اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۱ بهمن ۱۴۰۲
• ۱۹ رجب ۱۴۴۵
• ۳۱ ژانویه ۲۰۲۴

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۸۲۰ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۵۰۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

مسئولیت‌های دولت و بخش خصوصی برای پیشرفت اقتصادی

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روز گذشته در دیدار حدود هزار نفر از فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان بااشاره به ظرفیت و توان کاملا موثر بخش خصوصی برای تحقق اهداف کلان اقتصادی، «حمایت دولت، به‌ویژه رفع موانع فضای کسب‌وکار» و «مسئولیت‌پذیری بخش خصوصی» را دو ضرورت مهم و زمینه‌ساز بهبود اوضاع و پیشرفت چشمگیر کشور برشمردند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای پس از شنیدن سخنان ۱۲نفر از فعالان عرصه‌های تولید، پیگیری جدی دولت برای خواسته‌های مطرح‌شده از جمله تشکیل مجموعه‌های صنعتی چندوجهی، تامین مالی شرکت‌های متوسط و کوچک و موضوع آبیاری نوین را خواستار شدند.

۲

تحلیل صمت از وضعیت بازار جهانی طلای سیاه

رکود، بازار را رها نمی‌کند

همه‌ساله پیش از ارائه لایحه بودجه سالانه کشور به مجلس شورای اسلامی، گزارش‌هایی توسط مرکز پژوهش‌های مجلس درباره رصد تحولات بازار و پیش‌بینی نرخ نفت در بودجه سنواتی کشورهای مختلف منتشر می‌شود. هدف از تهیه چنین گزارش‌هایی، تحلیل وضعیت موجود بازار نفت، رصد پیش‌بینی‌های موسسات بین‌المللی در زمینه رشد اقتصادی و فروش نفت در بودجه سالانه کشورهای عمده صادرکننده نفت، به‌منظور پیش‌بینی نرخ نفت در بودجه سالانه کشور بوده است. در این گزارش، از پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول و اخبار منتشرشده از مصوبات دولتی و پارلمانی برخی کشورهای صادرکننده نفت به‌منظور انعکاس تصمیمات برای تنظیم بودجه سالانه آنها استفاده و بر این اساس و با در نظر گرفتن شرایط بازارهای صادراتی ایران، میزان درآمد کشور از محل فروش نفت در ۳ سناریو پیش‌بینی شده است.

۱۱

عکس: آیدا فریدی

بازارگردی صمت در خیابان بهار، راسته سیسمونی تهران

«بهار» در فصل رکود

۱۴و۱۵

یادداشت

چرا این همه پرخاش؟

۱۶

گفت‌وگو

خودروسازی مونتاژکاری پرهزینه با کیفیت چینی

۴

گزارش‌های روز

جاده، بستر توسعه معدن و صنایع معدنی

۶

ساز کار جدید برای مسکن‌سازی

۸

تشنه چو تالاب‌های ایران

تالاب‌ها اکوسیستم‌های باارزشی هستند که کارکردهای بسیاری در تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی، رویش گیاهان شناور و آبزی، ذخیره آب، ادامه روند چرخه مواد، کنترل سیلاب، حفاظت در برابر توفان، فرسایش بادی، بادشکن و زیست انواع گیاهان و جانوران دارند که نظیر آن را در هیچ‌یک از اکوسیستم‌های روی زمین به‌صورت‌یکپارچه نمی‌توان یافت. گفتنی است تالاب‌ها به‌اندازه هر عضو دیگر طبیعت، در سلامت و حفظ تعادل کره زمین دارای نقش هستند. این عرصه‌های طبیعی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین زیستگاه‌های جهان، نقش بسیاری در ویژگی‌های اقلیمی و بوم‌سازگان‌های هر منطقه و تداوم بقای حیات وحش، تامین آب شیرین و حفظ تعادل زیستی دارند، اما خشکسالی و کمبود آب در سال‌های اخیر آثار مخربی بر تنوع زیست‌محیطی تالاب‌ها گذاشته است.

۱۲

مناقصه عمومی ساخت ۲۷۰۰ عدد گریت پلیت کوره گندله‌سازی نوبت دوم

صبانور شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد ساخت ۲۷۰۰ عدد گریت پلیت کوره گندله سازی خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان – مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (بخش دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

مناقصه عمومی ساخت ۲۴ عدد زیگمنت ورودی کوره گندله‌سازی نوبت دوم

صبانور شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد ساخت ۲۴ عدد زیگمنت ورودی کوره گندله‌سازی خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان – مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ به آدرس سعادت آباد نرسیده به خروجی هاشمی رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (بخش دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

مناقصه عمومی ساخت تروراد و پایپ اسپیسر کوره گندله‌سازی نوبت دوم

صبانور شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد ساخت تروراد و پایپ اسپیسر کوره گندله‌سازی خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان – مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور به‌صورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ - طبقه سوم (بخش دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

AMICO

AZAR MOTOR

Fire Truck
1929C

کامیون ۱۹۲۹ آمیکو با کاربری آتشنشانی
تحولی در مهندسی ساخت کاربری

www.amicoir.com
info@amicoir.com

دفتر مرکزی: تهران، جاده مخصوص کرج، کیلومتر شش، گروه صنعتی آمیکو
تلفن: ۴۸۰۱۹-۰۲۱ ۴۴۵۶۶۲۳۲/۹-۰۲۱

سرمقاله

نقش هوش سبز در سرمایه‌گذاری سبز

(بخش پایانی)

رضا پدیدار ـ عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران

فناوری‌هایی که می‌تواند به اقتصاد جهانی کم‌کربن و رسیدن به تفکر سبز کمک کند، باید دارای ویژگی‌ها و تنظیم‌گری خاصی برای رفع ابهامات موجود باشد و از مجموع فرصت‌ها و تهدیدها به سرفصل‌های تخصصی و موردنیاز جامعه به‌شرح زیر دست یابد:

۱- گسترش برق‌رسانی سبز: به‌خوبی می‌دانیم که بیش از ۷۰درصد انتشار گازهای گلخانه‌ای جهانی، ناشی از مصرف انرژی است. جهان برای کربن‌زدایی باید وسایل الکترونیک سبز را جایگزین وسایلی کند که در حال حاضر با سوخت‌های فسیلی کار می‌کنند و از منابع سبز مانند باد و خورشید، انرژی تولید کند. این اقدام شایسته، نیازمند مقادیر زیادی پنل‌های خورشیدی، توربین‌های بادی، کابل‌های الکترویکی و همچنین مکانیزم‌هایی برای ذخیره انرژی مانند باتری‌های لیتیوم یونی نیاز است. همچنین تبدیل الکتریسیته به هیدروژن و عکس آن نیز، نیازمند الکترولایزرها و سلول‌های سوختی است. تمام این محصولات از فلزات و عناصر خاکی کمیاب قابل استحصال هستند. اگر جهان بخواهد به صفر خالص کربن برسد، باید تولید این مواد معدنی را چند برابر افزایش دهد. معدن به خودی خود صنعت انرژی‌بر است. در آینده و به‌احتمال زیاد، باید انرژی مورداستفاده در معدن نیز سبز باشد. استخراج معادن همچنین اثرات زیست‌محیطی محلی دارد و به‌شدت آب‌بر است. بیشتر کشورها در اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری که به‌اندازه کافی این خطرات و تضاد منافع را در نظر نمی‌گیرند، دچار آسیب خواهند شد.

۲- در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر، ضرورت سرمایه‌گذاری‌های جدی را طلب می‌کند. خورشید و باد در بسیاری از کشورها جزو منابع انرژی به‌شمار می‌روند. برخی از کشورها نظیر استرالیا، شیلی و نامیبیا سخت در تلاش هستند تا از این منابع انرژی سبز برای تولید باتری‌ها استفاده کنند. این اقدام، نخستین گام برای آینده نویدبخش‌تر است. نفت و زغال‌سنگ، متراکم از انرژی هستند. اگر یک بشکه نفت حدود ۱۰۰ دلار ارزش داشته باشد، حمل‌ونقل آن به سراسر جهان کمتر از ۴ دلار هزینه دارد. در نتیجه نفت و زغال‌سنگ جهان را از منظر انرژی همسطح کرده است. در این صورت، کشورهای فقیر از لحاظ انرژی می‌توانند در محصولات انرژی‌بر رقابت‌پذیر شوند. برای مثال، چین، ژاپن و آلمان صادرکنندگان عمده و واردکننده انرژی هستند. بعید است این مورد درباره جایگزین‌های نفت مصداق داشته باشد. به‌عنوان مثال، درباره گاز طبیعی به‌دلیل هزینه مایع‌سازی و حمل‌ونقل، تفاوت نرخ زیادی بین بازارها وجود دارد. کشورهایی که تابش آفتاب زیادی دارند، انرژی خورشیدی را با کمتر از ۲۰ دلار در مگاوات ساعت تولید می‌کنند. برای

جابه‌جایی انرژی در مسافت طولانی، باید گاز طبیعی به فرآورده‌های مایع نظیر آمونیاک تبدیل و ذخیره شود، اما این تبدیل، هزینه انرژی را ۶ برابر می‌کند؛ این امر انگیزه زیادی برای استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر ایجاد می‌کند. بنابراین، صنایع انرژی‌بر به‌سمت مناطق غنی از انرژی سبز خواهند رفت.

۳- هزینه سرمایه را در تفکر سبز می‌توان پایین نگه داشت، چراکه تابش خورشید، وزش باد و بارش باران

هزینه‌ای ندارند. بیشتر هزینه تولید انرژی‌های تجدیدپذیر هزینه ثابت تجهیزات از جمله هزینه سرمایه برای خرید آن است. به‌طور کلی نهادها و مدیریت خوب اقتصاد کلان که ریسک کشور را پایین نگه می‌دارند، اصلی‌ترین تعیین‌کننده هزینه سرمایه و در نتیجه، توانایی کشورها برای رقابت انرژی سبز هستند. جهان مملو از کشورهایی است که مواهب طبیعی خود را به‌دلیل شکست در مدیریت کلان اقتصاد و بخش معدن به‌هدر داده‌اند. ونزوئلا دارای بزرگ‌ترین ذخایر نفت جهان است، اما تولید نفت آن نسبت به سال ۱۹۹۸ (دوره اوج) به‌دلیل سلب مالکیت نفت و سوءمدیریتی که بازارهای سرمایه را با ریسک مواجه کرده، معادل ۸۰درصد کاهش یافته است. اگر آنها منابع خود را نادرست مدیریت کنند، سرنوشت مشابهی می‌تواند در انتظار کشورهای دارای فلزات موردنیاز برای گذار اقتصاد سبز مانند لیتیوم، کبالت، مس، آلومینیوم و نیکل باشد.

۴- برای تفکر سبز باید ریسک‌های فناورانه را مدیریت کنید.

عدم‌قطعیت فناوری همیشه وجود دارد. چه کسی

فکر می‌کرد که گوشی هوشمند، جایگزین ساعت زنگ‌دار، دوربین، پخش‌کننده سی دی و حتی رایانه شود.

امروزه یک مگاوات ساعت انرژی خورشیدی ارزان‌تر از سوخت فسیلی موردنیاز برای تولید همان میزان

انرژی با استفاده از یک نیروگاه حرارتی است. در مسیر صفر خالص نمی‌دانیم کدام فناوری‌ها برنده این مسابقه خواهند بود. بنابراین باید از فناوری‌های آتی آگاه باشیم. صنعت به‌طور مستمر بر فناوری نظارت دارد، اما

تعداد کمی از دولت‌ها این وظیفه را برعهده دارند. باید بتوانیم در رأس فناوری‌هایی قرار بگیریم که هزینه‌ها را کاهش و استفاده از لیتیوم را افزایش دهیم.

۵- برای مزیت‌های رقابتی و دستیابی به منافع اقتصادی هوش سبز لازم است حفره‌های کربن را کشف کنیم.

صفر خالص، صفر ناخالص نیست. تفاوت در جذب کربن است و احتمالا"؛ در آینده بازارهایی برای آن خلق خواهد شد. ممکن است با احیای جنگل‌های از بین رفته یا حفاظت از جنگل‌های موجود بتوان مجوز کربن دریافت کرد و تفکر سبز را به‌عنوان یک منفعت اقتصادی فعال کرد.

و در کلام آخر، برای تحقق سرمایه‌گذاری سبز در ایران لازم است به مفهوم واقعی هوش سبز و نیز مزیت‌های

رقابتی و منافع اقتصادی و اجتماعی این مهم توجه همه‌جانبه‌ای بر پایه آنچه از نظرها گذشت، داشته باشیم تا

بتوان سرمایه‌گذاری سبز را به‌عنوان یک مسئولیت اجتماعی و نیز تحقق اهداف اجتماعی، محیط‌زیست اخلاق و

مسائل اجتماعی مرتبط پایدار کرد. فرآیند این مهم می‌تواند در قالب نمودار زیر ایجاد و پایدار شود:

هوش سبز

سرمایه‌گذاری سبز (سرمایه‌گذاری مسئولیت اجتماعی)

-تفکر سبز

-مدیریت سبز

برای عملیاتی شدن مدیریت سبز در کشور لازم است سرمایه‌گذاری سبز تحت‌عنوان سرمایه‌گذاری مسئولیت

اجتماعی موردتوجه قرار گرفته و مانند هر پروژه اقتصادی، مولفه‌های اصلی تامین مالی مانند بازگشت سرمایه، ریسک سرمایه‌گذاری، تنوع سرمایه‌گذاری و اثرات خارجی سرمایه‌گذاری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار باشد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان تبیین کردند

مسئولیت‌های دولت و بخش خصوصی برای پیشرفت اقتصادی

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روز گذشته در دیدار حدود هزار نفر از فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان بااشاره به ظرفیت و توان کاملا موثر بخش خصوصی برای تحقق اهداف کلان اقتصادی، «حمایت دولت، به‌ویژه رفع موانع فضای کسب‌وکار» و «مسئولیت‌پذیری بخش خصوصی» را ۲ ضرورت مهم و زمینه‌ساز بهبود اوضاع و پیشرفت چشمگیر کشور برشمردند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای پس از شنیدن سخنان ۱۲نفر از فعالان عرصه‌های تولید، پیگیری جدی دولت برای خواسته‌های مطرح‌شده از جمله تشکیل مجموعه‌های صنعتی چندوجهی، تامین مالی شرکت‌های متوسط و کوچک و موضوع آبیاری نوین را خواستار شدند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بااشاره به مسائل محدودکننده‌ای مانند تحریم‌ها و کم‌کاری برخی دولت‌های گذشته، گفتند: تلاش و پیشرفت بخش خصوصی باوجود چنین موانعی، انسان را امیدوار می‌کند که این بخش قادر است ایران را به رشد مطلوب برنامه پنج‌ساله هفتم یعنی رشد ۸ درصد برساند.

ایشان «ابتکار» را واقعیت بارز فعالیت‌ها دانستند و گفتند: ابتکار، نشان‌دهنده نیروی انسانی نخبه است و وجود نیروی انسانی نخبه به‌عنوان ثروتی عظیم، تکیه‌گاهی مطمئن در گره‌گشایی مسائل کلان، پیمودن راه‌های دشوار و رسیدن ایران به اوج خواهد بود.

رهبر انقلاب، ناترازی در مسائلی مانند آب، سوخت، برق و عرصه‌های دیگر را مانع کارهای بزرگ خواندند و افزودند: نیروی انسانی نخبه بخش خصوصی می‌تواند در این زمینه‌ها، حقیقتا گره‌گشایی کند که این، نیاز به برنامه‌ریزی درست برای استفاده از ظرفیت فکری و عملی این بخش دارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای فعالیت در عرصه‌های مختلف بالادستی نظیر نفت و فولاد و گاز تا مشاغلی همچون صنایع دستی را نمایانگر زمینه بسیار گسترده مشارکت بخش خصوصی دانستند و گفتند: دستان پرقدرت و انگشتان مبتکر فعالان این بخش‌ها، به افزایش اشتغال و کاهش فقر هم منجر خواهد شد.

رهبر معظم انقلاب احساس مسئولیت توأمان دولت و فعالان اقتصادی را، لازمه استفاده بهینه از ظرفیت سرمایه‌های مردمی برشمردند و گفتند: مسئولیت دولت عموما متوجه رفع موانع و بهبود فضای کسب‌وکار است.

رهبر انقلاب با تاکید بر اینکه مسئولان دولتی باید به‌جد مسئله بهبود فضای کسب‌وکار را دنبال و موانع را برطرف کنند؛ نظارت دولت را مکمل حمایت از بخش خصوصی برشمردند و گفتند: این نظارت که با دخالت متفاوت است، مطلقا قابل‌اغماض نیست.

برخی سوءاستفاده‌ها در اجرای سیاست‌های اصلی ۴۴، نمونه‌ای از مشکلاتی بود که رهبر معظم انقلاب در تبیین معایب فقدان نظارت صحیح به آن اشاره کردند و گفتند: به‌همین‌علت در روند اجرای سیاست‌های اصل ۴۴، کارهای بی‌قاعده‌ای انجام شد که هم به بنگاه‌ها، هم به کشور و هم به مردم ضربه زد.

ایشان در تبیین موانع موجود در فضای کسب‌وکار در درون دولت، به مشکلاتی نظیر مراکز متعدد تصمیم‌گیری، تعارض تصمیم‌گیری در بخش‌های مختلف دولتی و طول کشیدن بی‌منطق صدور مجوز فعالیت‌ها اشاره کردند و گفتند: به چه دلیل مذاکره برای فعالیت یک شرکت بخش خصوصی در صنایع بالادستی نفت، باید ۳ سال طول بکشد یا بخش‌هایی مانند معدن و محیط‌زیست در فعالیت‌های بخش معدنی تصمیمات متعارض بگیرند؟

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به‌عنوان‌نمونه دیگری از موانع دولتی کسب‌وکار، به محدودیت منابع مالی در نتیجه کنترل نقدینگی اشاره کردند و افزودند: کاهش و توقف رشد نقدینگی، سیاست درستی است و تلاش‌های دولت در این زمینه تا حدی موثر بوده است، اما محدودیت ایجادشده در منابع تخصیصی بانک‌ها به فعالان تولیدی، نباید متوجه بنگاه‌های کوچک و متوسط شود؛ نه اینکه همین منابع محدود هم به شرکت‌های دولتی یا شرکت‌های خاص و زرنگ با ارتباطات گسترده داده شود که مدیریت اصلی حل این مشکل با بانک مرکزی است.

رهبر معظم انقلاب تاکید کردند: موانع درون‌دولتی فضای کسب‌وکار باید با مشاوره در دولت، تصمیم‌گیری رئیس‌جمهوری و مدیریت معاون اول، رفع شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای برخی موانع بهبود فضای کسب‌وکار را هم مربوط به بیرون دولت از جمله دستگاه قضایی یا قوای مسلح خواندند و گفتند: سران قوا در جلسه‌ای که با اختیارات لازم تشکیل می‌شود، این‌گونه موانع را حل‌وفصل و اگر به هر دلیلی نشد، به رهبری منتقل کنند.

ایشان مسئولیت‌های بخش خصوصی را هم در روند استفاده بهینه از ظرفیت این بخش، مهم دانستند و گفتند: انضباط، رعایت ضوابط، پایبندی به قوانین و مقررات و سلامت کار جزو وظایف اصلی بخش خصوصی است که باید با نظارت دولت به آنها عمل شود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای حمایت و پشتیبانی دولت‌های جهان از شرکت‌ها و بنگاه‌های بزرگ خود را از عوامل موفقیت آن شرکت‌ها دانستند و گفتند: یکی از کمک‌های ضروری دولت به بخش خصوصی، کمک به توسعه صادرات و بازارهای خارجی است که در این زمینه باید دیپلماسی اقتصادی با کار مشترک دولت و بخش خصوصی تقویت شود.

ایشان بااشاره به وجود مشکلات خارجی مانند تحریم‌ها و خصومت‌های بدخواهان گفتند: این موارد بی‌تردید ضربه‌زننده است و برای کشور مشکلاتی ایجاد می‌کند، اما از همین مسائل نیز می‌توان فرصت ساخت، همچنان که جوانان ما از این فرصت استفاده کردند و امروز به تسلیحات نظامی یا دستاوردهای علمی خیره‌کننده‌ای مانند پیشرفت در بخش فضایی و پرتاب ماهواره‌ای مانند ثریا دست پیدا کرده‌ایم که اگر تحریم‌ها نبود، امروز این دستاوردها را نداشتیم.

رهبر انقلاب در جمع‌بندی سخنان‌شان گفتند: اگر مدیریت لازم و حمایت صحیح از بخش خصوصی انجام شود، پیشرفت چشمگیر ایران باتوجه به ظرفیت بالا، ثروت طبیعی فراوان، نیروی انسانی نخبه و ارتباط خوب دولت و مردم، به واقعیتی ملموس تبدیل می‌شود.

تحمیل ناترازی به بودجه ۱۴۰۳

به گفته سخنگوی اقتصادی دولت، امیدواریم در مراحل پایانی بررسی بودجه سال آینده، تجدیدنظر نسبت به تحمیل ناترازی‌ها رقم بخورد.

به‌گزارش مهر، احسان خاندوزی در نشست خبری اظهار کرد: اولویت سیاست‌گذاری دولت سیزدهم از ابتدا آغاز به فعالیت، رونق‌بخشی به متغیرهای حقیقی اقتصاد، مهار متغیرهای اسمی مانند تورم، بازگرداندن روند مثبت سرمایه‌گذاری، بهبود محیط کسب‌وکار و رفع موانع تولید بوده است.

سخنگوی اقتصادی دولت افزود: رهبر معظم انقلاب در جلسه خود با کارآفرینان نیز، با تاکید بر اینکه سیاست مهار رشد نقدینگی یکی از اولویت‌های کشور است، در عین حال بر تامین مالی تولید و اهمیت رونق‌بخشی به این بخش نیز تاکید موکد داشتند. وی به لایحه بودجه ۱۴۰۳ اشاره کرد و گفت: تلاش دولت در بودجه‌ریزی این بوده است که کمترین مقدار ناترازی را به کشور تحمیل کند. در لایحه پیشنهادی دولت برای بودجه سال آینده نیز تلاش کردیم تا درآمدها به‌صورت واقعی پیش‌بینی شود، اما شاهد بودیم که برخی تغییرات در مجلس شورای اسلامی رقم خورد که این اقدام هدف‌گذاری‌های مهم مانند مهار تورم را با ابهام مواجه کرد. خاندوزی اضافه کرد: همچنین مصارفی به بودجه اضافه شد که درآمدهای پایدار برای تحقق آنها در دسترس نیست. به‌طورقطع اگر درآمدهای پایدار برای تامین مصارف وجود داشت، دولت از مصوبات مجلس استقبال می‌کرد، اما مسئله این است که منابع پایدار غیرتورم‌زا برای این مصارف وجود ندارد. وزیر اقتصاد تاکید کرد: امیدواریم در مراحل پایانی بررسی بودجه سال آینده، تجدیدنظر نسبت به تحمیل ناترازی‌ها رقم بخورد.

۱۳درصد واحدهای صنعتی غیرفعال هستند

معاون وزیر صمت گفت: در زمان شروع دولت سیزدهم، ۱۷درصد از واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور غیرفعال بودند که باتوجه به اقدامات انجام‌گرفته، این نسبت به ۱۳ درصد کاهش یافته است.

به‌گزارش مهر، فرشاد مقیمی اظهار کرد: اجرای مجموعه اقدامات حمایتی منجر به بازفعال‌سازی و افزایش ظرفیت ۸ هزار و ۹۱۰ واحد صنعتی و ایجاد اشتغال برای ۹۲ هزار و ۵۰۰ نفر در بخش صنعت شده است. وی افزود: طرح پایش واحدهای صنعتی غیرفعال با محوریت سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و همکاری مشاوران توانمند کلینک‌های کسب‌وکار در سراسر کشور اجرا شد که نتایج آن منجر به بازگشت ۴ هزار و ۱۰ واحد صنعتی به چرخه تولید از ابتدای دولت سیزدهم و افزایش ظرفیت ۴ هزار و ۹۰۰ واحد صنعتی شده است. وی خاطرنشان کرد: از ابتدای امسال تاکنون تعداد هزار و ۱۹۲ واحد با اشتغال ۲۳ هزار و ۲۶۲ نفر مجدد به چرخه تولید بازگشته‌اند. مقیمی برنامه سال ۱۴۰۳ را افزایش ظرفیت ۳ هزار و ۳۰۰ واحد صنعتی زیر ظرفیت ۵۰ درصد تولید، عنوان کرد و گفت: تثبیت و افزایش ظرفیت واحدهای تولیدی فعال را با رویکرد کمک به رشد تولید و جلوگیری از افزایش رکود در دستور کار داریم.

آغاز نمایشگاه‌های بهاره از ۱۵ اسفند

کیمیا ملکی: به‌گفته رئیس اتاق اصناف تهران، نمایشگاه بهاره امسال در ۵ نقطه در شهر تهران از تاریخ ۱۵ تا ۲۵ اسفند برگزار می‌شود. بر این اساس، این نمایشگاه‌ها به‌صورت پراکنده در نقاط مختلف شهر تهران شامل پارک ارم، فرهنگسراهای اشراق و خاوران، مصلای تهران و شهرآفتاب برگزار می‌شود، همچنین واحدها امسال متعهد شدند که بین ۲۰ تا ۶۰درصد تخفیف بدهند. ساعت نمایشگاه نیز از ساعت ۱۰ صبح تا ۹ شب و در ماه رمضان ۳ بعدازظهر تا ۱۰ شب خواهد بود. به‌گزارش صمت، براساس اعلام اعضای هیات‌مدیره اتاق اصناف تهران، نمایشگاه‌های بهاره از ۱۵ تا ۲۵ اسفند در ۵ نقطه تهران برگزار می‌شود و واحدها امسال متعهد شدند که بین ۲۰ تا ۶۰ درصد تخفیف بدهند. حمیدرضا رستگار، رئیس اتاق اصناف در نشست خبری اظهار کرد: برگزاری هر بازاری خارج از تنظیم بازار و کارگروه نمایشگاهی اتاق اصناف، خلاف قانون است و این مسیر باید از اتاق اصناف طی شود. هدف اتاق اصناف این است که پایان سال بازار منصفانه و با نظارت دقیق داشته باشیم. وی با بیان اینکه برپایی نمایشگاه‌های بهاره براساس قانون براساس اتاق‌های اصناف گذاشته شده و هرگونه توزیع کالا خارج از آن ممنوع است، تصریح کرد: دستگاه‌هایی مانند وزارت ارشاد و شهرداری تهران بیشترین دخالت را در برگزاری نمایشگاه‌های بهاره داشته‌اند. رستگار با بیان اینکه در نمایشگاه‌های بهاره‌ای که به‌صورت غیرمجاز در سال‌های گذشته برگزار شده‌اند، حتی شاهد فروش کالاهای غیرمجاز بی‌کیفیت و حتی سرقتی بوده‌ایم، گفت: شهرداری تهران دلیل برگزاری نمایشگاه‌های بهاره را مصوبه شورای شهر می‌داند، اما باید در نظر داشت که شهرداری نیز برای اجرا، باید با هماهنگی و مجری‌گری اتاق اصناف، نمایشگاه برگزار کند.

برگزاری «آینده چاپ ایران»

مهتاب دمیرچی: نخستین نشست خبری سومین دوره از برگزاری نمایشگاه «آینده چاپ ایران» با حضور اهالی رسانه برگزار شد.

به‌گزارش صمت، بابک عابدین، رئیس سومین نمایشگاه «آینده چاپ ایران» ضمن اشاره به اهمیت برگزاری این نمایشگاه در توسعه و پیشبرد صنعت چاپ گفت: تعداد غرفه‌ها در دور دوم نسبت به دور نخست، ۴۳درصد رشد داشته است.

وی گفت: با پیگیری وزیر ارشاد، عنوان نمایشگاه «آینده چاپ ایران» به تقویم نمایشگاهی معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان افزوده شد، همچنین قرار است در سومین دوره از این نمایشگاه، علاوه بر حضور معاونت علمی و فناوری در یک پاویون مجزا، شرکت‌های دانش‌بنیان بیشتری نسبت به دوره‌های قبل جانمایی شوند.

ویژه تر از خبر

سرگردانی بیماران خاص در داروخانه هلال احمر

درد بی‌دارویی

بیماران «سی اف»؛ ظاهرا درد بی‌دارویی درمان ندارد و هر بار فریاد کمبود دارو را برای مسئولانی گوش‌بسته سر می‌دهیم. روز گذشته تصویری از صفی طویل در داروخانه هلال‌احمر در شبکه‌های اجتماعی دست به‌دست شد که شنیده‌ها حاکی از این است که این صف برای تهیه داروی «کرئون» است. تصویری غم‌انگیز از افرادی که در ثانیه به ثانیه این چشم‌انتظاری تصویری از کودک‌شان از چشم‌های آنها عبور می‌کند. بیماری CF یا «سیستیک فیبروزیس»(cystic fibrosis) هیچ‌گونه مشخصه ظاهری ندارد. بچه‌های سی‌اف با اینکه ظاهری عادی دارند، اما از درون متلاشی شده‌اند. بیماری سختی که نه‌فقط دستگاه تنفسی و دستگاه گوارش بیمار بلکه روح و روان او و خانواده‌اش را هم تحت‌الشعاع قرار می‌دهد و با هزینه‌های سرسام‌آور دارو و درمان، ذره‌ذره زندگی بیمار و خانواده‌اش را از بین می‌برد. این بیماران اگر از نظر دارو و تغذیه به‌خوبی به آنها رسیدگی شود و به‌ویژه از حوزه اعصاب و روان دچار آسیب نشوند، می‌توانند یک زندگی تقریبا عادی داشته باشند، همچنین بیماران CF حتی در ارتباط گرفتن با همدیگر هم، دچار محدودیت‌های خاص هستند. به‌همین‌خاطر، برای بستری کردن این بیماران هم مشکلاتی وجود دارد. به‌گفته متخصصان، هزینه ماهانه هر بیمار بین ۵ تا ۲۰ میلیون تومان است. بیماران سی‌اف به‌شدت نیازمند کمک هستند. زندگی برای این بیماران و خانواده‌های‌شان بیش از حد سخت و تلخ است. کاش مسئولان و خیران نگذارند تنهایی و بی‌حمایتی هم، به این تلخی‌ها اضافه شوند. همچنین یکی از تجهیزات کاربردی برای بیماران CF، «جلیقه وِست» است. نرخ این جلیقه در ایران یک روز ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان بود، اما الان به ۷۵۰ میلیون تومان رسیده است! باز هم صحبت از کمبود دارویی مهم است که با جان بیماران سر و کار دارد و مسئولانی که هیچ اهمیتی به این موضوع نمی‌دهند. بارها و بارها در روزنامه صمت به موضوع کمبود دارو پرداختیم، اما تنها خود گفتیم و شنیدیم!

در ظاهر مسئولان مربوطه با این گوش‌های کیپ‌شده، حسابی کار و بار «ناصرخسرو» را سکه کرده‌اند.

زیان انباشته خودروسازان به ۱۷۴ هزار میلیارد تومان رسید

زیاندهی ادامه دارد

سال‌هاست صنعت خودرو کشور با چالش‌های متعددی همچون بهره‌وری پایین، تنوع و کیفیت پایین محصولات، عدم‌رضایتمندی مشتریان، ساختارهای مالکیتی و مدیریتی معیوب، عدم‌تفاهم و درک مشترک تصمیم‌گیران و ذی‌نفعان اصلی بازار و صنعت خودرو روبه‌رو است. وضعیت نامطلوب مالی و زیان انباشته شرکت‌های خودروسازی یکی از نتایج اخذ تصمیمات نادرست و چالش‌های یادشده است. بدهی انباشته و ضرر و زیان خودروسازان تمام صنعت خودرو کشور را تحت‌الشعاع خود قرار داده و ادامه حیات خودروسازان را مبهم کرده است.

عکس: صمت

گزارش خودروسازان بزرگ کشور نشان از تداوم زیاندهی آنها در ۹ماهه امسال دارد و این در شرایطی است که تغییر فرمول قیمت‌گذاری خودرو می‌تواند روند تولید را زیانده یا متوقف کند. طبق گزارشی که ایران‌خودرو و سایپا (به‌علاوه زیرمجموعه این شرکت یعنی پارس‌خودرو) در قالب «اطلاعات و صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۹ماهه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۲» به بورس ارائه داده‌اند، مجموع زیان انباشته تا این مقطع به ۱۷۴هزار میلیارد تومان رسیده است. خودروسازان همچنین در ۹ماهه منتهی به ۳۰آذر امسال افزون بر ۲۸هزار میلیارد تومان زیان به بار آورده‌اند. ادعای خودروسازان این است که سیاست قیمت‌گذاری دستوری عامل اصلی زیاندهی آنهاست؛ از این‌رو همواره سعی می‌کنند از مسیرهای گوناگون، زیان را کاهش دهند.

▣ چند و چون زیاندهی خودروسازان

حدودا دوماه پیش جلسه‌ای بین مسئولان وزارت صمت، خودروسازان و قطعه‌سازان برگزار شد و طرفین طی آن روی چند راهکار برای کاهش زیاندهی به توافق رسیدند. جدا از راهکارهایی مانند انتشار اوراق، وزارت صمت و خودروسازان و قطعه‌سازان روی تغییر فرمول قیمت‌گذاری و البته فروش خودروهای مازاد در حاشیه بازار نیز توافق کردند.

در طرح فروش ۱۲۰هزار دستگاه خودرو در حاشیه بازار، قرار شد خودروسازان در صورت تولید دست‌کم ۱۲۰هزار دستگاه محصول مازاد بر تعهدات‌شان در سامانه یکپارچه، آنها را در حاشیه بازار به‌فروش برسانند. پرونده فروش ۱۲۰هزار دستگاه خودرو در حاشیه بازار البته فعلا بایگانی شده و با وجود توافق سه‌جانبه صمت، خودروسازان و قطعه‌سازان ضمانت اجرایی ندارد. حالا شاید گزارش جدید خودروسازان مبنی بر تداوم زیاندهی در ۹ماه امسال، به خروج این پرونده از بایگانی کمک کند، اما مهم‌ترین بند از توافق سه‌جانبه صمت، خودروسازان و قطعه‌سازان، تغییر فرمول قیمت‌گذاری است که می‌تواند به کاهش زیاندهی خودروسازان کمک کرده یا حتی در صورت اجرای درست این فرمول، آنها را برای همیشه از زیاندهی تولید خارج کند. طبق این فرمول، هرچند نرخ خودرو همچنان دستوری تعیین می‌شود، اما گویا قرار است اولا تمام هزینه‌های تولید خودروسازان پوشش داده شود؛ ثانیا به آنها سود نیز تعلق بگیرد. بر این اساس، نرخ خودروها طبق فرمول «هزینه تولید +۲.۵درصد سود» تعیین خواهد شد. نکته بعدی اینجاست که دیگر شورای رقابت نقش مستقیم در قیمت‌گذاری خودرو ندارد و این اختیار را به نوعی به وزارت صمت تفویض کرده است. از این‌رو خودروسازان امیدوارند اولا با تغییر فرمول قیمت‌گذاری و ثانیا با خروج شورای رقابت از فرآیند تعیین قیمت، از زیاندهی تولید خارج شوند. این البته در حالی است که با وجود تغییر فرمول و تعویض داور قیمت‌گذاری، فعلا خبری از اصلاح نرخ خودروهای داخلی نیست و امکان دارد این موضوع به دلایلی از جمله در پیش بودن انتخابات مجلس شورای اسلامی، به اوایل سال آینده موکول شود.

به هر حال اگر فرمول موردنظر به اجرا دربیاید، می‌تواند خودروسازان را از زیان تولید خارج کند؛ البته مشروط بر اینکه اصلاح نرخ در بازه‌های زمانی لازم اجرا شود. اگر فرض کنیم مثلا در ابتدای سال آینده نرخ جدید خودروها براساس فرمول موردنظر تعیین و ابلاغ شود، معنایش این است که خودروسازان محصولات خود را بدون زیان و حتی با سود به فروش می‌رسانند. طبعا اگر قرار بر تداوم این روند باشد، وزارت صمت به‌عنوان مرجع قیمت‌گذار باید در بازه‌های زمانی لازم، نسبت به اصلاح نرخ براساس هزینه‌های تولید اقدام کند؛ در غیراین‌صورت، خودروسازان به صورت مقطعی از زیاندهی خارج و وارد سود می‌شوند و پس از مدتی با توجه به رشد هزینه‌های تولید، باز وارد چرخه ضررده‌ی خواهند شد.

بررسی صورت‌های مالی سه خودروساز بزرگ کشور نشان می‌دهد زیان انباشته ۹ ماهه امسال افزون بر ۴۴.۹ هزار میلیارد تومان بوده که در مجموع زیان انباشته را به ۱۷۴ هزار میلیارد تومان رسانده است.

به گزارش مهر، بررسی صورت‌های مالی ارائه‌شده از سوی خودروسازان به سامانه کدال نشان می‌دهد زیاندهی خودروسازان همچنان ادامه دارد و هر ماه رکوردهای جدیدی را ثبت می‌کند؛ به شکلی که مجموع زیان انباشته سه شرکت ایران‌خودرو، سایپا و پارس‌خودرو تا پایان آذرماه به ۱۷۴ هزار میلیارد تومان رسیده است. با توجه به اینکه خودروسازان در پایان سال گذشته به زیان انباشته ۱۲۹ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومانی رسیده بودند؛ بنابراین طی ۹ ماهه امسال بالغ بر ۴۴ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان زیان انباشته ثبت کرده‌اند.

▣ زیان ۱۰۴ هزار میلیارد تومانی ایران‌خودرو

گزارش صورت مالی ایران‌خودرو نشان می‌دهد این شرکت تا انتهای آذرماه امسال افزون بر ۱۰۴ هزار میلیارد تومان زیان انباشته داشته؛ یعنی مجموع زیان انباشته این شرکت به ۱۰۴ هزار میلیارد تومان رسیده که تقریبا ۲ برابر سرمایه ثبت‌شده این شرکت است. همچنین این شرکت طی ۹ ماهه امسال ۱۹ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان زیان ناخالص داشته است.

جزئیات فروش خودرو از سوی این خودروساز بیانگر آن است که این شرکت در فروش ۴ محصول زیان زیادی را متحمل شده که بیشترین زیان به گروه پژو تعلق دارد؛ در ۹ ماهه امسال حدود ۲۱۳ هزار و ۵۰۰ دستگاه انواع پژو به فروش رسیده که در مجموع افزون بر ۱۱ هزار میلیارد تومان زیان از محل فروش این خودروها ثبت‌شده است.

در رتبه دوم زیاندهی نیز گروه سمند قرار دارد که ایران‌خودرو با فروش ۳۸ هزار و ۶۰۰ دستگاه از این محصول، بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان زیان کرده است. این شرکت از ناحیه فروش رانا و دنا نیز زیان ثبت کرده است؛ به این ترتیب در ۹ ماهه امسال بیش از ۱۷ هزار رانا فروخته شده که منجر به ثبت زیان هزار میلیارد تومانی شده است. در این مدت بیش از ۶۲ هزار دنا به فروش رسیده که در مجموع منجر به ۴ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومانی ایران‌خودرو شده است.

▣ زیان ۴۸.۲ هزار میلیارد تومانی سایپا

بررسی صورت‌های مالی شرکت سایپا نیز نشان می‌دهد این شرکت تا پایان آذرماه امسال ۴۸ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان زیان انباشته ثبت کرده و مانند ایران‌خودرو بیش از ۲ برابر سرمایه ثبت‌شده خود زیان انباشته دارد. سرمایه ثبت‌شده این شرکت افزون بر ۱۹ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان است. همچنین سایپا در ۹ ماهه امسال بیش از ۴ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان زیان ناخالص به ثبت رسانده است.

بررسی جزئیات فروش سایپا نیز مانند ایران‌خودرو بیانگر ثبت زیان از محل فروش تمامی محصولات به جز وانت است. بر این اساس، سایپا طی ۹ ماهه امسال بیش از ۱۷۴ هزار دستگاه محصول خانواده ایکس ۲۰۰ (شامل کوئیک، ساینا و تیبا) فروخته که در مجموع منجر به ثبت بیش از ۴ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومانی شده است. این شرکت تا پایان آذرماه ۳۶ هزار و ۶۰۰ دستگاه شاهین به فروش رسانده که زیان هزار و ۱۰۰ میلیارد تومانی را از این ناحیه ثبت کرده است. البته همان‌طور که ذکر شد سایپا از محل فروش وانت سود می‌کند؛ این شرکت توانسته با فروش بیش از ۴۳ هزار دستگاه وانت، ۸۴۰ میلیارد تومان سود کسب کند.

▣ زیان ۲۱.۸ هزار میلیارد تومانی پارس‌خودرو

بررسی صورت مالی شرکت پارس‌خودرو نیز بیانگر تداوم زیاندهی این شرکت همچون ایران‌خودرو و سایپاست. بر این اساس تا پایان آذرماه امسال این گروه خودروسازی بیش از ۲۱ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان زیان انباشته ثبت کرده است. سرمایه ثبت‌شده پارس‌خودرویی‌ها در بورس، کمی بیش از ۱۱ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان است؛ بنابراین زیان انباشته آنها از نصف سرمایه بالاتر است.

▣ زیان انباشته در فصل پاییز

در این بین بررسی زیاندهی خودروسازان در ۳ ماهه پاییز نشان می‌دهد در مجموع افزون بر ۱۰ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان به زیان انباشته خودروسازان افزوده شده است. بر این اساس زیان انباشته ایران‌خودرو حدود ۷ هزار میلیارد تومان، سایپا حدود ۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان و پارس‌خودرو نیز کمی بیش از هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. بررسی آخرین وضعیت صورت‌های مالی خودروسازان مربوط به ۹ ماهه سال جاری نشان می‌دهد زیان انباشته ۳ شرکت مادر خودروساز به بیش از ۸۲ هزار میلیارد تومان رسیده است.

▣ زیان خودروسازان ایرانی در مقایسه با سود عظیم خودروسازی ترکیه

با وجود آنکه ایران خودرو و سایپا در پایان سال گذشته مدعی بودند به وضعیتی رسیدند که می‌توانند از زیاندهی خارج شوند، زیاندهی آنها همچنان ادامه دارد.

چندی پیش، امیرحسن کاکایی، کارشناس صنعت خودرو در گفت‌وگویی تلویزیونی گفت: «اگر خودروسازان روزی ۲۰ ساعت هم کار کنند، باز هم ساعتی ۱۱ میلیارد تومان ضرر می‌دهند.» زیاندهی ثانیه‌ای خودروسازان هدفی نبود که مسئولان برای خودروسازی ۵۰ ساله ایران در نظر داشتند؛ اما با سیاست‌گذاری های نادرست، خودروسازی را به این وضع اسفناک کشاندند. سیاست‌گذاری می‌تواند یک صنعت را به سمت تعطیلی یا شکوفایی بکشاند.

درحالی که خودروسازان ایران با مشکلات نقدینگی، قیمت‌گذاری دستوری و زیاندهی دست و پنجه نرم می‌کنند، صنعت خودرو ترکیه که عمری بسیار کوتاه‌تر از خودروسازی ایران دارد، به یکی از ۱۰ صادرکننده برتر جهان تبدیل شده است.

انجمن صنعت خودرو ترکیه در گزارشی اعلام کرد که میزان صادرات خودرو این کشور در سال ۲۰۲۲ به یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار رسیده است. به عبارت دیگر، با حسابی سرانگشتی می‌توان متوجه شد که ترکیه در سال ۲۰۲۲ ثانیه‌ای حدود ۴۹ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان تنها از بخش صادرات خود درآمد کسب کرده است و خودروسازان ایرانی در ثانیه ضرر می‌دهند.

سخن پایانی

در این میان، این پرسش مطرح می‌شود که با توجه به زیان انباشته، خودروسازان چند قدم تا ورشکستگی فاصله دارند؟ بسیاری از فعالان صنعت خودرو کشور معتقدند دو شرکت خودروساز دولتی کشور، یعنی ایران‌خودرو و سایپا در حال حاضر ورشکسته هستند و ادامه حیات آنها دستوری صورت می‌گیرد. اما آیا واقعیت داستان، فعالیت در ورشکستگی است؟ چرا دولت حاضر نیست بنگاه‌هایی که زیان سنگینی را بر دوش صنعت می‌گذارند، تعطیل کند؟ زنجیره خودروسازی کشور در اعدادی که ایران خودرو و سایپا در صورت‌های مالی‌شان منتشر می‌کنند، زیانده نیست. درست است که خودروسازان در قسمت‌هایی از زنجیره تولید متحمل زیان می‌شوند، اما سودهایی که از شرکت‌های زیرمجموعه، به دست دولت می‌رسد به نوعی این زیان‌ها را جبران و ادامه حیات ایران خودرو و سایپا و شرکت‌های زیرمجموعه را از نظر اقتصادی به‌صرفه می‌کند.

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده (نوبت سوم) شماره ۱۴۰۲/۳۸/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه "تأمین تجهیزات، تولید محتوا، اجرا، آموزش و پشتیبانی مرکز آموزشی واقعیت مجازی" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه (اصلاح شده) به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۹ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۴ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

ستاره سیمین هرمز (سهامی خاص)

آگهی حق تقدم در خصوص افزایش سرمایه

به اطلاع کلیه سهامداران شرکت صنایع معدنی و فولادی ستاره سیمین هرمز(سهامی خاص) ثبت شده به شماره ۲۰۱۵۰ و شناسه ملی ۱۴۰۰۹۱۹۰۱۶۴ می‌رساند با عنایت به مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۶، نظر به اینکه مقرر است در مرحله اول، سرمایه شرکت از مبلغ ۲۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به مبلغ ۲۸,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال منقسم به ۲۸۶,۰۰۰ سهم ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریالی با نام از طریق مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی افزایش یابد، از کلیه سهامداران محترم شرکت درخواست می‌شود از تاریخ نشر این آگهی حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۱ از حق‌تقدم استفاده نمایند و مبلغ خرید سهام را به حساب شماره IR۳۲۰۱۷۰۰۰۰۰۰۱۱۶۵۷۷۱۸۷۰۰۷ نزد بانک ملی شعبه بندرعباس به نام شرکت صنایع معدنی و فولادی ستاره سیمین هرمز واریز و فیش واریزی را به آدرس تهران، سعادت‌آباد- علامه جنوبی- ۲۸ غربی- پلاک ۷۴- کدپستی ۱۹۹۷۹۵۵۹۱۶ تحویل نموده و یا تصویر فیش واریزی را به آدرس پست الکترونیکی info@setarehsimin.ir ارسال نمایند. بدیهی است پس از انقضای مهلت مقرر، هیات‌مدیره وفق اختیارات تفویض شده نسبت به تعیین تکلیف حق‌تقدم‌های استفاده نشده، حسب صلاحدید اقدام می‌نماید.

هیات‌مدیره شرکت صنایع معدنی و فولادی ستاره سیمین هرمز

IEOA انجمن صنفی برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده

انجمن صنفی کارفرمایی برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران

(به شماره ثبت ۲۷۸-۳/۲-۳۲ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۳۰ و شناسه ملی ۱۴۰۱۲۵۳۳۶۲۲)

احتراما، بدینوسیله از کلیه اعضاء انجمن صنفی کارفرمایی برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده که از ساعت ۱۴ الی ۱۶ در روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ در محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران (سالن اصفهان) واقع در خیابان سئول نرسیده به اتوبان چمران تشکیل می‌شود، حضور بهم رسانید.

▣ دستور جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده

۱. اصلاح جزئیات و کلیات اساسنامه

۲. سایر موارد در صلاحیت مجمع فوق‌العاده

هیات‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایی برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

یادداشت

سند استراتژی بدون ضمانت اجرایی راه به جایی نمی‌برد

مرتضی شجاعی
کارشناس صنعت خودرو

داشتن استراتژی کلان، از الزامات خصوصی‌سازی صنعت خودرو به‌شمار می‌رود. واقعیت این است که در سال‌های گذشته برای صنعت خودرو در کشور ما استراتژی‌هایی تدوین و ابلاغ شده، اما پراکنده و غیرمنسجم بوده و به‌معنای واقعی اجرایی نشده‌اند. سند استراتژی تدوین می‌شود، اما در مرحله اجرا، یا به‌طور کلی عملیاتی نمی‌شود یا با آنچه در برنامه آمده، فاصله زیادی دارد. یکی از موضوعاتی که درباره صنعت خودرو مطرح می‌شود، خصوصی‌سازی است و یکی از ریل‌گذاری‌ها برای واگذاری سهام صنعت خودرو این است که استراتژی‌های کلان تدوین و اجرای این سند از بخشی که قرار است به‌عنوان بخش خصوصی، متولی این صنعت باشد، مطالبه شود.

در سند استراتژی صنعت خودرو باید مسائل مهم و الزامات به‌طور دقیق تعیین می‌شود. مهم‌ترین ویژگی که می‌تواند در سند استراتژی لحاظ شود این است که در بخش‌های گوناگون، به‌ویژه ایمنی و کیفیت، خودروسازان مکلف به پاس کردن استانداردهای بین‌المللی مانند استانداردهای اتحادیه اروپا در تصادفات، ترمز، استحکام ورق و... شوند. این راهبرد، رقابت‌پذیری را به‌دنبال خواهد داشت و چون محصول با استانداردهای بین‌المللی محک زده می‌شود، در نهایت می‌تواند در بازارهای بین‌المللی قدرت رقابت داشته باشد و در این بازارها عرضه شود. در این میان، مصرف‌کننده داخلی هم تامین نیاز می‌شود و وقتی محصول داخلی را دارای ویژگی‌های بارز و مثبت مانند تولیدات روز دنیا ببیند به استفاده از محصولات داخلی تمایل بیشتری خواهد داشت.

واقعیت این است که توسعه‌ای که تاکنون در صنعت خودرو داشته‌ایم، مبتنی بر فعل‌وانفعالات سیاسی بوده؛ یعنی اگر خط مونتاژ یا محصول جدید داشته و پروژه‌های توسعه‌ای را اجرا کرده‌ایم، اگر نگوییم صرفا به‌دلیل منافع سیاسی بوده، دست‌کم می‌توانیم بگوییم نیازمند رضایت سیاسی بوده است. به‌عنوان نمونه، سایت تولید خودرو در منطقه‌ای با عدم‌توجیه اقتصادی، با پافشاری نمایندگان مجلس راه‌اندازی شده یا اینکه از خودرویی صرفا به‌دلیل تاکید گروهی خاص رونمایی شده، در حالی‌که تولید آن توجیه اقتصادی نداشته است.

صنعت خودرو ما در فضایی بسیار پیچیده و ملتهب قرار گرفته و یکی از اصلی‌ترین راهبردها برای اینکه از این فضای سخت فاصله بگیرد، حرکت به سمت ادغام و تولید قطعات مشترک است که باید در کل این صنعت اتفاق بیفتد؛ یعنی به‌جای تولید قطعات، لوازم و پیشرانه‌های گوناگون به سمت یکسان‌سازی قطعات برویم. این رویکرد کاهش هزینه تولید، افزایش کیفیت و افزایش توان رقابت‌پذیری را به‌دنبال دارد؛ در نتیجه تیراژ یک محصول خاص بالا می‌رود و در واقع، قطعه‌ساز و صنایع پایین‌دست تقویت می‌شوند. هر قدر صنایع پایین‌دست، جزیره‌ای عمل کنند، در نهایت دچار مشکل شده و صرفه اقتصادی برای ادامه فعالیت‌شان از بین می‌رود و در مقابل هر قدر قطعات مشترک بیشتر باشد، توان رقابتی آنها بیشتر خواهد شد.

اینکه چرا اصولا استراتژی‌های صنعت خودرو عملیاتی نمی‌شود، به این دلیل است که این استراتژی‌ها، ضمانت اجرایی ندارند؛ بنابراین عملیاتی هم نمی‌شوند که دو دلیل عمده دارد؛ یکی اینکه اغلب اسناد بالادستی دربرگیرنده مفاهیم انتزاعی هستند؛ یعنی دور از دسترس قرار دارند و دوم اینکه تحریم‌ها و بسیاری از مشکلات صنعت مانند کاهش شدید ارتباط با شرکای خارجی، صنعت خودرو را از چشم‌انداز اصلی‌اش دور کرده است. خروجی صنعت خودرو می‌تواند بهتر باشد، اگر واگذاری مالکیت و مدیریت صنعت خودرو به‌معنای واقعی و کامل اتفاق بیفتد. وقتی سند اجرایی دقیقی که چارچوب و ریل حرکت را مشخص می‌کند، وجود نداشته باشد، اقدامی مانند خصوصی‌سازی صنعت خودرو نیز صرفا انتقال رانت خواهد بود.

از آنجا که بازار انحصاری است، اگر بخش خصوصی در یک چارچوب مشخص روی ریل توسعه و رقابت‌پذیری صنعت خودرو حرکت نکند، آسیب‌ها مضاعف می‌شود و نوعی انتقال رانت به بخش خصوصی است. سند استراتژی باید بخش خصوصی را به حرکت روی ریل هدف‌گذاری‌شده مکلف کند. صنعت خودرو گردش مالی و ذی‌نفعان قابل‌توجهی دارد و یک بازار اقتصادی بزرگ است که بدون سند بلندمدت، خروج آن از ریل اصلی محتمل‌تر است، به همین دلیل بهترین کار این است که صنعت خودرو طبق سند استراتژی حرکت کند. در این مسیر هر قدر الزامات اجرایی عملیاتی‌تر نوشته شود، قاعدتا واگذاری با اطمینان‌خاطر بیشتری اتفاق خواهد افتاد. این واگذاری در نتیجه کاهش دخالت‌های دولت منجر به ارتقای صنعت خواهد شد.

چه صنعت خودرو کشور خصوصی‌سازی شود و چه نشود، باید استراتژی توسعه ضمانت اجرایی داشته باشد. اسناد، برنامه‌های جزیره‌ای و بعضا متناقض، قوانین بالادستی متضاد و... نشان می‌دهد برای صنعت خودرو کشور هدف‌گذاری دقیق بلندمدتی انجام نشده است. باید ریل‌گذاری دقیقی داشته باشیم تا مسیر حرکت مشخص باشد. تاکید می‌کنم این وضعیت فقط محدود به صنعت خودرو نیست، در کشور ما در بسیاری از بخش‌ها، برنامه‌ها به مرحله اجرا نمی‌رسند، مانند برنامه‌های توسعه پنج‌ساله. اگر به‌دنبال شکوفایی اقتصاد هستیم باید رویکرد فعلی را برمبنای یک الگوی توسعه‌ای و سند دقیق، تغییر دهیم. در وضعیت فعلی بدون داشتن برنامه عملیاتی بلندمدت و با ضمانت اجرایی، اگر تغییر مدیریتی هم اتفاق بیفتد، تاثیر چندانی ندارد.

گفت‌وگو

پژوهشگر حوزه خودرو در گفت‌وگو با صمت:

خودروسازی؛ مونتاژکاری پرهزینه با کیفیت چینی

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

آنچه در کلان صنعت خودرو کشور به‌عنوان یک بخش استراتژیک و مهم رخ داده همواره زیر ذره‌بین بوده و از سوی ذی‌نفعان مورد پرسش و پاسخ قرار گرفته است. یکی از چشمگیرترین موضوعاتی که درباره صنعت خودرو ایران مطرح می‌شود، ضمن مقایسه آن با خودروسازان بزرگ و حتی کشورهایی که به‌تازگی به این عرصه ورد کرده و موفق شده‌اند دلایل عقب ماندن این صنعت است. تولیدات مشابه و تکراری بعضا با کیفیت پایین همراه با نارضایتی مصرف‌کنندگان و آشفته‌بازاری که به‌ویژه در چند سال اخیر در بازار و صنعت خودرو شاهد آن بوده‌ایم این پرسش را در ذهن متبادر کرده که به‌راستی چرا بعد از ۵ دهه فعالیت، نتوانسته‌ایم در صنعت خودرو موفق عمل کنیم و در جهان حرفی برای گفتن داشته باشیم. در این گزارش صمت درباره عملکرد کلان صنعت خودرو با امیرحسن کاکایی، پژوهشگر حوزه خودرو و عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت به گفت‌وگو پرداخته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

همواره این‌گونه مطرح می‌شود که با توجه به ظرفیت‌هایی که در کشور داریم، صنعت خودرو ایران هیچ‌چیزی برای رسیدن به موفقیت کم ندارد، بر این اساس چرا عقب مانده‌ایم؟

این حرف هم درست است و هم غلط. بستگی دارد موفقیت و پیشرفت را چه بدانیم و در کدام مسیر ارزیابی کنیم. مثلا ما قطعا از صنعت خودرو کره شمالی جلو هستیم. یا وقتی در سنگال یا ونزوئلا، کارخانه خودرو راه‌می‌اندازیم، پس از آن دو کشور جلوتریم. از کشورهایی که صنعت خودرو ندارند هم قطعا جلوتریم. اما آیا از ترکیه یا تایلند یا حتی مالزی جلوتریم؟ از روسیه که جزء عقب‌مانده‌ترین در صنایع خودرویی دنیاست (البته بدون حضور خودروسازان خارجی) و در تحریم‌های اخیر در کمتر از دو هفته متوقف شد، چطور؟ واقعیت این است که صنعت خودرو یک موجود بسیط نیست که بتوانیم با دیگر موجودات جهان آن را مقایسه کنیم. صنعت خودرو یک موجود جهانی است که در تعامل جهانی معنی پیدا می‌کند. هیچ کشوری، تاکید می‌کنم هیچ کشوری، در شرایط کاملا تحریم نمی‌تواند خودرو رقابتی تولید کند. کشورهایی مانند ژاپن اگر مانند ما تحریم شوند، کمتر از یک ماه صنعت خودروشان متوقف خواهد شد. امریکا و چین می‌توانند در چنین تحریمی به حیات خود ادامه دهند، اما بعد از یکی دو دهه، نخواهند توانست خودرو رقابتی تولید کنند. صنعت خودرو رقابتی در زنجیره جهانی معنا پیدا می‌کند. حتی چین که ابرقدرت خودرویی شده، اگر با ژاپن، امریکا و اروپا قطع رابطه کند، به سرعت افت پیدا خواهد کرد. امریکا هم همین‌طور است. با آن‌همه عظمت و گستردگی منابع مالی و انسانی و فناوری، برای تولید خودرو رقابتی وابسته به جهان است. البته وابستگی در این زمینه بد نیست. هر یک از ابرقدرت‌های خودرویی (مانند امریکا، آلمان و فرانسه، و چین) در دنیا دارد در کاری که از همه حرفه‌ای‌ترند یا مزیت خاص خود را دارند، پیش می‌برند و بقیه دنیا جزئی از شبکه یکی از آنها هستند. مثلا ترکیه بدون همکاری با اروپا هیچ خودرو قابل‌رقابتی برای عرضه ندارد. حتی اخیرا که یک خودرو برقی طراحی کرده، مطمئنا نمی‌تواند به‌عنوان یک خودرو رقابتی جایگاه باز کند، اما برای ملت ترکیه غرورآمیز است.

صنعت خودرو ما در حال‌حاضر در بدترین شرایط در ۳۰ سال اخیر قرار دارند. چرا نمی‌گویم در ۵۰ سال گذشته، چون قبل از آن صنعت خودرو ما خیلی نمی‌خواست مستقل باشد، اما بعد از جنگ اراده کردیم روی پای خود بایستیم. هیچ‌گاه اوضاع صنعت خودرو به این ناامیدکنندگی نبوده است. البته از نظر تیراژ تولید و توانمندی خیلی بهتر از دهه شصت هستیم. دهه شصت هیچ‌چیز قابل تکیه‌ای نداشتیم و شروع به کار و پیشرفت کردیم. اما امروز با داشته‌های دهه ۷۰ و ۸۰ که قرار بود در دنیا حرفی برای گفتن داشته باشیم، رسیدیم به اینجا که به‌زودی همین اندک بضاعت را هم تقدیم چینی‌ها می‌کنیم. دو خودروساز ما که داخلی‌سازی مناسبی داشتند، طی این ۵، ۶ سال به‌طور کامل له شدند و امروز با صدها هزار میلیارد تومان زیان، نفس‌های آخر را می‌کشند. سیاست‌گذاران چنان بلایی سر این دو خودروساز آورده‌اند که دیگر نه توان بلند شدن دارند و نه اعتباری برای قرض گرفتن که بتوانند برای توسعه تامین مالی کنند. دستگاه‌ها مستهلک و افرادی که در دهه ۷۰ تربیت شده‌اند، یکی‌یکی بازنشسته می‌شوند و سیستم‌ها به‌تدریج از هم می‌پاشد. آنچه مشاهده می‌شود مرگ یک صنعت است. اما چه چیزی جایگزین آن آمده است؟ یک صنعت کاملا مونتاژ با هزینه بالا و کیفیت چینی. البته هنوز مدیران لایقی در کنار مهندسان و کارگران این دو خودروساز در تلاشند تا جلوی این سقوط را بگیرند، اما متاسفانه وکلای مجلس در همین ۳ سال اخیر چنان قانون‌گذاری‌هایی انجام داده و برخی مدیران دولتی چنان رویه‌هایی را طراحی کرده‌اند که بعید است این دو خودروساز با این دست فرمان خصولتی بتواند از پس این شوک‌های اخیر بر بیاید. این در حالی است که خودروسازان بخش خصوصی آنقدر بزرگ نیستند که بتوانند سرمایه‌گذاری درست‌وحسابی مبتنی بر داخلی‌سازی در صنعت خودرو انجام دهند؛ حداقل نه تا وقتی ایران‌خودرو و سایپا وجود دارند. ضمن اینکه رویه‌ها و قانون‌گذاری‌ها به‌گونه‌ای است که اصولا داخلی‌سازی ارزش اقتصادی ایجاد نمی‌کند. چینی‌هایی که به ایران آمده‌اند، یا آنقدر کوچک هستند که محلی از اعراب ندارند که بخواهند در زمینه فناوری سرمایه‌گذاری کنند و آنها هم که بزرگ هستند، آمده‌اند بیشترین سود و اشتغال را برای کارگران و مهندسان و سرمایه چینی فراهم کنند و قطعا نمی‌توان انتظاری از آنها داشت.

> توسعه‌گرا شدن یعنی قبول کردن یک‌سری دردهای ناشی از تحول

> بخش خصوصی زمانی حاضر به پذیرفتن ریسک می‌شود که همه‌چیز قابل‌برنامه‌ریزی باشد

وقتی صنعت خودرو ما تکه‌پاره شده، عملا قطعه‌سازی ما هم که در یک مقطع کوتاهی در دهه ۷۰ و اوایل ۸۰ رشد کرد، بی‌رمق شده و روزبه‌روز عقب‌نشینی می‌کند. پس در عمل صنعت خودرویی باقی نمی‌ماند. آنچه خواهیم داشت مجموعه پراکنده‌ای از توانایی‌هاست که برخی به‌تنهایی دست‌وپا می‌زنند و همچنان تلاش می‌کنند کالایی در سطح جهانی ارائه کنند. ما در صنعت لاستیک، ریخته‌گری و برخی قطعات همچنان می‌توانیم کالای باکیفیت ارائه کنیم، اما همان‌ها هم در حال ضربه خوردن از سیاست‌گذاران هستند. واقعیت این است که طی این دوره تحریم‌ها، با قیمت‌گذاری دستوری و سیاست‌های ضدونقیض، چنان ساختار صنعت ازهم پاشیده که بعید می‌دانم کسی بتواند این لشکر شکست‌خورده را نجات دهد.

نکته جالب‌تر اینکه ما در دورانی زندگی می‌کنیم که حتی خودروسازان اروپایی در مقابل تحولات اساسی چین و امریکا، دارند گوی رقابت را از دست می‌دهند و اخطارها برای صنعت خودرو اروپا برای شکست در دهه آینده صادر می‌شوند. متاسفانه آنقدر درگیر مسائل ابتدایی و روزمره هستیم که از تحولات اساسی جامانده‌ایم و بعید است بتوانیم دوباره جایگاه نیم‌بندی که در دهه ۷۰ و اوایل ۸۰ به‌دست آوردیم را دوباره به‌دست آوریم. توجه کنید که جایی مانند فولکس برای ماندن در جایگاه رقابتی برنامه ده میلیارد یورویی برای تولید خودرو برقی را در برنامه گذاشته است.

کل سرمایه‌های موجود صنعت خودرو ایران را روی هم جمع کنیم به ۱۰ میلیارد دلار نمی‌رسد. بماند که جمع زیان و بدهی دو خودروساز افزون بر ۵ تا ۸ میلیارد دلار (بسته به اینکه بدهی را چگونه محاسبه کنیم.) است.

پس به نظر شما اصولا این مقایسه درست نیست. ما یک دوران رونق داشتیم و حالا به دلایل گوناگون شرایط مناسبی نداریم اما نجات صنعت خودرو سخت است. در جایگاه کنونی، تکلیف این صنعت بلاتکلیف چیست؟ آیا باید همچنان به مونتاژ زیانده ادامه دهد تا در نهایت دچار فروپاشی شود؟

برداشت شما کاملا درست است. ما فعلا در دوران افول شدید صنعت و افزایش وابستگی بدون شکل‌گیری ساختار رقابت‌پذیر هستیم. البته در همین مقطع زمانی می‌توانیم اعلام کنیم که صنعت خودرو نمی‌خواهیم و می‌خواهیم مانند بسیاری از کشورها واردکننده و مونتاژکار حرفه‌ای باشیم. مونتاژکاری بد نیست، اما بستگی به این دارد که چقدر ارزش‌افزوده ایجاد کنیم. اگر مونتاژکاری حتی ۵ درصد هم ارزش‌افزوده ایجاد کند می‌تواند بهتر از واردات صِرف باشد و برعکس اگر مونتاژکاری باعث شود ۵ درصد هزینه بیشتر از مردم بگیرید و اسم آن را بگذارید ارزش‌آفرینی، اقتصاد عملا متلاشی می‌شود، چون برآیند این حرکت برای اقتصاد و جیب مردم منفی است. این موضوعی است که حتی بعد از فروپاشی کامل صنعت خودرو مبتنی بر داخلی‌سازی باید مدنظر مسئولان و سیاست‌گذاران قرار گیرد.

در این مسیر چند مانع بزرگ وجود دارد. نخستین موضوع این است که بدانیم توسعه در صنایع نظامی با صنایع شهری، کاملا متفاوت است. صنایع نظامی بر مبنای عملکرد بهتر و قدرت نظامی و ملی طراحی و مدیریت می‌شوند و تمام توان یک ملت و حاکمیت همیشه به‌طور هم‌افزا و در یک راستا و تحت فرماندهی یک مرکز مدیریت می‌شود تا همیشه مقابل دشمنان خارجی آماده باشد، اما صنایع شهری، مانند صنعت خودرو، بر مبنای رقابت درون یک اقتصاد و در حالت والاتر بین اقتصادها، عمل می‌کند و مبنای آن بهره‌وری، کیفیت و ارزشمندی برای مشتریان است. در صنایع نظامی رقابت بین ملت‌هاست و در صنایع شهری رقابت درون ملت‌هاست. کشوری که می‌خواهد صنایع شهری پیشرفته داشته باشد، باید فضای کسب‌وکار آن مناسب رقابت باشد و اقتصاد آن بر مبنای معیارهای اقتصادی و نه سیاسی، مدیریت شود.

اینکه اقتصاد چگونه باید مدیریت شود، محل مناقشه بین دانشمندان است. برخی به اقتصاد کاملا آزاد معتقدند و برخی انتظار دارند دولت‌ها تا حدی دخالت کنند. امروزه به‌طور کامل تفکرات کمونیستی از حاکمیت کشورهای پیشرفته جهان رخت بربسته و همه دولت‌های پیشرفته می‌دانند دولت باید بخش خصوصی را آزاد بگذارد و قیمت‌ها در بازار تعیین می‌شود. لیکن برخی دولت‌ها مانند چین تا حد زیادی در مسیر توسعه دخالت می‌کنند و دولت‌هایی مانند امریکا حداقل دخالت را دارند و دولت‌هایی مانند سوئد، اصولا دنبال رفاه مردم بوده و صنایع کاملا آزاد هستند؛ ولی فقط مالیات‌دهی آنها در کنار اشتغال مهم است.

ایران هم دارای روشمندی خاص خود است و در اصل ۴۴ به‌صراحت درباره وظایف دولت و حکمرانی و تصدیگری در صنایعی مانند خودرو نظر داده است. یکی از مفصل‌ترین قوانین ذیل همین اصل ۴۴ است. منتهی در ۱۶ سال گذشته که این قانون ابلاغ شده، در زمینه خصوصی‌سازی و مصداق‌های صنایع راهبردی بحث‌وجدل بوده و در نتیجه افول این صنعت هم در این دو دهه تشدید شده است.

اگر دولت از تصدیگری در این صنعت دل بکند و به وظیفه اصلی خود که حکمرانی درست است، بپردازد، هنوز این احتمال که بتوانیم این صنعت را نجات دهیم، وجود دارد؛ هرچند احتمال اینکه دولت این را انجام دهد، خیلی کم است. فراموش نکنیم، مزیت رقابتی ساختنی است. همان‌طور که ژاپن و کره جنوبی یا امارات و سنگاپور، این مزایا را با کمترین دسترسی به منابع خدادادی به‌دست آوردند. ما تقریبا دارای ارزان‌ترین انرژی‌ها، کارگران و مغزهای دنیا هستیم. چه چیزی کم داریم؟ سرمایه، برنامه برای توسعه و ثبات رویه در مسیر توسعه.

آیا الگویی مشخص وجود دارد که براساس آن بتوانیم صنعت خودرو را به دوران رونق برگردانیم و به عبارتی نجات دهیم؟

واقعیت این است که اگر سیاست‌گذاران ما بپذیرند صنعت خودرویی پویا می‌خواهیم، دست از سیاسی‌کاری بردارند و قانون را سرلوحه کارهای خود قرار دهند، هنوز ظرفیت‌های بسیاری داریم. تیمی که دهه ۷۰ تربیت شده‌اند، به‌طور کامل بازنشسته نشده‌اند و هنوز ایران‌خودرو و سایپا، دارای ساختار و افراد توانمند هستند. بخش خصوصی توانمندی داریم که به هر سازی که دولت و حاکمیت بزند، می‌رقصد؛ یعنی اگر دولت توسعه‌گرا باشد، آنها هم برای ایجاد یک صنعت پویا می‌جنگند و خود را به‌روز می‌کنند.

فراموش نکنیم که توسعه‌گرا شدن یعنی قبول کردن یک‌سری دردهای ناشی از تحول. اجرای قوانینی مانند قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار مصوب ۱۳۹۰ و آیین‌نامه دولت الکترونیک یا اصلاح نظام مالیاتی از جمله موارد ابتدایی این حرکت هستند. موضوع بعدی به رسمیت شناختن قوانین و به‌ویژه بحث خصوصی‌سازی کامل صنعت خودرو و دل کندن از مدیریت صنعت خودرو است. مسئله بعدی این است که ایران ظرفیت داشتن ۳۷ خودروساز را ندارد.

وقتی فضا رقابتی شود، قطعا تعدادی از این خودروسازان و حتی قطعه‌سازان ورشکسته می‌شوند. ما باید قواعد بازی جهانی را به رسمیت بشناسیم و صنعت خودرو را محل تامین اجتماعی ندانیم. باید تلاش کنیم با ایجاد یک صنعت پویا و رقابت‌پذیر، ضمن ارزش‌آفرینی بر مبنای مالیاتی که از کل صنعت می‌گیریم، بهره‌برداری دولتی را انجام دهیم. اینها تنها گوشه‌ای از مشکلاتی است که باید به جان بخریم.

بخش خصوصی وقتی حاضر به قبول کردن ریسک می‌شود که همه‌چیز شفاف و قابل‌برنامه‌ریزی باشد. به‌عنوان‌مثال باید موضوع نرخ ارز روشن شود. اگر استاندارد یورو ۶ می‌گذاریم، باید سوخت استاندارد هم در اختیار مردم قرار دهیم. آن‌هم نه به‌طور محدود در برخی از شهرها، بلکه در تمام ایران. دولت حق ندارد تعاریف بین‌المللی در این مباحث فنی را به سخره بگیرد و سوختی نامناسب را با تغییر تعاریف به اسم سوخت موردنظر تحویل مردم دهد. اگر دولت می‌خواهد خودرو برقی فراگیر شود، باید خودش در ایجاد زیرساخت‌های برق‌رسانی همت کند و مشوق بدهد.

در نهایت برای نجات صنعت چه راهی پیش‌روی ما قرار دارد؟

ما باید روابط بین‌المللی شفاف و پایداری ایجاد کنیم. اگر چین شریک راهبردی ما است، باید دولت روابط را از سرمایه‌گذاری و انتقال پول گرفته تا بحث‌های فنی و لجستیکی به‌طور شفاف تسهیل کند، نه اینکه در حرف یک چیز باشد و در عمل چیز دیگر. همچنین باید امنیت سرمایه‌گذار و سرمایه‌گذاری تضمین شود؛ چه برای سرمایه‌گذار داخلی و چه خارجی. دولت باید به‌طور علنی با فساد مبارزه کند و بازنگری قوانین و رویه‌های اجرایی و تقویت کیفی منابع انسانی ارکانی مانند وزارت صمت و گمرکات و استفاده حداکثری از فناوری‌های اطلاعاتی را در دستور کار قرار دهد و تا آنجا که می‌تواند نظام تنظیم‌گری ضدخطا ایجاد کند که اصولا فساد به وجود نیاید. با شفاف‌سازی مسیرهای تصمیم‌گیری، باید امضاهای طلایی جمع شود و کارآفرینان بدانند در چه چارچوبی در حال رقابت باهم و دیگران هستند. در مسیر بین‌المللی کارآفرین ایرانی بداند که پشتش به حکمران قوی گرم است.

خسارت ۱.۵ میلیارد دلاری اقتصاد ایران از محل کاهش صادرات

ناترازی انرژی، بلای جان صنایع

بنگاه‌های صنعتی در سال‌های گذشته با چالش‌های متعددی سروکار داشته‌اند که یکی از مهم‌ترین آنها بحران انرژی در تابستان و زمستان بوده است. طی چند سال اخیر ناترازی‌های شدید انرژی باعث افت سطح تولید و صادرات شده و بنگاه‌های معدنی و فولادی را با محدودیت‌های بسیاری مواجه کرده است. طبق برآوردهایی که از سوی مراکز رسمی صورت گرفته قطعی برق صنایع در امسال باعث شد که تولید سه میلیون تن، یعنی یک‌سوم تولید تابستان فولاد به دلیل کمبود برق از دست برود که این اتفاق به معنی کاهش حدود ۱.۵ میلیارد دلاری صادرات است.

عکس: صمت

اختلال در تولید

به گفته کارشناسان صنعت فولاد ازجمله صنایع انرژی بری به شمار می‌رود. به‌ویژه که پایه تولید فولاد به روش احیای مستقیم، نیازمند گاز است و روش کوره بلند که به انرژی برق نیاز دارد. درحال‌حاضر قطعی و یا کمبود برق در تابستان و گاز در زمستان روند طبیعی تولید فولاد و محصولات زنجیره مرتبط با آن را به‌صورت جدی مختل کرده و حالا که در میانه زمستان قرار داریم نگرانی‌ها برای قطعی گاز برای صنایع و معادن و فولادسازان بسیار جدی شده است.

به گزارش اقتصاد آنلاین، بر اساس گزارش‌های شرکت ملی گاز ایران، ۱۱ درصد از گاز تولیدشده در ایران به‌عنوان خوراک پتروشیمی، ۹ درصد به‌عنوان سوخت پتروشیمی، ۴۱ درصد در حوزه مصارف خانگی، ۲۵ درصد در صنعت، ۲ درصد در کشاورزی، ۴ درصد در حوزه‌های تجاری، ۶ درصد در صنعت حمل‌ونقل و تنها ۷ درصد در کل زنجیره فولاد مصرف می‌شود، بااین‌حال دولت‌ها ترجیح می‌دهند با اعمال محدودیت‌های مصرف در واحدهای تولیدی، کمبود گاز در کشور را جبران کنند.

چالش انرژی برای شرکت‌های فولادی آسیب‌های گسترده‌تری را هم به دنبال خواهد داشت که نتیجه آن در پایان سال در بخش‌های تولید، صنعت و معدن دیده خواهد شد و به نظر می‌رسد کاهش رشد در این بخش‌ها محتمل باشد. به‌طبع آسیبی که بحران انرژی به صنایع فولادی وارد می‌کند زمینه‌ساز افت نرخ سهام این شرکت می‌شود که در بازار سرمایه جزو سهم‌های بنیادی به‌حساب می‌آید. بحرانی که همین حالا هم در بازار سرمایه تا حد زیادی دیده می‌شود و بازار در روزهای اخیر در مسیر سراشیبی قرارگرفته و ریزش‌های سنگین را ثبت می‌کند.

بنابراین ناترازی انرژی در حوزه آب و برق که البته اخیراً ناترازی آب هم به آن اضافه‌شده است، نه‌تنها باعث افت تولید و رشد بخش فولاد می‌شود بلکه به سهامداران و سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه هم از ناحیه افت نرخ سهم‌ها آسیب می‌زند.

بر اساس برنامه‌های بالادستی برای بخش معدن رشد ۱۳ درصدی دیده‌شده و تا افق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در دستور کار قرار داده شده، اما شواهد و بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد که با شرایط فعلی اقتصاد و وضعیت بحرانی بخش انرژی و ناترازی‌های موجود بعید است که اهداف تعیین‌شده در سندهای بالادستی مانند برنامه هفتم توسعه محقق شود. به گفته کارشناسان در شرایط فعلی تنها راه‌حل مشکل و بحران برق و گاز رشد سرمایه‌گذاری در این بخش است که البته در کوتاه‌مدت نمی‌تواند عملیاتی شود بلکه نیازمند یک برنامه بلندمدت چندساله پس از رفع محدودیت‌های خارجی است.

چشم‌انتظار راهکاری موثر در تامین گاز

به گفته یکی از فعالان صنعت فولاد کشور، تا امروز راهکاری مؤثر و اقتصادی به مرحله اجرا نرسیده است؛ چراکه ورود فولادسازان برای تامین گاز، بسیار هزینه‌بر بوده و البته علاوه بر حمایت دولت، تشکیل کنسرسیوم شرکت‌های فولادی در حوزه گاز می‌تواند راهگشا باشد. به گزارش فولادیان، طهمورث جوانبخت در رابطه با کمبود انرژی برخی از شرکت‌های فولادی بیان کرد: در حوزه تامین گاز موردنیاز صنایع فولادی در فصول سرد سال، طرح‌هایی در حال مطالعه است؛ اما تا امروز راهکاری وثر و اقتصادی به مرحله اجرا نرسیده است. چراکه ورود فولادسازان برای تامین گاز، بسیار هزینه‌بر بوده و البته علاوه بر حمایت دولت، تشکیل کنسرسیوم شرکت‌های فولادی در حوزه گاز می‌تواند راهگشا باشد.

به گفته وی، در حوزه برق طبق آمار وزارت نیرو، ۳۳ درصد برق کشور در بخش صنعت و از این مقدار ۶ تا ۷ درصد در صنعت فولاد مصرف می‌شود.

وی افزود: همچنین طبق قانون جهش تولید دانش‌بنیان، صنایع باقدرت مصرف بیشتر از یک مگاوات موظف هستند معادل یک درصد از برق موردنیاز سالانه خود را از طریق نیروگاه‌های تجدیدپذیر تامین کنند و این میزان در پایان سال پنجم حداقل به ۵ درصد خواهد رسید. در غیر این صورت، وزارت نیرو موظف است درصد ذکرشده از برق مصرفی این صنایع را با تعرفه برق تجدیدپذیر محاسبه و از صنایع دریافت کند. جوانبخت در پایان اظهار کرد: بر همین اساس، تعدادی از شرکت‌های فولادی با رصد به‌موقع شرایط و اتخاذ استراتژی مناسب، در حوزه ساخت نیروگاه سیکل ترکیبی، نیروگاه‌های تجدیدپذیر بادی و خورشیدی ورود کرده تا بتوانند بخش عمده‌ای از کسری برق خود را تامین کنند.

سخن پایانی

صنعت فولاد به‌طور فعال مصرف انرژی را مدیریت می‌کند. حفظ انرژی در فولادسازی برای تضمین رقابت‌پذیری صنعت و به حداقل رساندن اثرات زیست‌محیطی مانند انتشار گازهای گلخانه‌ای بسیار مهم است. فولاد از طریق ظرفیت بازیافت ۱۰۰ درصدی، دوام و سبکی وزن خود، باعث صرفه‌جویی در انرژی در طول چرخه‌های عمر خود می‌شود. تولید فولاد بسیار انرژی بر است. بااین‌حال، سیستم‌های پیچیده مدیریت انرژی، استفاده کارآمد و بازیابی انرژی را در طول فرآیند تضمین می‌کند. همان‌طور که در شکل یک نشان داده شده است، بهبود در بهره‌وری انرژی منجر به کاهش حدود ۶۰ درصدی انرژی موردنیاز برای تولید یک‌تن فولاد خام از سال ۱۹۶۰ شده است.

انرژی‌بخش قابل‌توجهی از هزینه تولید و تعیین نهایی نرخ آهن را تشکیل می‌دهد؛ بنابراین بهبود در بهره‌وری انرژی منجر به کاهش هزینه‌های تولید و درنتیجه افزایش رقابت‌پذیری می‌شود. بازده انرژی صنایع فولادسازی بسته به مسیر تولید، نوع و کیفیت سنگ‌آهن و زغال‌سنگ مورداستفاده، ترکیب محصولات فولادی، فناوری کنترل عملیات و کارآیی مواد متفاوت است.

وزارت راه و شهرسازی
سازمان بنادر و دریانوردی
اداره کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان

P.M.O

«آگهی تجدید مزایده عمومی»

- **مزایده‌گزار:** اداره کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان
- **موضوع مزایده:** فروش آهن‌آلات اسقاطی مربوط به موتور شناور، یک فروند قایق نجات و دو عدد لنگر به همراه زنجیر مستعمل همگی مربوط به مغروقه SL Star واقع در مجتمع بندری شهید رجایی در سه پارت مجزا ، به شرح اسناد مزایده.
- **شرایط اختصاصی:**

۱- دارا بودن اهلیت قانونی جهت معامله

۲- دارا بودن تابعیت جمهوری اسلامی ایران

- **مهلت و نحوه دریافت اسناد:** متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۱ تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۸ با مراجعه به سایت www.setadiran.ir نسبت به دریافت (خرید) اسناد اقدام نمایند.

* ضمناً دریافت آگهی از سایت‌های www.shahidrajaeeport.pmo.ir – iets.mporg.ir نیز بدون پرداخت وجه نقد امکانپذیر است.

- **مهلت و محل تسلیم پاکات و بارگذاری اسناد:** متقاضیان باید پیشنهادات خود را تا ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۸ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد ایران) به آدرس www.setadiran.ir بارگذاری نمایند .

تبصره۱: متقاضیان مکلفند تا همین تاریخ علاوه بر بارگذاری اسناد خود در سایت مذکور نسبت به تحویل فیزیکی صرفاً پاکت الف (اصل تضمین شرکت در مزایده) به دبیرخانه مرکزی اداره کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان-مجتمع بندری شهید رجایی- ساختمان مرکزی-طبقه همکف تسلیم نمایند.

تبصره۲: کلیه مراحل برگزاری از دریافت اسناد مزایده تا ارائه پیشنهاد مزایده گران و گشایش پوشه‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مزایده گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مزایده محقق سازند بدیهی است در صورت عدم انجام فرایند در سامانه مذکور پیشنهادات ارائه شده به صورت فیزیکی مورد قبول واقع نمیگردد.

- **تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار(تضمین شرکت در مزایده):** تضمین جهت شرکت در مزایده پارت اول: موتور کشتی مغروقه SL star به مبلغ ۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال ،پارت دوم: یک دستگاه قایق نجات به مبلغ ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و پارت سوم: دو عدد لنگر به همراه زنجیر متعلق به مغروقه SL star به مبلغ ۲۳۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال ، یا واریز وجه نقد به حساب شماره ۴۱۰۱۰۶۴۵۷۱۲۱۴۸۵۳ و شماره شبا IR۹۲۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۶۴۵۷۱۲۱۴۸۵۳ نزد بانک مرکزی به نام تنخواه‌گردان پرداخت بندر شهید رجایی یا به صورت ضمانتنامه بانکی معتبر

تبصره: ضمانتنامه مذکور می‌بایست از تاریخ صدور به مدت حداقل ۳ ماه دارای اعتبار باشد. همچنین برای یک دوره سه ماهه دیگر نیز قابل تمدید باشد.

- **زمان و محل بازگشایی پاکات:** بازگشایی پاکات الکترونیکی در مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۳۰ روز دوشنبه ساعت ۹:۰۰ در محل مجتمع بندری شهید رجایی- ساختمان مهمانسرای اداره کل-سالن جلسات

تبصره۱: کلیه اسناد مزایده و اسناد ارزیابی کیفی باید مطابق شرایط مذکور توسط مزایده‌گران به صورت الکترونیکی در سامانه ستاد ایران بارگذاری گردد.

- حضور مزایده‌گران یا نمایندگان تام‌الاختیار آنها با معرفی نامه رسمی در جلسه بازگشایی پاکت قیمت بلامانع است.
- اسناد باید با کیفیت بالا و خوانا(۴۰۰ یا ۳۰۰ dpi) اسکن و بارگذاری گردد. در صورت ناخوانا بودن، به اسناد مذکور ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- برای کسب اطلاع بیشتر در خصوص اسناد مزایده با تلفن‌های ۳۲۱۲۳۱۵۳-۳۲۱۲۴۴۱۰-۰۷۶ و جهت دریافت و بارگذاری اسناد مزایده با شماره تلفن ۳۲۱۲۳۲۲۶-۰۷۶ تماس حاصل فرمایید.

اداره ارتباطات و اطلاع‌رسانی اداره کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان

شناسه ۱۶۵۶۲۸۴

نوبت اول

«آگهی تجدید مناقصه عمومی»
شهرداری رباط کریم

شهرداری رباط کریم در نظر دارد به استناد مجوز شماره ۰۲/۶۴۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۳۱ شورای محترم اسلامی شهر اجرای پروژه ذیل را از طریق مناقصه عمومی به شرح و شرایط زیر به شرکت‌های واجدالشرایط و دارای سوابق کاری مفید در این زمینه به شرح ذیل واگذار نماید.

ردیف	موضوع مناقصه	مبلغ اعتبار مصوب (ریال)	محل تامین اعتبار	مبنای قیمت پیشنهادی	مدت اجرا	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه(ریال)	توضیحات
۱	پروژه نقشه‌برداری حدود ۵۰۰ فقره از اسناد مالکیت شهرداری بر روی نقشه CtS طرح تفصیلی با مختصات UTM و ثبت اطلاعات مذکور*	۱۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	بودجه داخلی شهرداری	بصورت مقطوع به ازای هر قطعه	۱۲ ماه	۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰	داشتن حداقل صلاحیت پیمانکاری در رشته نقشه‌برداری رتبه۵

- **شرایط**

۱. هزینه درج دو نوبت آگهی برعهده برنده مناقصه می‌باشد.

۲. به پیشنهادات مشروط، مخدوش و فاقد سپرده لازم جهت شرکت در مناقصه ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۳.سپرده شرکت در مناقصه می‌بایست به صورت ضمانت‌نامه بانکی به نفع شهرداری رباط کریم و یا واریز نقدی به شماره حساب ۰۱۰۶۶۲۵۲۰۶۰۰۸ نزد بانک ملی ایران شعبه مرکزی رباط کریم کد ۲۳۵۴ (شماره حساب شبا IR ۲۸۰۱۷۰۰۰۰۰۰۱۰۶۶۲۵۲۰۶۰۰۸) تهیه و برابر دستورالعمل مندرج در کاربرگ مناقصه به همراه پیشنهاد قیمت ارائه گردد. لازم به ذکر است سپرده نفرات اول، دوم و سوم مناقصه تا انعقاد پیمان نزد شهرداری نگهداری و هرگاه حاضر به عقد قرارداد نگردند سپرده آنان به ترتیب به نفع کارفرما ضبط خواهد شد.

۴.مهلت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ انتشار این آگهی (از پایان وقت اداری) روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۱ به مدت ۱۰ روز) محل دریافت آن صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت WWW.SETADIRAN.IR می‌باشد.

۵. متقاضیان می‌بایست پاکت‌های پیشنهاد قیمت خود را که برابر شرایط مندرج در کاربرگ مناقصه تنظیم شده است را حداکثر تا ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۵ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت WWW.SETADIRAN.IR تسلیم نمایند.

۶. متقاضیان جهت دریافت اسناد مناقصه می‌بایست فیش واریزی به حساب جاری به شماره ۰۱۰۶۶۲۴۸۱۹۰۰۴ نزد بانک ملی ایران شعبه مرکزی رباط کریم کد ۲۳۵۴ به مبلغ ۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) بابت خرید اسناد مناقصه به شهرداری رباط کریم تسلیم نماید.

۷. زمان بازگشایی پاکت‌های مناقصه در ساعت ۱۲ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۷ می‌باشد.

۸. شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.

۹. سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد. ۸۶۹/ص/۲.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۱/۱۱ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۱/۱۸

شهرداری رباط کریم

دعوت به همکاری

موسسه فرهنگی مطبوعاتی
گسترش صنعت معدن و تجارت

صمت — صنعت معدن تجارت

گسترش
پایگاه خبری

- روزنامه صمت
- روزنامه روزگار معدن
- روزنامه روزگار اقتصاد
- روزنامه روزگار ما
- روزنامه روزگار امید
- روزنامه روزگار فیلم
- هفته نامه روزگار خودرو
- ماهنامه روزگار وصل

در راستای تکمیل نیروی انسانی از افراد توانمند در حوزه های فناوری و خبرنگاری دعوت به همکاری می نماید

تلفن تماس: ۸۲۱۹۰ داخلی ۱۰۲ و ۱۰۵

یادداشت

بحران تورم و اقتصاد ناکارآمد

کامران وکیل
فعال بخش معدن

باتوجه به شرایط توصیف‌شده یعنی شدت گرفتن بیماری مزمن تـورم در اقتصاد ما، دخالت دولـت در امور تولید و سیاست‌های ناکارآمد حاکم بر بخش معدن و صنایع‌معدنی و تغییـر مـداوم قوانین و مقـررات، دورنمـای تولید و هر کسـب‌وکار اقتصادی روشـن نیسـت. توجه بـه این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که فعالیت در بخش معدن و صنایع وابسته به آن زمانبر است. این دست فعالیت‌ها با گذر زمان نتیجـه می‌دهند و نباید به سـوددهی آنهـا در مدت‌زمان محدودی امید داشـت، بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که فعالیت در بخش معدن بیش از سـایر کسـب‌وکارهای صنعتی از نبود دورنمای روشن آسیب می‌بینند. علاوه‌براین، شاهد کاهش سرمایه‌گذاری در این حوزه خواهیم بود. این دست مشکلات در آینده به‌شکل جدی‌تر نمایان می‌شود و آسیب‌های ناشی از آن، کل اقتصاد ما را متاثر خواهد کرد.

استانداردهای ثابتی بر روند ساخت یک محصول در دنیا حاکم اسـت. همه فعالان صنعتی به‌دنبال آن هسـتند تا محصولی را با نرخ پایین‌تر و کیفیت مشـابه استانداردهای جهانی و حتی بالاتر، تولید کنند. چنین محصولی از امکان رقابت در بـازار جهانی برخوردار خواهد بود. سـاخت یک محصول با ویژگی‌های یادشـده در سـطح جهانی با عنوان تولید یاد می‌شـود، اما چنانچه صنعتگری یک محصول را خارج از این چارچوب بسازد، دیگر نمی‌توان نام تولید را بر آن نهاد. در واقع اتلاف منابع، درست‌ترین واژه برای اطلاق به روند سـاخت یک محصول خارج از نرم و استانداردهای جهانی اسـت. نتیجـه اتلاف منابع در بلندمـدت در قالب کاهـش ارزش پول ملی، فقر، افت رفاه اجتماعی، مهاجرت نیـروی کار و متخصـص نمایان می‌شـود و در نهایت، به فروپاشی اقتصادی منجر خواهد شد.

متاسفانه در کشور ما در طول دهه‌های اخیر و تحت‌تاثیر سیاسـت‌گذاری اشـتباه و نگاه غیرتوسـعه‌ای به اقتصاد، برنامه‌هایی تحت‌عنوان حمایت از تولید تعریف شده است. این برنامه‌ها نه‌تنها نتیجه‌بخش نبوده و زمینه تقویت تولید را فراهـم نکرده‌انـد، بلکه در نهایت به‌ضـرر مصرف‌کننده منتهی شـده‌اند. اثرات این حمایت ناکارآمد را در عملکرد صنایع می‌توان رصد کرد. بسیاری از محصولات تولیدشده در کشور، چنانچه از حمایت دولتی بهره‌مند نباشند، توان رقابت در بازار رقابـت بین‌المللی را از منظر کیفیت و نرخ تمام‌شده نخواهند داشـت. علاوه‌براین، باید تاکید کرد که حمایـت از تولید در قالـب اجحاف در حق مصرف‌کننده و کاهش رفاه عمومی، فرار مغزها و.... ظاهر می‌شود؛ سرانجام نیـز شـاهد کاهش مـداوم ارزش پـول ملی و فروپاشـی اقتصـادی خواهیم بـود. باتوجه به تورمی کـه در اقتصاد شـاهد آن هسـتیم، هرسـاله از ارزش پول ملی ما کاسته شده اسـت. بدون تردید هیچ سرمایه‌گذار خارجـی حاضر به سـرمایه‌گذاری در چنین شـرایطی نخواهد بود؛ چراکه در ایـن موقعیت در عمل امکانی بـرای برنامه‌ریزی وجود نـدارد و دورنمای عملکرد صنایع و میزان سـودآوری آنها روشن و شـفاف نیست، بنابراین نخسـتین آفت این تورم افسارگسـیخته، کاهش ورود سرمایه‌های خارجی به ایران اسـت. در ادامه مردم یا هر صاحب سـرمایه‌ای برای حفظ ارزش پول خود، ترجیح می‌دهد سرمایه‌اش را به کالا بدل کند. کمااینکه در سال‌های گذشته نیز، شاهد ورود جریان نقدینگـی قابل‌توجه بـه بازارهای کالایـی از جمله دلار، طلا، مسـکن، خودرو و... بوده‌ایم. این چالش به‌شکل رشد روزافـزون بهای محصولات مختلف و کالاهای سـرمایه‌ای امکان ظهور می‌یابد.

تـورم بالذات و لزوما بدون فایده نیسـت، این شـاخصه در برخـی از اقتصادهای دنیا حکم موتور رشـد را برعهده گرفته است. به‌عنوان‌مثال، کشور ترکیه تورم قابل‌توجهی را پشت‌سر گذاشته، اما اقتصاد آن آسیب چندانی را متحمل نشده است. در واقع کاهش ارزش پول ملی ترکیه به جذب هرچه بیشتر توریسـت به این کشور منتهی شد. علاوه بر این، حجم صادرات این کشور همپای صعود تورم و کاهش ارزش پول ملی آن، افزایش یافت.

کشور چین نیز در سالیان متمادی با کاهش خودخواسته ارزش پول ملـی، میزان صادراتش را افزایش داده اسـت. به‌بیان‌دیگر، این کشـور از تـورم به‌عنوان اهرمی برای فتح بازارهـای جهانی بهـره می‌گیرد. شـرایط تولید در چین باتوجه به سیاست‌های اقتصادی این کشور به‌قدری جذاب است که حتی شـرکت‌های بزرگ امریکایی نیز واحدهای تولیدی خود را به این کشور منتقل می‌کنند.

از تـورم می‌توان به‌عنوان ابزاری برای توسـعه اقتصادی کشـورها بهره گرفت، اما از این اهرم در شـرایطی می‌توان بهره گرفت که امکان تولید کالایی کارآمد با نرخ مناسـب و قابل‌رقابت در بازار جهانی، در یک کشـور وجود داشـته باشـد، اما چنین شرایطی در کشـور ما مهیا نیست. ما در عمل زیرسـاخت تولید هیچ کالای رقابت‌پذیری را نداریم. محصولات تولیدشـده در ایران از منظـر کیفیت، نوآوری، هزینه تولیـد و... قابلیت رقابت در بـازار جهانی را ندارند، بنابرایـن تورم در قالب آفت اقتصادی در کشـور ما نمایان می‌شود.

در واقـع بایـد این‌طور ادعا کرد که تـورم چین و ترکیه خودخواسته اسـت که به جذب سـرمایه در این کشورها منتهی می‌شـود و افزایش صادرات را در این کشورها رقم می‌زند، اما تورم ما ناخواسـته است و از سیاست‌های غلط اقتصادی در طول سـال‌های گذشته نشـأت می‌گیرد؛ در چنین شـرایطی، بیم ابرتورم و ونزوئلایی شدن در اقتصاد ایران وجود دارد.

کارشناسان صنعت فولاد مطرح کردند

جاده، بستر توسعه معدن و صنایع‌معدنی

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

تامیـن ایمنی در فرآیند حمل‌ونقل جـاده‌ای از اهمیت ویژه‌ای برخـوردار اسـت. از آنجا که در کشـور ما جاده‌ها نقش اساسـی در فرآینـد حمـل بار را برعهده دارند، موضـوع ایمنی در فرآیند حمل‌ونقـل از ایـن منظر نیز موردتوجه قـرار می‌گیرد. فعالیت در حـوزه معدن و صنایع‌معدنـی نیازمند انتقـال محصولات حجیم است. پراکندگی معادن و واحدهای فرآوری و همچنین واحدهای فعال در حوزه صنایع پایین‌دستی، نیاز به انتقال بار را در این بخش بیشـتر می‌کند. باتوجه به کمبود زیرسـاخت در سایر بخش‌های حمل‌ونقل به‌ویژه حمل ریلی، در عمل بار اصلی انتقال محصولات و صنایع‌معدنـی برعهـده جاده‌ها اسـت. از آنجا که در سـال‌های اخیـر ظرفیـت تولید معادن و صنایع‌معدنی رو به رشـد بوده و در عمـل حجـم انتقال بـار از آنها نیـز افزایش یافته اسـت، ظرفیت زیرسـاخت‌های حمل جاده‌ای، کفاف انتقال این حجم از محصول را نمی‌دهد. بدون تردید اسـتفاده قابل‌توجه از جاده‌ها برای حمل مواد معدنی، از سطح ایمنی این بخش نیز خواهد کاست.

حمل‌ونقل و چالش‌های آن

علی‌محمد زمانـی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: حمل‌ونقل یکی از شـاخصه‌های اثرگذار بر روند تولید، تجارت و به‌طورکلی در روند توسـعه صنایع است. صنعت فولاد نیز به‌سبب ویژگی‌هـای خاصی کـه دارد از جمله حجم بـالای محصولات آن، از حمل‌ونقـل تاثیـر جدی می‌پذیـرد. وی افزود: بخـش بزرگی از ظرفیت‌های ذوب کشـور در مناطق مرکزی واقع شـده‌اند؛ در حالی که تعداد قابل‌توجهی از کارخانه‌های نوردی در سطح کشور پراکنده هستند، بنابراین تامین ماده اولیه تولید در واحدهای نوردی، مستلزم جابه‌جایی قابل‌توجهی در سـطح کشـور اسـت. در چنین شرایطی ضعف در سـاختار حمل‌ونقل بـر عملکرد واحدهای فـولادی تاثیر منفی می‌گذارد.

وی در ادامه تاکید کرد: باتوجه به حجم بالای انتقال بار در صنعت فولاد، در شـرایط منطقی انتظـار می‌رفت بخش بزرگـی از انتقال محصـولات در زنجیره تولید محصولات معدنی از طریق ریل منتقل شـود، اما در موقعیت کنونی باتوجه بـه ضعف‌های حاکم بر صنعت حمل‌ونقل ریلی، حمل جاده‌ای بار اصلی انتقال محصولات تولیدشده در صنایع را برعهده دارد.

این فعال صنعت فولاد گفت: تحمیل بار مضاعف به زیرساخت‌های حمـل جـاده‌ای، در عمل ایمنی جاده‌ها را با خطـر روبه‌رو می‌کند. در همیـن حال، باید به مصرف قابل‌توجه سـوخت در فرآیند حمل جاده‌ای اشاره کرد که به آلایندگی هرچه بیشتر هوا منجر می‌شود.

زمانی گفت: در حوزه حمل‌ونقـل جاده‌ای با چالش‌های متعددی روبه‌رو هستیم، کمااینکه شرایط نابسامانی بر روند تعیین نرخ کرایه حمل‌ونقل در کشـور حاکم اسـت. نبود چارچـوب و قوانین یکی از مهم‌تریـن چالش‌های حاکم بر ناوگان حمل‌ونقل کشـور به‌شـمار می‌رود.

> تحمیل بار مضاعف به زیرساخت‌های جاده‌ای، در عمل ایمنی جاده‌ها را با خطر روبه‌رو می‌کند. در همین حال، باید به مصرف قابل‌توجه سوخت در فرآیند حمل جاده‌ای اشاره کرد که به آلایندگی هرچه بیشتر هوا منجر می‌شود

زمانی در ادامه بااشـاره به صادرات‌محور بودن صنعت فولاد ایران گفت: هرساله بخش قابل‌توجهی از محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد به بازارهای جهانی صادر می‌شـوند. میزان تولید فولاد کشـور به‌مراتـب بالاتـر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شـود. در همین حال باتوجه به اهداف سند چشم‌انداز توسعه صنعت فولاد در افق ۱۴۰۴، پیش‌بینی می‌شـود که روند تولید در این صنعت رو به رشـد باشد. در چنیـن موقعیتی، صادرات تنها راهکار تداوم تولید در این زنجیره است؛ به‌این‌ترتیب دوباره صحبت از حمل‌ونقل به‌میان می‌آید.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اثرات تغییر چندباره نرخ حمل‌ونقل در طول یک سـال و تاثیر آن بـر روند تولید صنایع گفت: نرخ تورم در کشور ما هرسـاله درصد قابل‌توجهی تغییر می‌کند؛ این رشد در سال‌های اخیر شدت گرفته است؛ بنابراین نمی‌توان از فعالان صنعت حمل‌ونقل انتظار داشت که بهای خدمات خود را ثابت نگه دارند. در واقع ثبات قیمت‌ها در شرایطی معنی می‌یابد که تورم مدیریت‌شده باشد.

ایـن فعال صنعـت فولاد گفـت: البته بـدون تردیـد تغییر نرخ حمل‌ونقل بر روند فعالیت تولیدکنندگان فولاد کشور تاثیر می‌گذارد. از یک‌سو، به رشد مداوم هزینه‌های تمام‌شده تولید منتهی می‌شود. از سوی دیگر نیز، امکان برنامه‌ریزی برای آینده را از فعالان صنعتی و تولیدکنندگان سلب خواهد کرد.

وی خاطرنشـان کرد: البته این تغییـرات تنها مختص حمل‌ونقل نیستند و در سایر حوزه‌های اثرگذار بر تولید نیز به‌چشم می‌خورند. به‌عنوان‌مثال، باوجودی که بهای برق و گاز مصرفی صنایع هرسـاله و در قالـب مصوبه مشـخص می‌شـود؛ این نرخ هرازگاهی توسـط شـرکت‌های بـرق و گاز و در دوره‌هـای مختلف افزایـش می‌یابد. هرگونه اعتراضی نسـبت به ایـن افزایش نرخ نیز به قطع گاز یا برق صنایع ختم می‌شود، بنابراین باید اذعـان کرد که ایـن نبود ثبات در تمامـی حوزه‌هـای تولیـد حاکم اسـت. ایـن بی‌نظمـی در رونـد سیاست‌گذاری‌های حاکم بر کشور در کلیه سـطوح اقتصادی به‌چشم می‌خورد و شـرایط تولید را دشـوار کرده است. در چنین شرایطی، امکان توافقات بلندمدت وجود ندارد، چراکه از آینده خبر نداریم.

زمانی در پاسـخ به سـوالی مبنی بر این نکته که چه بخشـی از هزینه‌هـای تولید به بخش حمل‌ونقل اختصـاص دارد، گفت: بهای حمل‌ونقل تاثیر بسزایی بر هزینه تمام‌شده تولید محصولات مختلف دارد. این هزینه در بخش نورد ۲ تا ۳ درصد برآورد می‌شـود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسـد که در بخش نورد هزینه تامین مـواد اولیـه حـدود ۹۰ درصد هزینـه تولید را به خـود اختصاص می‌دهد؛ سـایر هزینه‌های تولید نیز در مجموع سـهم ۱۰ درصدی دارند، بنابراین هزینه حمل‌ونقل از دستمزد، بهای برق، گاز و... بیشتر برآورد می‌شود.

وی در پاسـخ به سوالی مبنی بر تاثیر کمبود زیرساخت‌های ریلی در شرایط پیش‌رو گفت: توسعه زیرساخت‌های ریلی به ثبات هرچه بیشـتر در روند بهای حمل‌ونقل کمک می‌کند. سهم عمده هزینه‌ها در بخش ریلی، خلاف حمل جاده‌ای، هزینه‌های ثابت اسـت، یعنی سـرمایه‌گذاری در ابتدای کار انجام می‌شـود و برای یک بازه زمانی ۲۰ساله، امکان بهره‌مندی از آن وجود دارد، یعنی تورم از اثرگذاری کمتری بر این بخش برخوردار است، اما حمل‌ونقل در حوزه جاده‌ای، متفاوت اسـت؛ چراکه هزینه نگهـداری و تعمیرات در بخش حمل جاده‌ای به‌مراتب بیشتر است.

معدن متاثر از انتقال بار

منصور یـزدی‌زاده، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: توسـعه ناوگان جـاده‌ای و ریلی و صدالبته در کنار آن رشـد و توسـعه اصولـی و علمی راه‌های ارتباطی و خطـوط ریلی، یکی از اولویت‌هـای مهم دولت‌ها محسـوب می‌شـود. صنعـت حمل‌ونقل معیاری مهم برای توسـعه‌یافتگی کشورها محسوب می‌شود و خود زمینه توسعه اقتصادی را فراهم می‌کند.

وی افزود: سـهم صنعت حمل‌ونقل از تولید ناخالص داخلی کشور حدود ۱۲ درصد برآورد می‌شـود کـه حکایت از اثرگذاری و اهمیت این بخش در اقتصاد دارد. بهبود حمل‌ونقل زمینه رشـد و توسـعه صنعتـی را در سـایر بخش‌های اقتصـادی نیز فراهـم می‌کند. در همین حال، بی‌توجهی به این حوزه زمینه بحران‌هایی را برای سـایر بخش‌های اقتصادی به‌وجود می‌آورد. بدیهی اسـت، صنایع معدنی و فولادی کشور نیز از تاثیرپذیری حمل‌ونقل مستثنا نیستند.

یزدی‌زاده در ادامه خاطرنشـان کرد: بخـش معدن، صنایع‌معدنی و همچنیـن صنعـت حمل‌ونقـل وابسـتگی کاملی به هـم دارند، بدین‌ترتیب بودونبود آنها بستگی به هم دارد و به‌شدت به هم متکی هسـتند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صنایع‌معدنی و فولادی طی یک دهه اخیر رشـد بسیار قابل‌توجهی داشته‌اند. در حالـی که بخش حمل‌ونقـل باوجود تمام زحمات و دسـتاوردهای اخیـر به‌ویژه در بخش ریلی نتوانسـته همپای بخش معدنی و فولاد رشـد و توسـعه یابد، بنابرایـن این‌گونه به‌نظر می‌رسـد که کمبود زیرسـاخت‌های حمل‌ونقل کشـور، چالش عمده‌ای اسـت که با آن مواجهیم. در واقع زیرسـاخت‌های حمل‌ونقل کشور، پاسخگوی نیاز معادن و صنایع‌معدنی نیستند.

وی گفت: همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، روابط بخش معدن و حمل‌ونقل دوسویه است، بنابراین آسیب وارده بر هرکدام از صنایع یادشـده بر دیگری نیز اثرگذار اسـت و در نهایت تاثیر آن بر اقتصاد کشور پدیدار خواهد شد.

این فعال صنعتی در ادامه گفت: آمارهای منتشرشده در دهه اخیر حکایت از آن دارد که هزینه حمل‌ونقل در کشـورهای توسعه‌یافته و در حـال توسـعه به‌ترتیـب ۳.۴ و ۸.۲۵ درصد از نرخ تمام‌شـده کالا را شـامل می‌شـود، در حالـی که نرخ حمل‌ونقل در کشـور ما به‌مراتب بالاتر اسـت و همین موضوع تاثیر به‌ویژه منفی بر عملکرد تولیدکنندگان ایرانی دارد. به‌عنوان‌مثال، برآوردها حکایت از آن دارد که هزینه حمل‌ونقل صادرات فولاد در کشـور بیـش از ۹ درصد نرخ تمام‌شـده این محصول را به خود اختصاص می‌دهـد. این رقم حتی بالاتر از متوسـط هزینه جابه‌جایی در کشورهای در حال توسعه است و جای تامل بسـیار دارد،از این‌رو صنایع فولادی حاشیه سود اندکی دارند. در چنین شـرایطی، نوسان‌های قیمتی در حوزه حمل‌ونقل و جابه‌جایی محصول تاثیر بسیاری بر رقابت‌پذیری فولاد و محصولات فولادی در بازارهای داخلی و به‌ویژه صادراتی دارند.

یزدی‌زاده در پایان گفت: ایجاد، توسعه و بهسازی خطوط جاده‌ای، گسـترش و توسـعه خطوط حمل‌ونقـل ریلی در قالب شـبکه‌های عنکبوتـی، دوخطه شـدن خطـوط ریلی، تامین اقـلام خودروهای سـنگین مانند لاسـتیک، تجهیزات و قطعات برقـی و تامین دیزل از جملـه موارد عمده بخش حمل‌ونقل کشـور اسـت. توسـعه این موارد ضروری به‌نظر می‌رسـد. تامین پیش‌نیازهای یادشده، امنیت حمل‌ونقل جاده‌ای را افزایش می‌دهد.

سخن پایانی

حمل‌ونقل مواد اولیه و محصولات زنجیره تولید مواد معدنی باتوجه به مسـافت‌های طولانـی میان معادن و واحدهای فـرآوری و تولید محصول با مشکلاتی مواجه است. حجم جابه‌جایی بار در کشور بیش از ۵۰۰ میلیون تن برآورد می‌شود که تنها ۱۲درصد آن از طریق ریل انجام می‌شـود؛ بنابراین باید با برنامه‌ریزی، هدف‌گذاری و اختصاص سـهم عمده از اعتبارات کلی، در این حوزه سـرمایه‌گذاری ویژه‌ای شود.

حمل‌ونقل یکی از اصلی‌ترین زیرسـاخت‌ها در حوزه صنعت است که سـهم قابل‌توجهی از نرخ تمام‌شده محصول را به خود اختصاص می‌دهـد. حمل‌ونقـل ریلی شـیوه‌ای موثرتـر و ارزان‌تر نسـبت به حمل‌ونقل جاده‌ای است که می‌تواند بازدهی و بهره‌وری یک مجموعه را تـا حد قابل‌قبولی افزایش دهد، اما بررسـی‌ها نشـان می‌دهد که توسعه خطوط ریلی کشور متناسب با توسعه معادن و صنایع‌معدنی و فلزی، انجام نشده است. بر همین اساس نیز، اغلب واحدهای معدنی کشـور بخش قابل‌توجهی از حمل‌ونقل خود را از طریق جاده انجام می‌دهنـد. این اقدام از یک‌سـو بر هزینه‌هـای جابه‌جایی و به‌دنبال آن، هزینه تمام‌شـده تولید می‌افزاید، از سـوی دیگر نیز، به افزایش سـفرهای جاده‌ای و حتی بیشـتر از ظرفیت راه‌های کشـور منتهی خواهد شد.

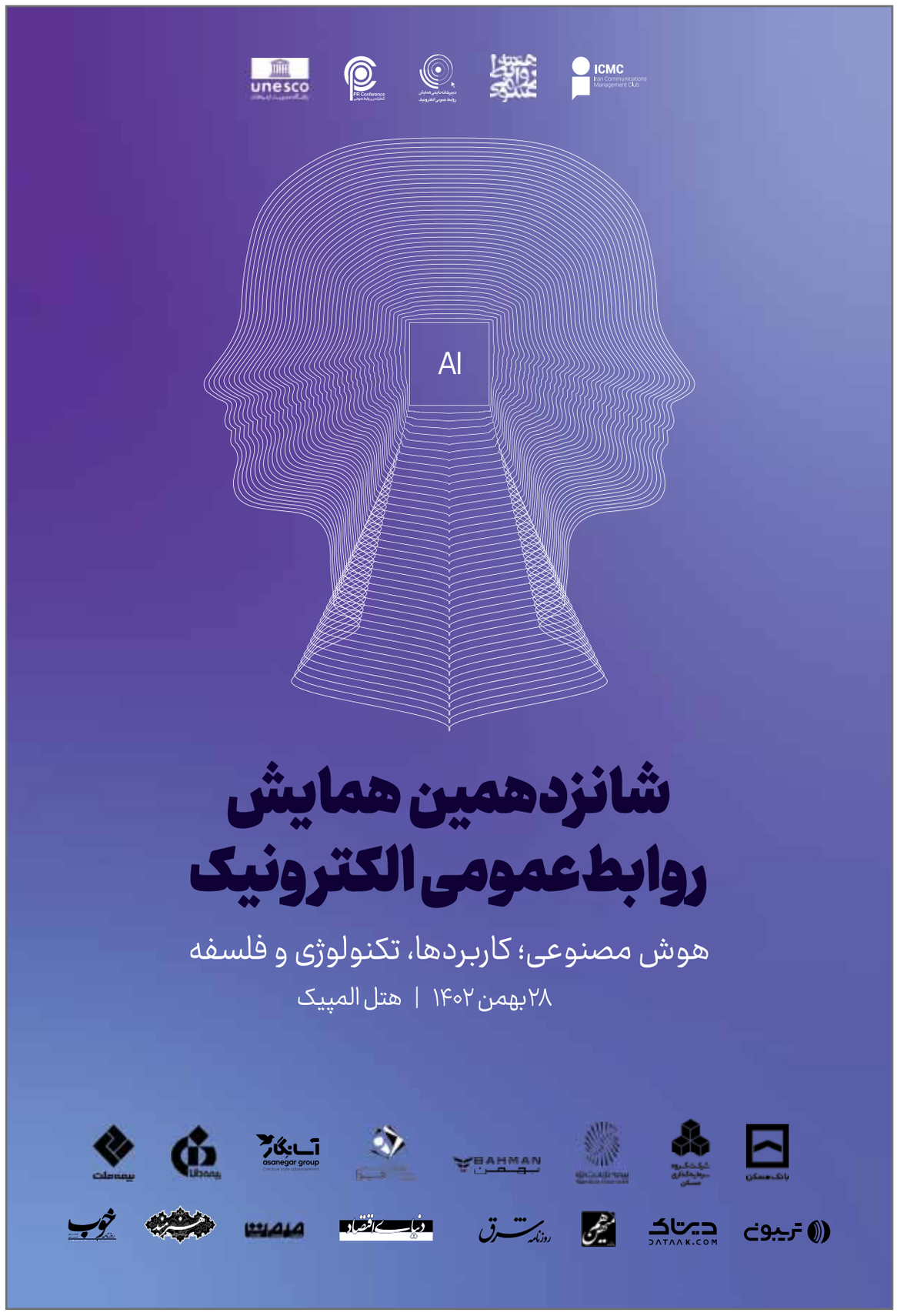
باتوجه به روند توسعه واحدهای معدنی و همچنین افزایش میزان حمل‌ونقل مواد معدنی در آینده نزدیک، به‌ویژه در چشم‌انداز ۱۴۰۴ توسـعه، بار اصلی این انتقال برعهده حمل‌ونقل جاده‌ای خواهد بود، امـا جاده‌های ما توان جابه‌جایی این حجم از محصول را ندارند و در نتیجه امنیت این بخش به‌خطر خواهد افتاد. بدون تردید، برنامه‌ریزی برای شناخت ضعف‌های حاکم بر این بخش و رفع آنها ضروری به‌نظر می‌رسـد. در غیر این صورت، فرآیند توسعه و تولید در صنایع‌معدنی نیز با ایرادات جدی روبه‌رو خواهد شد.

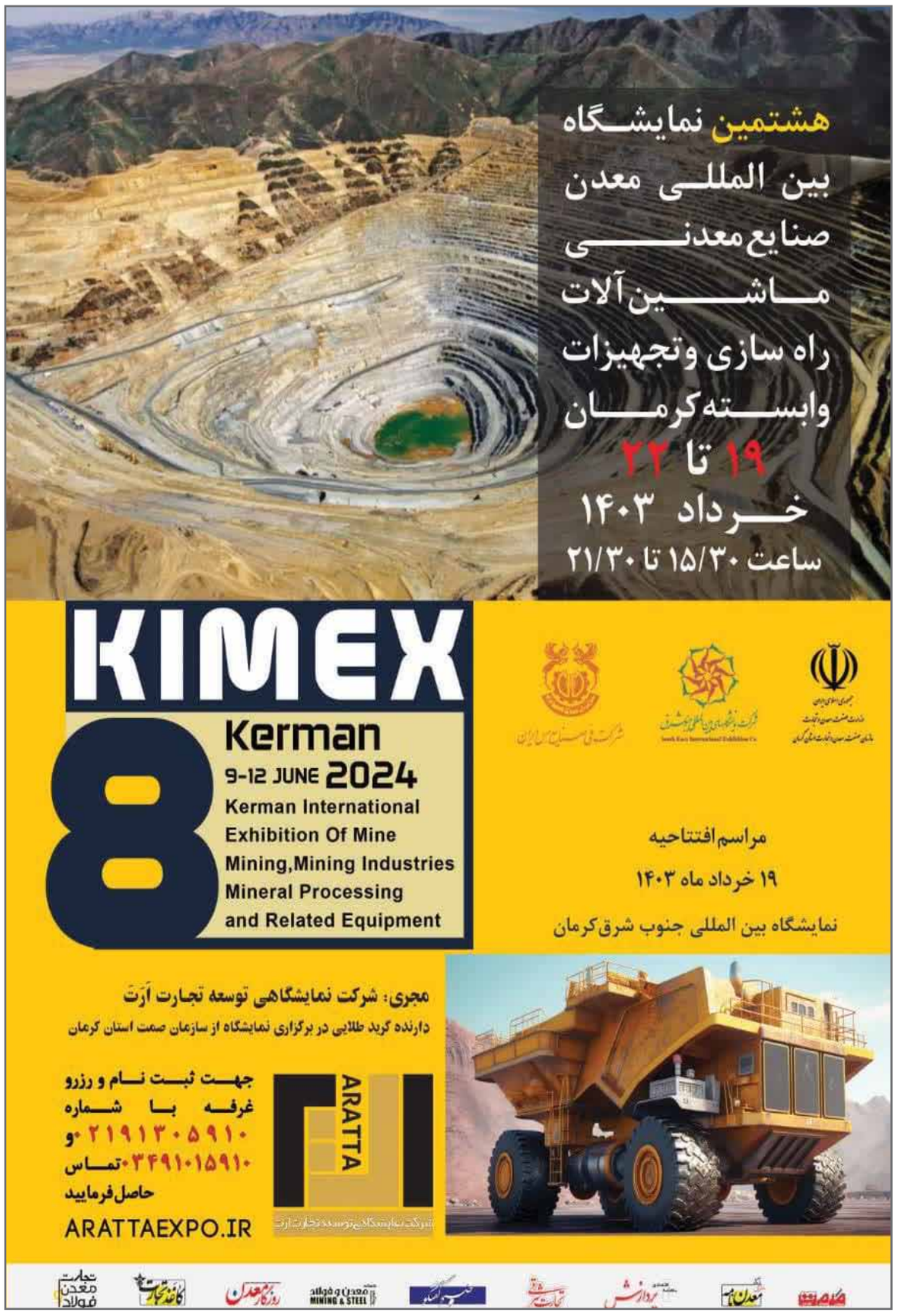
خودرو و نام و قیمت

مدل خودرو	سال ساخت	قیمت (میلیون تومان)
بنز E230	۱۹۸۱	۲۲۰
ب ام و 518	۱۹۷۷	۲۷۰
پروتون جن تو	۲۰۰۷	۳۰۵
اپل آسترا	۱۹۹۴	۳۱۰
جیپ آهو	۱۳۵۸	۳۰۰
تویوتا کرولا	۱۹۹۳	۳۰۰
دوو سیلو	۱۳۸۲	۳۰۰
فیات سی ینا	۱۳۸۸	۳۰۰
مزدا ۳۲۳	۱۳۸۱	۳۱۰

اینفوگرافی: شروین اشیدری

یادداشت

عوامل تاثیرگذار بر بازار مسکن

فرهاد باقرنیا
کارشناس مسکن

نرخ مسکن تحت‌تاثیر عواملی مانند نرخ ارز، عرضه و تقاضا، شرایط اقتصادی، تغییرات قوانین و مقررات مسکن، سیاست‌های دولت و عوامل دیگر قرار می‌گیرد. در سال‌های اخیر، نرخ مسکن در تهران تحت‌تاثیر عوامل متعددی قرار گرفته است. شرایط اقتصادی کشور و اثر آن بر تورم و نرخ ارز می‌تواند تاثیرات زیادی بر رشد نرخ مسکن داشته باشد. تغییرات در قوانین و مقررات مسکن، مانند تغییر در محدودیت‌های ساخت‌وساز، برنامه‌های مسکن دولتی و سیاست‌های تنظیم بازار مسکن، می‌تواند تاثیر قابل‌توجهی در قیمت‌ها داشته باشد.

نوسان نرخ ارز در عملکرد اقتصادی کشور نقشی اساسی دارد. در روزهای گذشته، نرخ دلار رشد داشته و فعالان بازار با دغدغه تاثیر افزایش نرخ دلار بر نرخ مسکن مواجه شدند. مسلما افزایش یا کاهش نرخ ارز تاثیر مستقیمی بر نرخ ملک دارد و همین نوسانات نرخ دلار است که باعث شده تا معامله‌گران برای خرید و با فروش مسکن دچار یک نوع سرگردانی اقتصادی شوند. در چند سال اخیر، دولت‌ها نتوانستند نرخ ارز را کنترل کنند، از سوی دیگر محدودیت‌های ناشی از تحریم نیز باعث شد تا اقتصاد ما با چالش و بحران روبه‌رو شود.

در شرایطی که تورم بر تمام بازارهای مالی تاثیر گذاشته، طبیعی است بازار مسکن هم از این موضوعات تاثیر بگیرد و با رشد روبه‌رو شود. در حالی که گاهی دیده می‌شود، نرخ تورم مسکن از نرخ تورم اقتصادی پایین‌تر است؛ با این حال باز هم قیمت‌ها طوری نیست که اکثریت مردم بتوانند هزینه خرید مسکن را متقبل شوند؛ چراکه درآمد به‌اندازه تورم افزایش نیافته است.

در رابطه با تعداد معاملات مسکن نیز، شرایط هرساله به‌گونه‌ای است که در ماه‌های آخر سال، شاهد افزایش خریدوفروش در این بازار هستیم، اما به‌دلیل تلاطم در بازارهای مالی و مشخص نبودن قیمت‌ها، در حال حاضر بازار مسکن با رکود مواجه است و شرایط متفاوتی را نسبت به سال‌های قبل تجربه می‌کند. البته چند روزی است با افزایش نرخ دلار کمی بر تحرکات بازار مسکن افزوده شده است و به‌عکس ماه‌های اخیر که خریداری در بازار مسکن نبود، خریداران از بیم افزایش قیمت‌ها در حال معامله هستند. به‌طورقطع، هم عوامل بخش عرضه و هم تقاضا در قیمت‌ها و تعداد معاملات اثرگذار هستند، اما معمولا آن چیزی که تعیین‌کننده نرخ و از تحلیل پارامترها مهم‌تر باشد، بخش تقاضا است.

گره بازار مسکن در صورتی بازخواهد شد که شرایط اقتصادی، اوضاع بهتری را به‌وجود آورد و با کنترل تورم، رشد نرخ ارز نیز متوقف شود؛ همچنین جدا از موضوع اقتصاد، دولت باید برای بهبود روابط دیپلماسی گام‌های محکم‌تری بردارد. در این شرایط باز هم نمی‌شود به ساماندهی بازار مسکن در کوتاه‌مدت امیدوار بود و حل بحران‌های موجود به زمان بیشتری نیاز دارند.

نوسان انتظارات تورمی طی چندساله اخیر مهم‌ترین موتور رشد نرخ مسکن بوده و با رشد انتظارات تورمی، نرخ مسکن نیز افزایش یافته و با کاهش انتظارات تورمی، نرخ ملک نیز آرام گرفته است. اتفاقی که در بازار مسکن رخ داده، یک اتفاق نادر است، البته در گذشته بازار مسکن برای سرمایه‌گذاری بوده و اینکه در یک دهه بحران‌زایی مسکن، این اتفاق گرانی در فصلی غیر از جابه‌جایی، تعجب‌آور نیست. در حال حاضر مردم به خرید مسکن فکر نمی‌کنند، چراکه این بازار با مشکلات زیادی روبه‌رو است.

وقتی بازار ثبات ندارد، هرکسی نرخ خود را می‌گوید. این واقعیت را باید در نظر گرفت که عرضه و تقاضا از یک‌سو و از سوی دیگر، نرخ ارز است که بر این بازار تاثیر خواهد گذاشت. در اوضاع فعلی باتوجه به ریسک‌های مختلفی که در اقتصاد وجود دارد، پیش‌بینی آینده بازار مسکن دشوار است؛ اما به‌نظر می‌رسد بازار مسکن در حدود نرخ تورم عمومی کمی کمتر یا کمی بیشتر حرکت کند و اگر با افزایش بیشتر نرخ ارز مواجه شویم، به‌طورقطع بازار هم از نظر تعداد معاملات و هم از نظر قیمت‌ها رشد خواهد کرد.

در بررسی مصوبه مجلس برای تامین مالی مسکن نمایان شد

ساز کار جدید برای مسکن‌سازی

عکس: آیدا فریدی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

نمایندگان مجلس در مصوبه‌ای، ساز کاری را برای تامین بخشی از منابع مالی موردنیاز برای اجرای طرح‌های حمایتی تامین مسکن و افزایش تسهیلات‌دهی در پروژه‌های نهضت ملی مسکن تعیین کردند. نمایندگان در نشست علنی نوبت صبح شنبه، ۷ بهمن‌ماه مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی بخش هزینه‌ای لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور، با بند (ت) و بند الحاقی (یک) تبصره (۱۰) ماده واحده این لایحه موافقت کردند. با تصویب بندهای ب و پ تبصره ۱۰ لایحه بودجه ۱۴۰۳ در بخش هزینه‌ای، برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها را مکلف کردند تا از محل عوارض ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده، سهم سکونتگاه‌های غیررسمی واقع در محدوده و خارج از محدوده شهرها را براساس جمعیت ساکن، تعیین و صرف محرومیت‌زدایی و بهسازی همان مناطق کنند. در بند الحاقی (۱) تبصره (۱۰) ماده واحده این لایحه آمده است به‌منظور تامین بخشی از منابع مالی موردنیاز برای اجرای طرح‌های حمایتی تامین مسکن، اصلاح ساختار مالی بانک مسکن، حل‌وفصل ناترازی این بانک برای افزایش تسهیلات‌دهی در طرح پروژه‌های نهضت ملی مسکن به دولت اجازه داده می‌شود که با رعایت سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون‌اساسی تا سقف هزار میلیارد ریال از طریق: ۱- واگذاری سهام و سهم‌الشرکه شرکت‌ها ۲- فروش اموال منقول و غیرمنقول و مولدسازی اموال خود ۳- فروش دارایی‌های وزارت راه و شهرسازی یا انتقال اراضی و املاک در اختیار وزارتخانه مذکور و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه (به ارزش کارشناسی روز) را صرف افزایش سرمایه بانک فوق‌الذکر اقدام کند. صمت در این گزارش ابعاد مختلف این طرح را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

تسهیلات بخش مسکن کارساز نبوده است

سال‌های زیادی است که تامین مالی بخش مسکن دچار چالش بوده و با عدم‌استقبال بانک‌ها روبه‌رو شده است. دلایل این مسئله بیشتر به سیاست‌گذاری حوزه پولی و بانکی برمی‌گردد. یکی از نکاتی که می‌تواند خیلی کمک‌کننده باشد، اتصال زنجیره تامین از تولیدکننده تا مصرف‌کننده نهایی مسکن برای دریافت تسهیلات است. امروزه تولیدکننده مصالح، توزیع‌کننده، واسطه و مصرف‌کننده نهایی دارند، به‌طورمجزا تسهیلات دریافت می‌کنند؛ بنابراین، نقش‌آفرینی تسهیلات بانکی بخش مسکن نتوانسته موفق عمل کند. به‌طورکلی، تمرکز اصلی بیش از موضوع تامین مالی، باید بر این موضوع باشد که طرح‌های جذاب ساخت مسکن طراحی شوند. اگر این مشکل حل نشود، به مشکلات بانکی و بودجه برمی‌خوریم و چنین موضوعاتی انعکاسی از ناتوانی در تعریف درست طرح مسکن و توسعه شهری است.

معضلات موجود در تامین مالی نهضت ملی مسکن، ناشی از وجود این مسئله است که درباره ترازنامه بانک‌ها و وضعیت آنها فکری نشده است. هر طرح کلان مسکن باید در نسبت با مسائل ملی دیده شود. مسائل بخش مسکن فقط دسترسی نیست، مباحثی مانند بدمسکنی، بافت فرسوده، ناایمنی و ... نیز وجود دارد و باید درباره همه اینها تدابیری اندیشیده شود. نکته دیگر اینکه، باید شرکت‌های صلاحیت‌دار و توسعه‌گر در ساخت مسکن پیشقدم شوند. رونق ساخت‌وساز در شرایط سخت با رفع موانع تولید مسکن در پروژه‌های مسکن ملی می‌تواند بر کنترل نرخ و مهار تورم اثر بگذارد.

صنعت ساخت‌وساز، پیشران اقتصاد کشور به‌حساب می‌آید که می‌تواند در اداره شهرها نیز نقش‌آفرین باشد. اقدامات انجام‌گرفته برای بسترسازی رونق ساخت‌وساز، زمینه‌ساز ورود بخش خصوصی با سرمایه کلان را نیز فراهم خواهد کرد و در میان‌مدت و بلندمدت، آثار مثبتی را به‌همراه خواهد داشت.

افزایش هزینه‌های ساخت مسکن، به‌نوعی می‌تواند عامل بازدارنده در رشد سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این موضوع باشد. اتفاقی که می‌تواند کاهش سرمایه‌گذاری در اقتصاد و به‌تبع بازار مسکن را هم توضیح دهد.

راه سخت دولت برای تولید مسکن

سعید شعبانی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: سازکار مجلس برای تامین بخشی از منابع مالی موردنیاز برای اجرای طرح‌های حمایتی تامین مسکن، اقدام سودمندی است، چراکه تامین منابع پروژه‌های ساخت‌وساز در کشور عمدتا از بانک‌ها بهره‌برداری می‌کنند؛ اما متاسفانه، اگر به عملکرد بانک‌ها نگاهی بیندازیم، متوجه خواهیم شد که هیچ بانکی وجود ندارد که به‌طوراصولی و منطقی سعی کند تا این مسیر را برای دولت تسهیل کند. همچنین، مردم دسترسی کمی به منابع نقدی دارند و این باعث می‌شود که آنها نتوانند به دولت در رشد و تولید مسکن کمک کنند.

وی در ادامه بیان کرد: در حال حاضر، بیشتر تولیدکنندگان می‌توانند سود خود را به بانک‌ها واریز کنند و با افزایش سپرده‌های بانکی خود، به کمک دولت بیایند؛ اما متاسفانه، تاکنون این امر رنگ واقعیت گرفته است و بسیاری از تولیدکنندگان حتی برای تامین مواد اولیه خود مشکل دارند. اگر دولت انتظاری از بانک‌ها دارد، باید نیازهای آنها را از طریق راهکارهای مختلف تامین کند تا بتواند برنامه‌های خود را عملی سازد. به‌همین‌دلیل، باوجود ضعف‌هایی که در اقتصاد کشور وجود دارد، فشار دولت بر بانک‌ها برای تامین مالی بی‌فایده است و نتایج مطلوبی به‌همراه ندارد.

■ راهکاری برای خروج بازار مسکن از بن‌بست

این کارشناس با بیان اینکه حل مسائل اقتصادی در کشور نیازمند رویکردهای جامع است و این مسائل و چالش‌ها باید به‌صورت کامل و تدریجی حل شوند، افزود: وقتی بانک‌ها در حوزه‌های بین‌المللی فعالیت‌های مختلفی دارند و به مبالغ قابل‌توجهی در این زمینه دسترسی دارند، منطقی است که در بازار نامنظمی مانند بازار مسکن، سرمایه‌گذاری نکنند. این ممکن است هم به‌دلیل عدم بهره‌وری مالی باشد و هم بانک‌ها را در معرض خطر ورشکستگی قرار دهد.

وی بیان کرد: ما اگر بخواهیم یک راهکار برای خروج از بن‌بست فعلی بازار مسکن پیشنهاد کنیم، کار درستی نیست، زیرا بازار مسکن و چالش‌هایی که بانک‌ها و موسسات مالی با آن روبه‌رو هستند، باید به‌صورت ریشه‌ای حل شوند و مسئولان با همکاری کارشناسان هر حوزه در مسیر حل چالش‌های اقتصادی کشور قدم بردارند. این تغییرات به‌طورقطع در مدت‌زمان کوتاه اتفاق نمی‌افتد و نیازمند زمان و تلاش پیوسته است. دولت می‌تواند با ایجاد تسهیلات مالی، کاهش مالیات‌ها و ارائه تسهیلات وام به توسعه‌دهندگان و سازندگان مسکن، بخش ساخت‌وساز را تقویت کند. این اقدامات می‌تواند منجر به افزایش عرضه مسکن و کاهش قیمت‌ها شود.

وی در خاتمه بیان کرد: دولت می‌تواند برنامه‌های تسهیلات مسکن برای افراد با درآمد کم و گروه‌های آسیب‌پذیر را توسعه دهد.

همکاری بانک‌ها و موسسات مالی با دولت، می‌تواند به بهبود هماهنگی و تعامل بین بخش‌ها کمک کند. این شامل همکاری بین بانک‌ها، سازمان‌های مسکن، دولت و سایر نهادهای مرتبط برای کاهش مشکلات و ارائه راهکارهای جامع و هماهنگ برای حل مسائل اقتصادی در بازار مسکن است. همه این راهکارها نیازمند همکاری متخصصان و کارشناسان مرتبط در حوزه‌های مختلف است. تنها با تلاش مشترک و تدریجی در راستای حل مسائل اقتصادی مسکن، می‌توان بهبود قابل‌توجهی را در این زمینه تجربه کرد.

توزیع عادلانه منابع مالی برای بهبود وضعیت مناطق محروم

با تصویب بندهای ب و پ تبصره ۱۰ لایحه بودجه ۱۴۰۳ در بخش هزینه‌ای، استان‌ها را مکلف تا از محل عوارض ماده قانون مالیات بر ارزش‌افزوده، سهم سکونتگاه‌های غیررسمی واقع در محدوده و خارج از محدوده شهرها را براساس جمعیت ساکن، تعیین و صرف محرومیت‌زدایی و بهسازی همان مناطق کنند. این موضوعی است که امیر حجتی‌نیک، کارشناس مسکن و شهرسازی درباره آن به صمت گفت: این راهکار به‌عنوان یکی از روش‌های توزیع عادلانه منابع مالی برای توسعه و بهبود مناطق محروم، می‌تواند مفید باشد. برای اجرای این راهکار، نیازمند تعریف دقیق و روشنی از سکونتگاه‌های غیررسمی است. این تعریف باید شامل معیارهای مشخصی باشد.

این کارشناس تاکید کرد: برای تعیین سهم سکونتگاه‌های غیررسمی، نیازمند داده‌های دقیق و قابل‌اعتماد درباره جمعیت ساکن در هر منطقه هستیم.

این اطلاعات باید به‌صورت منظم و دقیق جمع‌آوری و بروزرسانی شوند. با تعیین سهم سکونتگاه‌های غیررسمی، باید منابع مالی مناسبی به این مناطق اختصاص یابد. این منابع باید به‌نحوی تخصیص یابند که بتوانند به موضوعاتی مانند بهبود زیرساخت‌ها، خدمات عمومی، آموزش و بهداشت در این مناطق کمک کنند.

وی در پایان گفت: تهیه مسکن مناسب برای شهروندان از یک‌سو با بخش‌های مختلف اقتصاد خرد و کلان مرتبط بوده و از سوی دیگر، با رفاه و امنیت اجتماعی در ارتباط است؛ اما متاسفانه به‌دلیل نبود برنامه‌های دقیق و کاربردی در حوزه مسکن، کشور ما توفیق چندانی در رفع نیاز مسکن نداشته و گاهی با عملکردهای بیجا و بی‌برنامه، ضربه‌های اجتماعی و اقتصادی زیادی را به شهروندان تحمیل کرده است.

برای افزایش توان خانوارها در دستیابی به مسکن، باید با اتکا بر سیاست‌های دقیق و حفظ انضباط پولی، از افزایش بی‌دلیل و بی‌برنامه نقدینگی سرگردان جلوگیری کرد. با ایجاد تعادل در نقدینگی، می‌توان حد متعادلی از تقاضای مصرفی و سرمایه‌ای را در کنار یکدیگر حفظ کرد و به این وسیله، ضمن پرهیز از حبابی شدن بازار، به تعادل در بازار عرضه و تقاضای مسکن دست یافت.

سخن پایانی

ایجاد تعامل و تعادل بیشتر بین بخش خصوصی و دولت، یکی از موضوعات مهم در بازار مسکن در بحث تامین مالی است. از این‌رو باید الزامات و راهکارهای تولید، مانع‌زدایی و پشتیبانی مسکن و ساختمان موردتوجه ویژه همه متولیان در تمامی سطوح مدیریتی کشور قرار گیرد و مانند سایر کشورهای دنیا، مشوق‌های سرمایه‌گذاری به تولیدکنندگان بخش خصوصی در این بخش ارائه شود تا موجبات تحول و پویایی در اقتصاد کشور را پدید آورد.

دولت می‌تواند علاوه بر واگذاری زمین به بخش خصوصی موانع را نیز از سر راه بردارد و اجازه دهد انجمن‌ها و تشکل‌های خصوصی مانند پیمانکاران، انبوه‌سازان و سازندگان دارای صلاحیت که همه آنها مجوزهای خود را از راه و شهرسازی یا استانداری گرفته‌اند، وارد بخش ساخت‌وساز شوند. دولت اگر بتواند مصالح را با نرخ مناسب و شرایط سابق به سازندگان دارای صلاحیت تحویل دهد و در بخش‌های مختلف از بخش خصوصی حمایت کند، بخش خصوصی می‌تواند در کنار دولت به ساماندهی بازار مسکن یاری رساند و رکود تولید در بخش مسکن را از بین ببرد.

توان دولت بسیار محدود است و باید بازار را از این جنبه تحلیل کنیم که چطور می‌توان جذابیت سرمایه‌گذاری برای بخش مسکن را از طریق بخش خصوصی فراهم کرد. تسهیلات بانکی می‌تواند بخشی از این برنامه باشد، اما واقعیت این است که تولیدکنندگان با مشکلات زیادی از جمله طولانی شدن زمان صدور پروانه‌ها، افزایش نرخ مصالح ساختمانی و دستمزد مواجه شده‌اند.

در کل، در شرایط فعلی زمانی که هزینه پایه ساخت یک متر واحد، یک‌شبه رشد می‌کند، به‌طورقطع بخش خصوصی هیچ رغبتی برای ورود در این طرح و اجرای آن ندارد. باتوجه به همه مشکلاتی که در حوزه تولید مسکن در کشور وجود دارد، تولید مسکن روزبه‌روز دشوارتر خواهد شد، مگر آنکه این روند کنونی که در بحث مسکن در کشور دنبال می‌شود، تغییر پیدا کند. در غیر این صورت، با روند کنونی و با این نوع تامین مالی، شاهد تغییری در بازار مسکن نخواهیم بود.

سازکار مجلس برای تامین بخشی از منابع مالی موردنیاز اجرای طرح‌های حمایتی تامین مسکن اقدام سودمندی است

برای تعیین سهم سکونتگاه‌های غیررسمی، نیازمند داده‌های دقیق و قابل‌اعتماد درباره جمعیت ساکن در هر منطقه هستیم

استقلال مالی شرکت‌های توزیع برق الزام اصلاحات است

احداث ۱۷شهرک صنعتی خورشیدی تا تابستان

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

در طول سال‌های گذشته به موضوع تنوع‌بخشی سبد انرژی و ذخیره‌سازی سوخت آن‌طور که باید توجه نشده، شرایط حال حاضر نیز به همین دلیل به‌وجود آمده است و باید توجه داشت که چاره‌ای جز مدیریت مصرف وجود ندارد. روند سریع و روبه‌رشد تولید انرژی با استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر در جهان، نه‌تنها به دلایل زیست محیطی، بلکه به دلایل اقتصادی و کاهش وابستگی به منابع فسیلی در تامین نیاز روزافزون به منابع انرژی، موردتوجه قرار گرفته است، به‌نحوی‌که براساس پیش‌بینی‌های موجود، شاهد انتقال صنعت انرژی از سوخت‌های فسیلی به‌سمت استفاده از منابع تجدیدپذیر و افزایش سهم این منابع در سبد انرژی کشورها هستیم.

ایران نیز به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین کشورهای دارای منابع نفت و گاز و یکی از کشورهای تاثیرگذار در نظام انرژی جهانی، در صورت بی‌توجهی به استفاده از منابع جایگزین برای تامین نیاز روزافزون انرژی، جایگاه خود را در نظام انرژی منطقه‌ای و جهانی از دست خواهد داد. استفاده از تجدیدپذیرها مانند انرژی خورشیدی، باد، آب و بیوگاز به ما کمک می‌کند تا منابع انرژی طبیعی را حفظ کنیم. این منابع نسبت به منابع انرژی فسیلی که از طریق استخراج و سوخت‌های آنها به‌دست می‌آیند، تجدیدپذیر هستند، همچنین استفاده از تجدیدپذیرها به ما کمک می‌کند تا آلودگی هوا کاهش یابد. در برخی موارد، تولید انرژی از منابع فسیلی منجر به انتشار گازهای گلخانه‌ای و آلودگی هوا می‌شود، اما تجدیدپذیرها این مشکل را حل می‌کنند.

عکس: صمت

روابط مالی با شرکت‌های توزیع نیرو اصلاح می‌شود

محمدحسین ملاعلیا، معاون تحقیقات و منابع انسانی توانیر با اشاره به عزم توانیر برای اصلاح روابط مالی با شرکت‌های توزیع نیرو در امسال و پیگیری تشکیل کارگروهی در این زمینه، استقلال مالی شرکت‌های توزیع را از الزامات اساسی اصلاحات جدید عنوان کرد. به‌نقل از وزارت نیرو، ملاعلیا، استقلال مالی شرکت‌های توزیع را مستلزم تعیین ارزش خدمات در هر یک از شرکت‌ها عنوان کرد که متناسب با ویژگی‌ها و ابعاد شبکه از جمله ویژگی‌های اقلیمی، تعداد و میزان پراکندگی مشترکان، طول شبکه و خدمات جاری هر شرکت، ارزش‌گذاری می‌شود. وی تصریح کرد: در سازکار جدید، ارتباط مالی ما با شرکت‌های توزیع ربطی به درآمد و دریافتی این شرکت‌ها از مشترکان نخواهد داشت، بلکه این شرکت‌ها براساس یک قرارداد SLA و مطابق ارزش‌گذاری انجام‌شده، بابت خدمتی که ارائه می‌کنند، هزینه دریافت خواهند کرد. معاون تحقیقات و منابع‌انسانی توانیر تشخیص هزینه به‌ازای هر خدمت در حوزه‌های مختلف بهره‌برداری، توسعه، خدمات مشترکان و ... را که متناسب با معیار استاندارد انجام می‌شود، در راستای به‌حداقل رساندن خطا در این حوزه نقش‌آفرین و تاثیرگذار دانست. ملاعلیا موقعیت جدید را به‌لحاظ ورود شرکت‌های توزیع به بورس، ایجاد بهره‌وری در شرکت‌ها، اصلاح صورت‌های مالی و... موقعیتی فوق‌العاده برای این شرکت‌ها عنوان کرد که از سوی دیگر یک قرارداد کاملا شفاف و شابلون دقیقی را برای ارتباط مالی با شرکت‌ها در اختیار توانیر قرار می‌دهد.

ابلاغ دستورالعمل صادرات برق تجدیدپذیرها

مصطفی رجبی‌مشهدی، سخنگوی صنعت برق و مدیرعامل توانیر افزود: براساس این مصوبه در صورتی که ظرفیت مازاد برای خطوط صادراتی برق کشور وجود داشته باشد، مجوزهای لازم برای سرمایه‌گذاری در حوزه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، برقابی و حتی زغال سنگ‌سوز به سرمایه‌گذاران متقاضی واگذار خواهد شد.

به‌گزارش مهر، سخنگوی صنعت برق با استناد به دستورالعمل مورداشاره تصریح کرد: امکان صادرات برق برای سرمایه‌گذاران این نیروگاه‌ها به مدت ۸ ماه در سال فراهم شده است و سرمایه‌گذاران می‌توانند علاوه بر احداث نیروگاه تجدیدپذیر یا برقابی نسبت به افزایش ظرفیت صادراتی شبکه برق کشور اقدام کنند.

سخنگوی صنعت برق با تاکید بر اینکه تامین برق هموطنان در داخل کشور همیشه در اولویت بوده و هست، افزود: در ۴ ماه ایام اوج مصرف برق در کشور که با ناترازی تولید و مصرف مواجه هستیم، این نیروگاه‌ها موظف به عرضه برق برای مصارف داخلی در بورس انرژی هستند. رجبی‌مشهدی ادامه داد: سرمایه‌گذاران می‌توانند با افزایش ظرفیت شبکه صادراتی، امتیاز استفاده از آن شبکه را برای مدت معینی در اختیار داشته باشند که موجب کسب درآمد صادراتی نیروگاه‌ها خواهد شد و با افزایش تبادلات، ظرفیت صادرات و واردات کشور می‌تواند به پایداری شبکه برق کشور هم کمک کند. مدیرعامل شرکت توانیر تصریح کرد: در این دستورالعمل پیش‌بینی شده است که در بورس انرژی یک بازار برای مبادلات برون‌مرزی برای صادرات و واردات کشور فراهم شود و صنایع یا نیروگاه‌های مختلف و سرمایه‌گذاران از آن استفاده کنند. سخنگوی صنعت برق با اشاره به تمهید دیگری که در این دستورالعمل برای سرمایه‌گذاران در نظر گرفته شده است، افزود: در مواقعی که سرمایه‌گذاران نتوانند به دلایلی نظیر تعمیرات یا موارد مشابه، برق موردنیاز را تامین کنند، وزارت نیرو از بازار منطقه‌ای برق یا تابلوی بین‌المللی برق بورس انرژی اقدام به خرید برق و صادرات آن می‌کند.

سخنگوی صنعت برق اظهار کرد: وزارت نیرو شرایط لازم را برای سرمایه‌گذاران در زمینه امکان تبادل برق یا واردات آن برای مشارکت در تامین برق موردنیاز کشور در دوره اوج مصرف تابستان نیز فراهم کرده است.

مدیرعامل شرکت توانیر در پایان گفت: انتظار می‌رود با ابلاغ این دستورالعمل، سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور رشد قابل‌توجهی داشته باشد و به واسطه اختلاف نرخ بسیار بالایی که در کشورهای همسایه با نرخ داخلی وجود دارد، سرمایه‌گذاران بتوانند با احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر در کشور، برق موردنیاز آن کشورها را تامین کنند و علاوه بر کمک به شبکه سراسری برق کشور در ایام ناترازی از سود قابل‌توجهی نیز برخوردار شوند.

وزارت نیرو شرایط لازم را برای سرمایه‌گذاران در راستای مشارکت در تامین برق موردنیاز کشور در دوره اوج مصرف تابستان فراهم کرده است

هزینه تولید برق از منابع تجدیدپذیر، یک‌سوم برق نیروگاه حرارتی

سالار آتش‌پر، مدیرکل دفتر برنامه راهبردی و تنظیم مقررات ساتبا گفت: نیاز به توسعه سریع‌تر و بیشتر تجدیدپذیرها کاملا احساس می‌شود که در این زمینه، اقدامات موثری در حوزه قوانین و مقررات و اخذ مصوبات بالادستی در سال‌های اخیر انجام گرفته که از جمله آن، می‌توان به مصوبات احداث نیروگاه خورشیدی و بادی از طریق ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر، ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش‌بنیان، قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق و الزام ساختمان‌های دولتی به تامین ۲۰ درصد برق مصرفی از محل تجدیدپذیر در دوره چهارساله از ابتدای ۱۴۰۳ اشاره کرد.

وی ادامه داد: مصوبات بعدی از جمله مصوبه صادرات برق تجدیدپذیر و مدل‌های مشارکت در احداث نیروگاه توسط مصرف‌کنندگان بخش کشاورزی نیز در دست بررسی و ابلاغ است.

آتش‌پر بااشاره به اینکه هم‌اکنون ظرفیت حدود ۱۱هزار مگاوات در حال احداث است، افزود: برنامه‌ریزی شده است که حدود نیمی از این ظرفیت در سال آینده بهره‌برداری شود، با این وجود این روند نیاز به ادامه مسیر و گسترش دارد، به‌نحوی‌که در برنامه پنج‌ساله حدود ۳۰هزار مگاوات براساس مدل‌های مختلف سرمایه‌گذاری مدنظر قرار دارد. این میزان باتوجه به ناترازی انرژی در کشور در بلندمدت باید افزایش یابد که نیاز به هم‌افزایی و تلاش بیشتری خواهد داشت. وی با بیان اینکه نیاز است تا ریسک سرمایه‌گذاری برای ورود مطمئن‌تر سرمایه‌گذاران کاهش یابد، تصریح کرد: باتوجه به اهمیت موضوع، کمیته ویژه‌ای به‌منظور پیگیری حل چالش‌ها، مشکلات بروکراسی، مجوزها، تامین مالی و... تشکیل شده است.

به‌گفته مدیرکل دفتر برنامه راهبردی و تنظیم مقررات ساتبا، در مصوبه اول استفاده از منابع ماده ۱۲ در توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، ساخت ۴هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی تصویب شد که بیش از ۲هزار مگاوات آن، در حال احداث و مناقصه بقیه ظرفیت نیز در دست برگزاری است. مصوبه ۴هزار و ۵۰۰ مگاوات نیز از شورای اقتصاد اخذ شده است که ضمن انتخاب سرمایه‌گذاران، هم‌اکنون در حال احداث هستند، همچنین در مورد احداث ۳هزار مگاوات نیروگاه‌های بادی نیز مصوبات لازم اخذ شده است.

آتش‌پر بااشاره به اینکه حرکت به‌سمت انرژی‌های تجدیدپذیر به یک ضرورت تبدیل شده است، گفت: رویکرد کلی کشور به‌سوی انرژی‌های تجدیدپذیر پررنگ دیده می‌شود، بنابراین گسترش توسعه‌دهندگان نیروگاه‌های تجدیدپذیر بادی و خورشیدی نیز مدنظر قرار دارد.

احداث نیروگاه‌های خورشیدی در شهرک‌های صنعتی

مدیرکل توسعه نیروگاه‌های مقیاس کوچک وزارت نیرو گفت: ۱۷ شهرک صنعتی خورشیدی تا قبل از پیک تابستان واگذار خواهد شد که افراد حقیقی و حقوقی با حداقل سرمایه ۲.۵ میلیارد تومان می‌توانند در این شهرک‌ها سرمایه‌گذاری کنند.

جعفر محمدنژاد سیگارودی با بیان اینکه طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌گرفته، قرار شده است تا در کنار شهرک‌های صنعتی، زمین‌هایی از طریق منابع‌طبیعی اختصاص یابد و سازمان ساتبا تمامی زیرساخت‌ها را فراهم می‌کند، گفت: زمینی باید تهیه شود که در آن، اتصال نیروگاه‌ها به شبکه امکان داشته و مجوز محیط‌زیستی هم داشته باشد.

به‌گزارش ایسنا، وی افزود: با سازمان شهرک‌های صنعتی توافق شده که زیرساخت‌های لازم مشخص و از طریق شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع زیرساخت‌های پست برق، شبکه و انتقال به آنجا فراهم آید تا زمانی که نیروگاه‌ها احداث شدند، برق آنها به شبکه تزریق شود.

مدیرکل توسعه نیروگاه‌های مقیاس کوچک وزارت نیرو با بیان اینکه احداث این نیروگاه‌ها با هدف تامین برق مشترکان همان منطقه بوده است، گفت: از یک فرد حقیقی تا شرکت‌های حقوقی می‌توانند در این نیروگاه‌ها سرمایه‌گذاری کنند.

محمدنژاد افزود: در این شهرک‌ها، ساختگاه‌های ۱۰۰، ۲۰۰ و ۵۰۰ کیلووات، یک، ۲ و ۳ مگاوات تعیین شده است، سازمان شهرک‌های صنعتی زمین موردنیاز نیروگاه‌ها را به‌فروش می‌رساند و قابلیت واگذاری دارد. وی با بیان اینکه نخستین مورد در قزوین بود، بدین‌صورت که زمین را در پایین‌ترین سطح واگذار می‌کنند تا کمترین هزینه از متقاضی اخذ شود، گفت: نیروگاه‌های خورشیدی مانند سایر زمین‌هایی که سازمان شهرک‌های صنعتی به‌فروش می‌رسانند، نیست، چراکه نیاز به شبکه آب و فاضلاب و حتی لوله گاز ندارد. مدیرکل توسعه نیروگاه‌های مقیاس کوچک وزارت نیرو با بیان اینکه زمین این مناطق آسفالت نیست و حتی دور نیروگاه نیز دیوارکشی نمی‌شود، گفت: این موارد هزینه زمین را کاهش می‌دهد، طبق توافق انجام‌گرفته، ۲۰ درصد هزینه زمین از ابتدا دریافت و مابقی طی ۱۰ سال به‌صورت قسطی از متقاضی اخذ می‌شود.به‌گفته وی، اخذ قرارداد برای احداث این نیروگاه‌های خورشیدی در شهرک‌های صنعتی خورشیدی توسط ساتبا انجام می‌شود و واگذاری زمین از طریق شهرک‌های صنعتی کل کشور انجام می‌گیرد و این یک همکاری متقابل است.

این مسئول ادامه داد: مدل دیگر این است که عرضه در بورس انجام می‌گیرد و متقاضی می‌تواند خریداری کند، اما در حال حاضر در فاز اول کسانی که می‌خواهند برق تولید و در بورس عرضه کنند، باید شخصیت حقوقی داشته باشند و فقط شرکت‌ها می‌توانند در این بخش فعال باشند.مدیرکل توسعه نیروگاه‌های مقیاس کوچک وزارت نیرو با تاکید بر اینکه در تلاش هستیم که امکان احداث نیروگاه از طریق اشخاص حقیقی با مدل بورس نیز فراهم شود، گفت: بورس انرژی موافقت کرده است که تنها اشخاص حقوقی وارد این کار شوند.

محمدنژاد تصریح کرد: تفاهمنامه‌ای را با سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران مبادله کردیم که حداقل در هر استان یک شهرک تخصصی خورشیدی ایجاد کنیم، رایزنی‌های زیادی انجام گرفته است و نزدیک ۱۷ شهرک صنعتی خورشیدی تا قبل از پیک تابستان با همین مدل که فراخوان کردیم، واگذار خواهد شد.

وی با بیان اینکه شهرک صنعتی خورشیدی قزوین ۳۱ ساختگاه داشت که ۱۷ مگاوات در مدت زمان ۳ ساعت واگذار شد که هم اشخاص حقیقی و حقوقی را دربرمی‌گرفت، گفت: بیش از ۹۰ درصد کسانی که در این ۳۱ خاستگاه سرمایه‌گذاری کردند، اشخاص حقیقی هستند.

مدیرکل توسعه نیروگاه‌های مقیاس کوچک وزارت نیرو با تاکید بر اینکه کمترین میزان سرمایه‌گذاری در شهرک‌های تجدیدپذیر حدود ۲.۵ میلیارد تومان است، گفت: متقاضی ۲۰ درصد هزینه زمین را پرداخت می‌کند و مابقی را به‌طورقسطی در طول ۱۰ سال می‌پردازد، هر کیلووات ۲۶ میلیون تومان هزینه دارد که در مجموع متقاضی باید ۲.۵ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کند.

به‌گفته محمدنژاد، قرارداد تضمینی ۲۰ سال با متقاضی منعقد می‌شود و هزینه سرمایه‌گذاری آن در طول ۴ تا ۴.۵ سال بازمی‌گردد و اگر موفق شویم، مجوز ورود اشخاص حقیقی به بورس را نیز اخذ می‌کنیم، می‌توان با نرخ بالاتر برق را در بورس عرضه کرد.

طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌گرفته، قرار شده در کنار شهرک‌های صنعتی، زمین‌هایی از طریق منابع‌طبیعی برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی اختصاص یابد

یادداشت

مصائب تولید برق

محمدحسین دیده‌بان
کارشناس انرژی

متاسفانه سرمایه‌گذاری در صنعت برق بسیار کمتر شده و به‌حداقل رسیده است. این موضوع باعث شده تا تولید برق در مقایسه با افزایش مصرف کاهش پیدا کند و به ناترازی‌های موجود دامن بزند. در بحث مدیریت مصرف برق اقدامات زیادی انجام گرفته، اما این موضوع نمی‌تواند چاره کار ۱۵هزار مگاوات کمبود برق در کشور باشد و در نهایت می‌تواند برای ۲ هزار مگاوات کسری موثر باشد،بنابراین مشکل را باید در جای دیگری جست‌وجو کنیم.

در حال حاضر سیاست‌گذاری‌هایی که برای کنترل مصرف برق خانگی، صنعتی و کشاورزی انجام می‌شود، توان جبران کمبود فعلی برق را ندارد. به هر حال، باید پذیرفت که ما در تولید برق عقب مانده‌ایم و باید دست بخش خصوصی را برای افزایش تولید و تاسیس نیروگاه‌های جدید باز کنیم. به‌طورکلی، چالش‌های فعلی صنعت برق، موضوعاتی هستند که نیاز به برنامه‌ریزی دارند و دولت باتوجه به اختیارات خود می‌تواند به این موضوع کمک شایانی کند تا جاده تولید برق هموارتر شود.

در حال حاضر برخی صنایع نظیر پتروشیمی که شرایط تولید برق را دارند و اقدام به تولید برق برای مصارف خود می‌کنند، مازاد نیروگاه‌های خود را به صنعت برق اختصاص داده‌اند، اما در شرایط مشابه که پتروشیمی به برق نیاز داشته، صنعت برق تعلل کرده است و نیاز این بخش را تامین نمی‌کند. مسلما در شرایطی که همکاری‌ها یک‌جانبه باشد، انگیزه تولید و سرمایه‌گذاری در صنعت برق از بین می‌رود.

از سوی دیگر، دولت در پرداخت بدهی‌های خود به تولیدکنندگان صنعت برق با مشکلات زیادی روبه‌رو شده و نتوانسته است آن‌طور که باید، بدهی خود را به بخش خصوصی پرداخت کند، در نتیجه بخش خصوصی با مشکلات شدید مالی روبه‌رو شده و برای ادامه فعالیت خود، در حال تجربه کردن یک چالش مالی بزرگ است.

کشور ما از دیرباز با یارانه اداره شده و این موضوع در حوزه انرژی بیشتر خودش را نشان داده است. این اتفاق در طول چند سال شکل گرفته و ما نمی‌توانیم یک‌شبه نواقص موجود را اصلاح کنیم و حل چالش‌های موجود باید حداقل از ۲ دهه قبل استارت می‌خورد تا الان به یک ثبات نسبی در صنعتی مثل برق می‌رسیدیم.

متاسفانه ما در دولت نهم و دهم شاهد بودیم که صنعت برق به‌دلیل بی‌توجهی هشت‌ساله، کاملا راکد ماند و هیچ تلاشی برای سرمایه‌گذاری و رشد ظرفیت نیروگاه‌ها شکل نگرفت. از این‌رو اگر دولت‌ها سالانه به موضوع برق توجه می‌کردند و با برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری، نیروگاه‌ها را توسعه می‌دادند، اکنون نه‌تنها در تولید برق مشکلی نداشتیم، بلکه این حجم از بدهی دولت به بخش خصوصی وجود نداشت. متاسفانه تحریم‌های غرب و نبود مدیریت و برنامه‌ریزی مناسب باعث شده است تا زیرساخت‌های صنعت برق کشور درجا بزنند و سرمایه‌گذاری در این بخش با مشکلات عدیده‌ای دست‌وپنجه نرم کند.

ایران از کشورهای همجوار و کشورهایی که از نظر تکنیکی شباهتی با ایران دارند، می‌تواند برق خریداری کند؛ کشورهایی مانند ارمنستان، آذربایجان، ترکیه و حتی پاکستان می‌توانند مقصد خرید برق ایران باشند. از سوی دیگر، ایران می‌تواند از طریق ترکیه و گرجستان از کشورهای اروپایی برق وارد کند؛ اما برای بلندمدت باید سرمایه‌گذاری‌های جدی برای بهبود شاخص‌های برق انجام گیرد. مشکل برق ایران در شرایطی بحرانی شده است که برخی همسایگان ایران با مازاد تولید برق مواجهند؛ اما تحریم‌های اقتصادی باعث شده است تا ایران نتواند در این زمینه، سرمایه‌گذاری‌های لازم را انجام دهد. سرمایه‌گذاری در این بخش هم هزینه‌بر است. طبیعی است که این میزان سرمایه‌گذاری در شرایط تحریمی برای ایران مقدور نیست. تصمیم‌سازان ایرانی ترجیح می‌دهند، اولویت مصرف دلارهای خود را صرف تامین اقلام اساسی و... کنند تا اینکه این دلارها صرف سرمایه‌گذاری در حوزه برق شود.

اما صنعت برق کشور در زمره صنایع پیشران اقتصادی است که باعث رشد سایر صنایع می‌شود. اگر در سال‌های پیش‌رو سرمایه‌گذاری‌های مناسبی در حوزه زیرساخت‌های این بخش انجام نشود، رشد اقتصادی کشور با معضلات بسیاری مواجه می‌شود. در حال حاضر اقتصاد ایران با رشد اقتصادی ۴ درصدی روبه‌رو است، تداوم کمبود برق باعث می‌شود تا آهنگ تولید کشور نزولی شود. براساس اعلام مسئولان، امسال حدود ۱۵هزار مگاوات ناترازی برق در کشور وجود دارد. این ناترازی بین مصرف‌کنندگان بزرگ مانند صنایع فولاد، سایر صنایع فلزی، پتروشیمی‌ها و... توزیع می‌شود و نتیجه این کمبود در کاهش تولید و در نهایت پایین آمدن رشد اقتصادی نمایان می‌شود؛ مشکلی که تداوم آن بدون تردید کشور را وارد دوره‌ای از رکود مستمر می‌سازد.

بهره‌برداری از ۱۰ پروژه در شهرک‌های صنعتی گرمسار و آرادان

سرپرست شهرک‌ها و نواحی صنعتی منطقه گرمسار شرکت شهرک‌های صنعتی استان سمنان گفت: به مناسبت چهل و پنجمین بهار انقلاب، ۱۰ پروژه عمرانی و زیرساختی در شهرک‌های صنعتی گرمسار، ایوانکی و آرادان با مجموع اعتباری به مبلغ ۲۳۱ میلیارد و ۲۹۷ میلیون ریال افتتاح می‌شوند.

به گزارش خبرنگار صمت از استان سمنان، محمدتقی سلطانی افزود: عملیات خاکی و جدول‌گذاری توسعه کارگاهی ۹/۱۲ هکتاری با اعتبار ۸۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال، منبع بتنی ۲ هزار مترمکعبی به مبلغ ۶۴ میلیارد و ۴۴۴ میلیون ریال و اجرای شبکه آب در فاز ۴۷ هکتاری با هزینه ۳۹ میلیارد و ۳۸۲ میلیون ریال از جمله پروژه‌های قابل افتتاح در شهرک صنعتی گرمسار است.

وی تصریح کرد: عملیات خاکی در فاز توسعه؛ تهیه، حمل و نصب ۶۵ تیر روشنایی، و تهیه و نصب علائم راهنمایی و رانندگی در شهرک گرمسار از دیگر پروژه‌هایی هستند که در ایام‌الله فجر امسال به بهره‌برداری می‌رسند.

سلطانی ادامه داد: نصب لوله‌های هوادهی خط ۲ تصفیه‌خانه؛ تهیه و نصب علائم راهنمایی و رانندگی، و حفاری و لوله‌گذاری چاه به طول ۳۰ متر در شهرک صنعتی ایوانکی در این ایام افتتاح خواهد شد.

سرپرست شهرک‌ها و نواحی صنعتی منطقه گرمسار شرکت شهرک‌های صنعتی استان سمنان یادآور شد: تکمیل ساختمان نگهبانی ناحیه صنعتی باتری به مبلغ بیش از ۳ میلیارد ریال در چهل و پنجمین بهار انقلاب به بهره‌برداری می‌رسد.

رشد ۶۵ درصدی واردات از گمرکات گیلان

ناظر گمرکات گیلان و مدیرکل گمرک بندرانزلی با اشاره به اینکه از ابتدای امسال واردات قطعی از گمرکات استان گیلان ۲ میلیون و ۱۳۳ هزار و ۱۵۱ تن شامل کالاهای اساسی غلات (جو و ذرت دامی)، گوشت و روغن و سایر کالاها بود، گفت: این میزان واردات نسبت به سال گذشته از حیث ارزش دلاری ۴۱ درصد و از نظر وزنی ۶۵درصد افزایش داشته است.

صادق برزگر در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به واردات کالا از ابتدای امسال اظهار کرد: طی این مدت میزان واردات قطعی از گمرکات استان گیلان ۲ میلیون و ۱۳۳ هزار و ۱۵۱ تن شامل کالاهای اساسی غلات (جو و ذرت دامی)، گوشت و روغن و سایر کالاها از جمله چوب و تخته، محصولات شیمیایی، کاغذ و مقوا و خمیر چوب، ماشین‌آلات و لوازم و قطعات آن بود.

برزگر با بیان اینکه این اقلام از کشورهایی از جمله روسیه، قزاقستان، چین، آذربایجان، بلاروس از طریق گمرکات استان گیلان به کشور وارد و ترخیص شدند، تصریح کرد: این میزان واردات نسبت به سال گذشته از حیث ارزش دلاری ۴۱ درصد و از نظر وزنی ۶۵ درصد افزایش داشته است.

وی افزود: در ۱۰ ماهه امسال در مجموع به وزن ۹۸۴هزار و ۹۵۰ تن کالا به ارزش بالغ بر ۵۹۶ میلیون و ۱۱۵هزار دلار شامل موارد مختلفی از جمله محصولات نباتی، معدنی و مصنوعات آن، مفتول مسی، محصولات شیمیایی، پلاستیکی، محصولات صنایع غذایی از گمرکات گیلان به کشورهای روسیه، آذربایجان، قزاقستان، گرجستان، عراق، اوکراین، هند و بلاروس صادر شد که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی ۵ درصد افزایش داشت.

ناظر گمرکات گیلان و مدیرکل گمرک بندرانزلی در خصوص ترانزیت خارجی مبدا تصریح کرد: در ۱۰ ماهه امسال میزان ترانزیت خارجی مبدأ از گمرکات استان گیلان به وزن ۸۶۷ هزار و ۹۶۶ تن بودکه نسبت به مدت مشابه سال قبل از لحاظ وزنی ۴۳ درصد افزایش داشته، همچنین طی این مدت به مقصد گمرکات استان گیلان به وزن ۴۲۴ هزار و ۸۹۸ تن ترانزیت خارجی انجام شده است.

آسیب‌های واردات بی‌رویه

بابایی کارنامی، نماینده مردم ساری و میاندرود در مجلس از تخصیص ۴۰ هزار میلیارد ریال اعتبار برای خرید تضمینی برنج استان خبر داد.

علی بابایی کارنامی در گفت‌وگو با خبرنگار بازار با اشاره به پیگیری‌ها و تذکرات مکرر در مجلس به وزیر جهاد کشاورزی جهت خرید تضمینی برنج کشاورزان، از اختصاص ۴۰ هزار میلیارد ریال اعتبار برای خرید تضمینی برنج مازندران خبر داد.

وی با انتقاد از واردات بی‌رویه برنج به کشور و با تاکید بر حمایت بیشتر دولت از تولیدات داخلی و حمایت از کشاورزان استان‌های شمالی و برنجکاران، اظهار کرد: با تقدیر از اقدامات صورت گرفته از سوی دولت مبنی بر اختصاص ۴۰هزار میلیارد ریال اعتبار برای خرید تضمینی از برنج و کشاورزان شمالی، اما باز هم باید حمایت‌های دولت و وزارتخانه‌های مرتبط نسبت به حمایت‌های بیشتر از موضوع تولیدات داخلی در سال حمایت از رشد تولید بیشتر باشد و توقع هم همین است.

نماینده مردم ساری و میاندورود در مجلس در ادامه با انتقاد از واردات بی‌رویه برخی محصولات خارجی به ویژه محصولات کشاورزی به‌ویژه برنج، افزود: مازندران با توجه به ظرفیت‌های متعدد در بخش‌های مختلف کشاورزی و محصولات باغی و... مورد بی‌مهری‌های فراوان در سال‌های بعد از انقلاب اسلامی قرار گرفته و برخی تصمیمات به بخش‌های مختلف این استان لطمه وارد کرده که حقیقتا در شأن نام و ظرفیت‌های این استان نیست و از دولت مردمی توقع بیشتری مورد انتظار است.

در نشست فعالان اقتصادی کهگیلویه و بویراحمد و نماینده جمهوری خلق چین مطرح شد:

فرش قرمز برای سرمایه‌گذاران پهن می‌کنیم

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

انعقاد تفاهمنامه خواهرخواندگی یکی از شهرهای کهگیلویه و بویراحمد با یکی از شهرهای کشور چین از موضوعات مهمی بود که از سوی فعالان اقتصادی کهگیلویه و بویراحمد مطرح شد.

نشست «شو وی» نخستین سرکنسول جمهوری خلق چین در استان‌های جنوبی ایران با فعالان و تیم اقتصادی دولت در سالن اجتماعات اتاق بازرگانی کهگیلویه و بویراحمد مستقر در شهر یاسوج برگزار شد.

راه‌اندازی یک واحد تولیدی سرمایه‌گذار کهگیلویه و بویراحمد، جذب سرمایه‌گذاران چینی برای بهره‌وری بهتر از ظرفیت‌های اقتصادی استان به ویژه در حوزه انرژی خورشیدی، آب، صنعت، گردشگری، ورزش‌های زمستانی و تابستانی از جمله پیشنهادات فعالان اقتصادی کهگیلویه وبویراحمد برای هیات چینی بود.

کهگیلویه و بویراحمد با توجه به تنوع منابع طبیعی، ثروت‌های فرهنگی و توانایی‌ها از قافله توسعه عقب افتاده و نیازمند توسعه اقتصادی است. رشد اقتصادی پایدار این منطقه به عنوان یک هدف کلان می‌تواند نقش مهمی در توسعه کشور داشته باشد اما در کنار تمامی ظرفیت‌های اقتصادی، موانع و چالش‌هایی نیز وجود دارند که باید به آنها به صورت کلان پرداخته شود. به گفته معاون اقتصادی استاندار کهگیلویه و بویراحمد، این استان از نظر تولید مشکلی ندارد اما در حوزه صادرات و تجارت لنگ می‌زند، بخش اقتصادی باید ۸۰ درصد انرژی خود را روی تجارت بگذارد و ۲۰ درصد فقط به تولید پرداخته شود. گفتنی است، پایدار اقتصادی این منطقه، به عنوان یک هدف کلان و تجاری، نه تنها می‌تواند برای کهگیلویه و بویراحمد فرصت‌های فراوان ایجاد کند، بلکه به توسعه کشور نیز کمک چشمگیری خواهد کرد.

> فراهم‌کردن شرایط امن سرمایه‌گذاری بهترین راهکار جذب سرمایه‌گذاران خارجی در کهگیلویه و بویراحمد و همه نقاط ایران است

> برای همه سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی که قصد فعالیت در کهگیلویه و بویراحمد را دارند فرش قرمز پهن می‌کنیم

دعوت سرکنسولگر جمهوری خلق چین در استان‌های جنوبی ایران به جشنواره معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری کهگیلویه و بویراحمد، اعزام تیمی از سرمایه‌گذاران کهگیلویه و بویراحمد به کشور چین و سرمایه‌گذاری در واحدهای تولیدی نیمه‌تمام از درخواست‌های مسئولان استان برای بهتر شدن تعاملات بین ۲ کشور بود.

تلاش برای افزایش تعاملات کشورهای چین و ایران

سرکنسول جمهوری خلق چین در استان‌های جنوبی ایران در این نشست با اشاره به اینکه حوزه مسولیتش در استان‌های خوزستان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، فارس، بوشهر، کرمان، هرمزگان وسیستان و بلوچستان است تاکید کرد: تلاش برای استفاده از ظرفیت‌های خفته این مناطق برای بهبود روابط با کشورش از برنامه‌های اوست.

«شو وی» با بیان اینکه ایجاد واحدهای تولیدی بزرگ نیازمند مراحلی مانند تامین مالی از طریق فاینانس است تاکید کرد: برای سرعت بخشی به نتیجه می‌توان از راه‌اندازی واحدهای تولیدی کوچک آغاز کرد.

وی عنوان کرد: مسوولان کهگیلویه و بویراحمد همواره جذب سرمایه‌گذاران خارجی را از عوامل توسعه معرفی می‌کنند اما دفاع و حمایت واقعی از سرمایه‌گذاران لازمه تحقق این امر است.

سرکنسول جمهوری خلق چین در استان‌های جنوبی ایران تصریح کرد: فراهم کردن شرایط امن سرمایه‌گذاری بهترین راهکار برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی در کهگیلویه و بویراحمد و همه نقاط ایران است.

وی خاطرنشان کرد: کشورهای دوست چین و ایران به عنوان ۲ تمدن کهن همکاری‌های خوبی با هم داشته‌اند که نمونه هایی از آن را می‌توان در احداث سد بزرگ چمشیر گچساران که با مشارکت چینی‌ها ساخته شد مشاهده کرد.

سرکنسول جمهوری خلق چین در استان‌های جنوبی ایران عنوان کرد: سرمایه هوشمند است و راه خود را در مکان‌هایی که امنیت و سود کافی دارد پیدا خواهد کرد.

«شو وی» با اشاره به ظرفیت‌های استان چهارفصل کهگیلویه و بویراحمد در بخش‌های مختلف ابراز امیدواری کرد که با معرفی این توانمندی‌ها بتواند زمینه حضور بیشتر تاجران کشورش را در این خطه فراهم کند.

ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری

رئیس اتاق بازرگانی کهگیلویه و بویراحمد با اشاره به شرایط خوب سرمایه‌های طبیعی آب در استان تصریح کرد: این استان شرایط بسیار خوبی در زمینه انرژی‌های تجدیدناپذیر نیروگاه‌های خورشیدی دارد که سرمایه‌گذاری در این زمینه میتواند جذاب و سودآور باشد. عبدالله قبادی وجود طبیعت زیبا از جمله ارتفاعات دنا و خامی برای اعزام کوهنوردان و علاقه مندان به ورزش‌های زمستانی در کهگیلویه و بویراحمد را یادآور شد و از نماینده کشور چین خواست تا برای جذب سرمایه‌گذار در این زمینه تلاش کند.

وی فاصله کوتاه کهگیلویه و بویراحمد با خلیج‌فارس را فرصت خوبی برای سرمایه‌گذاری و صادرات کارآفرینان چینی در استان ذکر کرد.

قبادی تاکید کرد: کهگیلویه و بویراحمد با وجود تولید محصولات مرغوب کشاورزی چون پرتقال، سیب، لیموترش، گوجه‌فرنگی، فلفل، گل رز و گیاهان دارویی که قابلیت صادرات نیز دارد می‌تواند مقصد فعالیت سرمایه‌گذاران باشد.

رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت کهگیلویه و بویراحمد گفت: این استان از انگشت شمار مناطق جنوبی ایران است که ظرفیت‌های زیادی در زمینه سرمایه‌گذاری برای آب و صنعت دارد و آب صنعتی از ظرفیت‌های خفته استان است.

امیر تیمور موسویان معادن را از دیگر ظرفیت‌های استان دانست که می‌تواند زمینه جذب سرمایه‌گذاران خارجی را فراهم کند. وی افزود: براساس بررسی‌های انجام شده از سوی کارشناسان، کهگیلویه و بویراحمد در زمینه معادنی مانند سلسیین، آهک، منیزیم و فسفات شرایط سرمایه‌گذاری را دارد.

موسویان تاکید کرد: گیاهان دارویی، لوازم خانگی و خودروسازی از دیگر بسترها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان است.

معاون اقتصادی استاندار کهگیلویه و بویراحمد نیز تاکید کرد: برای همه سرمایه گذران خارجی و داخلی که قصد فعالیت در استان را دارند فرش قرمز پهن می‌کنیم.

سید احسان عسکری افزود: همه دستگاه‌های اجرایی کهگیلویه و بویراحمد موظف به نهایت تعامل با سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی هستند.

درخواست‌های بخش خصوصی

رئیس اتاق بازرگانی کهگیلویه و بویراحمد همچنین با بیان اینکه قرار است جشنواره ملی فرصت‌های سرمایه‌گذاری کهگیلویه و بویراحمد بهار امسال در یاسوج برگزار شود از سرکنسول جمهوری خلق چین در استان‌های جنوبی ایران خواست تا در این آیین شرکت کند.

قبادی دعوت از تیم سرمایه‌گذاران کشور چین برای بازدید میدانی از ظرفیت‌های اقتصادی کهگیلویه و بویراحمد را از دیگر درخواست‌های بخش خصوصی از نماینده کشور چین ذکر کرد.

سخن پایانی

به گفته بسیاری از کارشناسان، حضور نمایندگان کشور دوست چین در استان پرظرفیت کهگیلویه و بویراحمد می‌تواند گام نخست برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی در این استان و البته صادرات کالاهی تولیدی استان باشد که امید می‌رود با پشتکار و تلاش بیشتر مسئولان محلی محقق شود.

رویای گندمکار سبز می‌شود

زمستان به نیمه نزدیک می‌شود و پرونده کشت پاییزه و قراردادی در مزارع و کشتزارهای مازندران به پایان رسید و کشاورزان مازنی آماده می‌شوند تا فصل جدیدی از شالیکاری را شروع کنند. کشت قراردادی به صورت نصفه و نیمه و ناقص برای محصولات مختلف در مازندران اجرا می‌شود و عمل نکردن مجریان و بانیان به تعهدات خود، کشاورزان را از همه جا رانده و مانده کرده است.

طرح کشت قراردادی چندسالی است که در مزارع استان مازندران اجرا می‌شود و کشاورزان کم و بیش از این طرح استقبال کرده‌اند و با این حال هنوز اثرات و ثمرات این پروژه ملی در سفره کشاورز چندان اثرگذار نیست.

کشاورز همچنان سنتی می‌کارد و به صورت سنتی به فروش می‌رساند و برای تامین نهاده‌ها و بازار فروش با مشکل روبه‌رو بوده و در تابستان و پاییز نگران فروش برنج و زمستان و بهار نگران فروختن محصولات باغی و مرکبات است.

کشت قراردادی برنج در دو سال گذشته نتوانسته دردی از کشاورزان و شالیکاران دوا کند و بخش قابل توجهی از محصولات آنان در شالیکوبی‌ها ماند و اجرای این طرح در گندمزارها نیز یار نبوده است.

زمزمه‌هایی از تولید قراردادی مرکبات، گوشت و دیگر محصولات هم به گوش می‌رسد اما برای اجرای طرح‌های حمایتی باید زیرساخت‌های مورد نیاز تامین و فراهم شود و درحال‌حاضر بیشترین مشکل فراروی اجرای این طرح، خدمات فروش و بازاریابی محصولات است.

عقد قرارداد با کشاورزان گندمکار و کلزا

با این حال با گذشت چندماه از پایان کشت قراردادی گندم و کلزا، غله و خدمات بازرگانی استان مازندران از استقبال کشاورزان از طرح کشت قراردادی خبر داد و مدیرکل این دستگاه معتقد است، دو هزار و ۶۳۰ قرارداد تاکنون با کشاورزان حوزه کشت گندم و کلزا بسته شده است.

عباسعلی وفایی نژاد در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با بیان اینکه شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران در راستای سیاست‌های حمایتی دولت و اجرای برنامه‌های وزارت جهاد کشاورزی، طرح کشاورزی قراردادی محصولات گندم و دانه‌های روغنی را آغاز کرده است، افزود: تامین نهاده‌های تولید مانند کود، سم و دیگر نهاده‌ها و آموزش کشاورزان توسط سازمان جهاد کشاورزی و خرید محصول تولیدی از کشاورزان توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران موجب کاهش ریسک تولید و بازار و ثبات درآمد برای کشاورزان است که سود حاصل از اجرای این طرح نیز در راستای حفظ امنیت غذایی برای مردم است. وفایی‌نژاد همچنین در خصوص هزینه کرایه حمل محصولات کشاورزی اظهار کرد: در این طرح به ازای تحویل هر تن محصول به مراکز خرید تضمینی مبلغ ۱۵۰ هزار تومان به عنوان کمک هزینه کرایه حمل محصول به کشاورز تخصیص می‌یابد.

وی از دیگر مزایای اجرای این طرح به معرفی کارشناس به کشاورزان طرف قرارداد اشاره کرد و افزود: سازمان جهاد کشاورزی، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی نیز به منظور تسهیل، هدایت و نظارت، اقدام به معرفی کارشناس به کشاورزان طرف قرارداد و ارائه مشاوره‌های فنی در طول دوره کاشت، داشت و برداشت محصول خواهند داشت.

مدیرکل غله و خدمات بازرگانی استان مازندران همچنین اظهار کرد: در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ با اجرای این طرح در زمینه تولید گندم، ۲۱ هزار هکتار از مزارع گندم استان به صورت قراردادی زیر کشت رفت و با توجه به ۵۸ هزار هکتار سطح زیرکشت گندم شاهد افزایش ۴۲ درصدی برداشت گندم در استان بودیم.

با توجه به ۵۸ هزار هکتار سطح زیرکشت گندم شاهد افزایش ۴۲ درصدی برداشت گندم در استان بودیم وی افزود: در سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ نیز انتظار می‌رود با توجه به اجرای طرح کشاورزی قراردادی در کشت محصولات گندم و دانه‌های روغنی، شاهد استمرار و ادامه خوداتکایی و دستیابی به جهش در رشد تولید محصولات اساسی کشاورزی باشیم.

با آنکه کشاورزان تجربه خوبی از کشت قراردادی در سال‌های قبل نداشتند اما آمار و ارقام نشان از افزایش شمار ثبت‌نام‌کنندگان در طرح کشت‌های پاییزه دارد و نبود بازار فروش مناسب از جمله دلایلی است که کشاورز و زارع در تلاش است با کشت قراردادی، بازار فروشی را برای محصولات کسب کند.

سرپرست مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان سوادکوه گفت: از شروع فصل کشت پاییزه در این شهرستان هزار و ۳۸۵ هکتار از مزارع سوادکوه کشت شده است که این میزان نسبت به مشابه سال گذشته رشد ۵ درصدی را نشان می‌دهد.

محمد سلیمانی در گفت‌وگو با مهر گفت: تاکنون در زمین‌های کشاورزی این شهرستان ۲۳۵ هکتار گندم، ۷۴۱ هکتار جو، ۳۷۴ هکتار علوفه، ۲۷ هکتار گیاهان دارویی و ۱۲ هکتار کاملینا کشت شده است.

سلیمانی با اشاره به اجرای طرح کشت قراردادی در شهرستان بیان کرد: در این طرح نهاده‌های کشاورزی به صورت یارانه‌ای به کشاورزان ارائه می‌شود و در صورت استفاده صحیح از مواد ریزمغذی، مبارزه با بیماری‌ها و آفات به خوبی انجام شود شاهد افزایش سطح تولید محصولات خواهیم بود.

ارائه مشوق‌های حمایتی و بیمه‌ای

در کنار کشت قراردادی، مشوق‌های حمایتی و بیمه‌ای برای اجرای طرح کشت قراردادی و جهش دیمزارها و حمایت از کشاورزان در نظر گرفته شده و تخفیف ۲۰ درصدی و پرداخت ۱۲۵ هزار تومان حق بیمه به کشاورزانی در رغبت کشاورزان مؤثر بوده است.

علاوه براین، کشاورزان با پیوستن به کشاورزی قراردادی از مزایای تخفیف در حق بیمه محصول و دریافت کمک هزینه حمل گندم و کلزا بهره‌مند می‌شوند و با انجام قرارداد به ازای تحویل هر یک تن گندم یا کلزا مبلغ ۱۵۰هزار تومان کرایه دریافت خواهند کرد و در ازای عقد قرار داد ۲۰ درصد حق بیمه محصولات خود را با دولت پرداخت خواهند کرد.

تامین بذر و بازار فروش مشکل فراروی کشت قراردادی

بیشتر مشکلات فراروی کشت قراردادی محصولات پاییزه و زراعی در مازندران تامین بذر و نهاده است و در فصل زراعت پاییزه امسال نیز نامناسب بودن بذر خسارت‌هایی را به کشاورزان وارد کرده است.

بابک مؤمنی سرپرست سازمان جهاد کشاورزی مازندران از نظام مهندسی کشاورزی خواست برای تولید و تامین بذر استان پای کار بیاید و شرکت‌های توانمند در این حوزه را شناسایی و معرفی کند و افزود: همچنین شرکت‌های تولیدکننده بذر باید به کشت قراردادی هم بپردازند و در این بخش ورود کرده و چرخه بذر تا بذر را کامل کنند.

وی با اشاره به اینکه اگر بر اساس سیاست‌ها و توصیه‌های فنی موسسه تحقیقات برنج حرکت کنیم می‌توانیم در تولید برنج به خودکفایی برسیم و حتی به صادرکننده برنج هم باشیم، اظهار کرد: تلاش ما بر این است ارقام برنج معرفی شده از موسسه تحقیقات برنج را احیا و در جریان تولید انبوه قرار دهیم. مومنی گفت: جهاد کشاورزی به شرطی از شرکت‌های تولیدکننده بذر حمایت می‌کند که در راستای سیاست‌های جهاد کشاورزی حرکت کنند.

مازندران سالانه ۷.۵ میلیون تن محصولات کشاورزی تولید می‌کند و بخشی از محصولات به دلیل نبود بازار فروش و حمایت نشدن روی دست کشاورزان و باغداران می‌ماند و این تجربه تلخ سال‌های اخیر در زمینه برنج و مرکبات تکرار شده است.

تحلیل صمت از وضعیت بازار جهانی طلای سیاه

رکود، بازار را رها نمی‌کند

امیرعباس آذرموند: طی سنوات گذشته همه‌ساله پیش از ارائـه لایحه بودجه سـالانه کشـور به مجلس شـورای اسـلامی، گزارش‌هایی توسـط مرکز پژوهش‌های مجلس درباره رصد تحولات بازار و پیش‌بینی نرخ نفت در بودجه سنواتی کشورهای مختلف منتشر می‌شود. هدف از تهیه چنین گزارش‌هایـی، تحلیل وضعیت موجـود بازار نفت، رصد پیش‌بینی‌های موسسـات بین‌المللی در زمینه رشد اقتصادی و فروش نفت در بودجه سالانه کشورهای عمده صادرکننده نفت، به‌منظور پیش‌بینی نرخ نفت در بودجه سالانه کشور بوده است. در این گزارش، از پیش‌بینی‌های صنـدوق بین‌المللی پول و اخبار منتشرشـده از مصوبات دولتـی و پارلمانـی برخـی کشـورهای صادرکننده نفت به‌منظور انعـکاس تصمیمات برای تنظیم بودجه سـالانه آنها اسـتفاده و بر این اسـاس و با در نظر گرفتن شـرایط بازارهـای صادراتی ایـران، میزان درآمد کشـور از محل فروش نفت در ۳ سناریو پیش‌بینی شده است.

به‌گـزارش صمت، قیمت‌های نفت تحت‌تاثیـر عوامل متعددی چون عرضـه و تقاضـا، حـوادث و رخدادهـای ژئوپلتیکی، سـطوح تولید و سـفته‌بازی‌های بازار قرار دارد و قیمت‌ها بیشتر در بازارهای بین‌المللی کالا متاثر از نرخ نفت وسـت‌تگزاس اینترمدیت امریکا و برنت انگلیس تعیین می‌شود.

نرخ نفـت یکی از مسـائل اساسـی در بودجه و اقتصاد کشـورهای صادرکننده نفت اسـت که عمده درآمد آنها برپایه صادرات نفت تنظیم شده، از این‌رو نرخ نفت صادراتی تعیین‌کننده منبع درآمدی آنها خواهد بود.

رشـد اقتصادی محرک رشد تقاضا و به‌تبع آن نرخ نفت است و رابطه متقابلی میان رشد اقتصادی و تغییر نقطه تعادل عرضه و تقاضای نفت در جهان وجود دارد.

عواملی چون عدم‌قطعیت‌های ناشی از جنگ روسیه و اوکراین در کنار ناآرامی‌هایـی که اکتبر ۲۰۲۳ در خاورمیانه شـدت یافته، افزایش نرخ انـرژی و مواد غذایی، باعث عدم‌قطعیت در تحلیل‌های رشـد اقتصادی جهان شده است.

تشـدید سیاسـت‌های پولی و محدودیت‌های مالی جهان، روند رشد اقتصادی را در میان کشـورهای امریکای‌لاتین، کارائیب، جنوب‌آسیا و صحرای افریقا کندتر کرده و این عوامل حتی بر رشد اقتصادی بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه تسری یافته است.

نتایج بررسـی گزارش‌های معتبر آمار رشـد اقتصادی جهان نشـان می‌دهد که عوامل فوق‌الذکر می‌تواند بر رشـد اقتصادی این کشـورها در سال ۲۰۲۴ موثر باشد، اما دامنه اثر آن در مناطق مختلف، متفاوت ارزیابی می‌شود.

کاهش رشد اقتصادهای نوظهور

در گزارش‌های بانک جهانی، رشـد سـرمایه‌گذاری در بازارهای نوظهور و در حال توسـعه اقتصادی، همچنان کمتر از نرخ متوسط ۲ دهه گذشته در میان‌مـدت خواهد بود و این روند کاهش سـرمایه‌گذاری به‌دنبال یک دهه افول پیش از همه‌گیری کرونا، گواه آن اسـت که شرایط اقتصادی قابل‌تصور در سال‌های آینده با رشد کمتری طی خواهد شد.

نتایـج یافته‌هـا و تحلیل‌هـای بانک جهانی از شـرایط سـرمایه‌گذاری و رشـد اقتصادی نشـان داده که بین سـال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۱ دوره قوت سـرمایه‌گذاری، بالا رفتن اعتبارات، رشد تجاری، جریان سرمایه‌ها در بازار و اصلاح‌جو سـرمایه‌گذاری بوده است، هرچند بحران مالی جهان در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۰۸ بر میزان سرمایه‌گذاری‌ها و تجارت اثرگذار بود، اما به‌واسطه اصلاح سیاست‌های افزایش سرمایه‌گذاری در هر کشور، موج اصلاح ساختار مالی شـکل گرفت، بنابراین به‌منظور رشد سرمایه‌گذاری باید سیاست‌های تقویت رشد سرمایه‌گذاری متناسب با شرایط هر کشور و به‌شکل اختصاصی تنظیم شود.

بنـا بر گزارش بانک جهانی، با آغاز همه‌گیـری بیماری کرونا، اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه با کاهش و کندی واقعی رشد سرمایه‌گذاری مواجه شـدند، به‌طوری‌کـه این میزان از ۱۱ درصد در سـال ۲۰۱۰ به ۳.۴ درصد در سـال ۲۰۱۹ کاهـش یافت و این رونـد هم در بخـش واردات و هم در بخش صادرات کالا نیز اتفاق افتاد. گرچه رکود سرمایه در میان اقتصادهای پیشـرفته نیز نمایان بود، ثبات بیشتری نسبت به اقتصادهای نوظهور حاکم شـد و در بازه بلندمدت این میزان رکود به‌طورمتوسـط در حدود ۲ درصد سالانه باقی ماند.

باتوجه به یافته‌های بانک جهانی، مقایسـه بحران مالی جهانی سـال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۰ با دوران همه‌گیری کرونا، میزان احیای سـرمایه‌گذاری در بازه زمانی سـال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱ کندتر اتفاق افتاده است. زمان احیای سرمایه‌گذاری در دوران پس از همه‌گیری کرونا و به‌دنبال آن جنگ روسیه و اوکراین به‌مراتب گسترده‌تر از زمان بحران مالی جهانی دهه ۲۰۱۰ خواهد بود. آمار رشـد اقتصادی ۱.۶ـ درصد در سال ۲۰۰۹ و ۳.۲ـ درصد در سال ۲۰۲۰ گواه این ادعا است. رشد سرمایه‌گذاری در بخش عمومی و خصوصی در دهه ۲۰۱۰ نسبت به دهه ۲۰۰۰ با رکود بیشتری پیش‌رفته است.

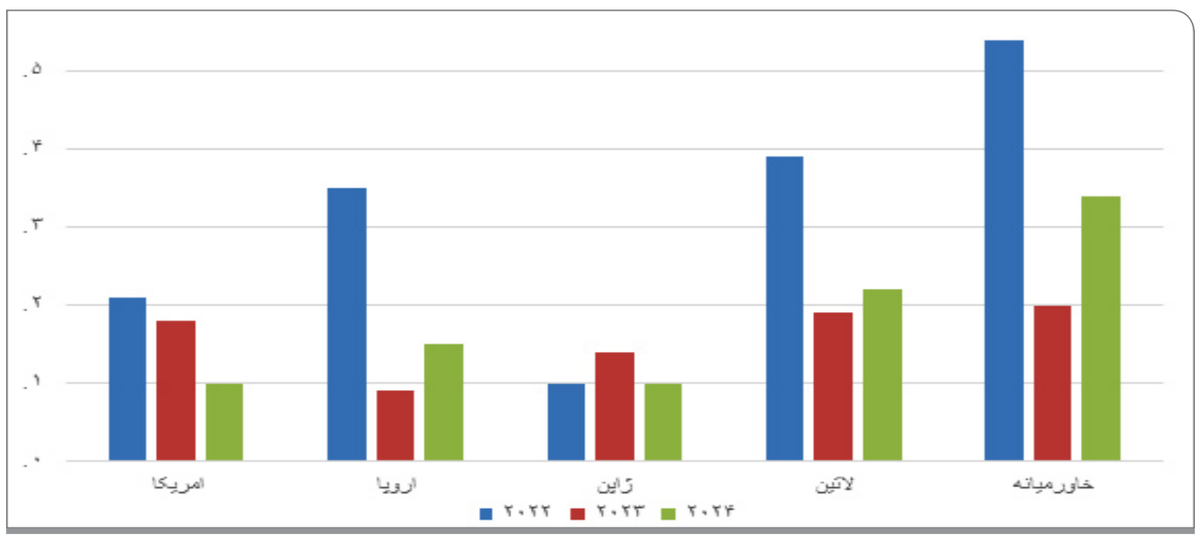
روند تغییرات رشد اقتصادی جهان از سال ۱۹۹۰ تا پیش‌بینی‌های سال ۲۰۲۴

کاهش چشمگیر سرمایه‌گذاری

در ۲ دهه گذشـته میزان رشد سـرمایه‌گذاری در میان اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه بیشتر منعکس‌کننده مسیر تولید، تغییرات نسـبت جریان سـرمایه به تولید ناخالص داخلی و رشد اندک اعتبار واقعی بخش خصوصی است. در سال ۲۰۲۲ این میزان حدود ۵ درصد کمتر از میزان متوسـط سـرمایه در سـال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۱ بوده است.

پیش‌بینی شـده اسـت که میزان رشـد سـرمایه‌گذاری در میان کشـورهای نوظهور اقتصادی و اقتصادهای در حال توسـعه، در سال ۲۰۲۴ حجم سرمایه‌گذاری‌ها در سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۹ نیز کمتر باشـد. از سـوی دیگر، بانک جهانی در گزارش توسعه جهان در سال ۲۰۲۴ ضمن طبقه‌بندی کشـورها با شاخص‌های ویژه بانک جهانی و رصد وضعیت اقتصادی، ۲۸ کشـور کم‌درآمد، ۱۰۸ کشـور با درآمد متوسـط و ۸۱ کشور با اقتصاد پردرآمد دسته‌بندی شدند. ۷۵ درصد از جمعیت جهان براسـاس شاخص‌های بانک جهانی در کشورهای با درآمد متوسط قرار دارند که حدود ۴۰ درصد از فعالیت‌های اقتصادی جهـان را انجام می‌دهند. بین سـال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۹ بالغ بر ۳۱ کشـور با درآمد متوسط توانستند از این سـطح به سطح کشورهای پردرآمد صعود کنند که از این ۱۰ کشـور چون مجارسـتان و هلند با پیوسـتن به اتحادیه اروپا توانسـتند در دوره‌ای کـه اروپا به‌لحاظ اقتصادی در سطح اقتصادهای پیشرفته جهان قرار داشت، رشد کنند.

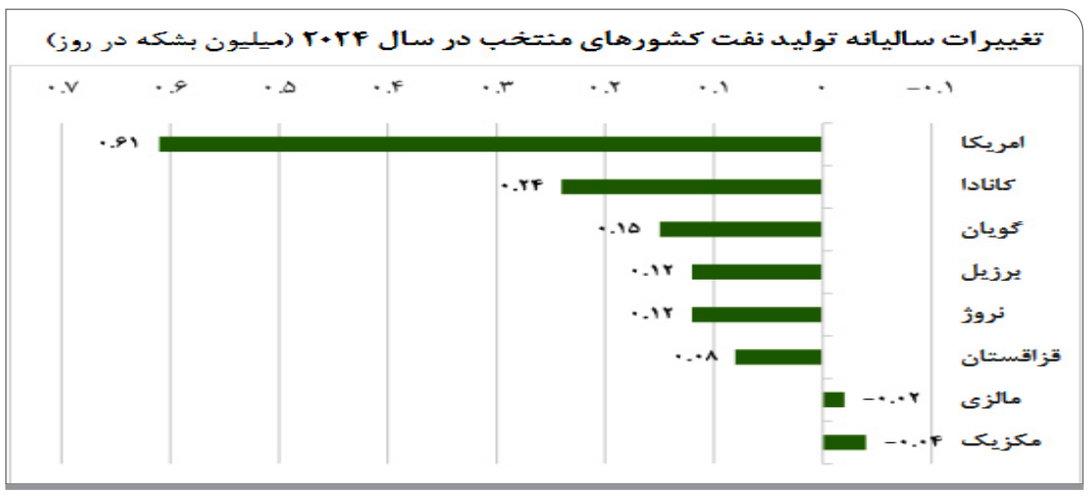

در گزارش اوپک، میزان رشـد اقتصادی جهان در امسـال ۲.۸ درصد و در سال ۲۰۲۴ این میزان ۲.۶ درصد پیش‌بینی شده است.

میزان رشـد اقتصادی امریکا در امسـال ۲.۳ درصد و در سال آینده به ۰.۹ درصد تقلیل خواهد یافت.

در منطقه یورو، رشـد اقتصادی در سـال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ به‌ترتیب به ۰.۲ و ۰.۵ درصد می‌رسد و در ژاپن و چین رشد اقتصادی معادل ۱.۹ و ۵.۲ درصد در سـال ۲۰۲۳ و در سـال ۲۰۲۴ به‌ترتیب ۱ و ۵.۹ درصد پیش‌بینی شده است.

تغییرات سالیانه تولید نفت کشورهای منتخب در سال ۲۰۲۴ (میلیون بشکه در روز)

براسـاس یک پیش‌بینی، رشد تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۲۴ حتی در شـرایط بهینه اقتصادی به‌طورمتوسـط به ۱.۷درصد خواهد رسید و اقتصادهای بزرگ جهان اعم از امریکا، چین و اتحادیه اروپـا به‌دلیـل کاهش تقاضای انرژی از سـطح تجـارت جهانی خود خواهند کاسـت، البته احتمـال افزایش ۰.۲۵درصـدی نرخ بهره در ایالات‌متحده‌امریکا در جریان نشکست کمیته بازار آزاد فدرال‌رزرو هم وجود دارد، اما در کل میزان رشد پیش‌بینی‌شده تولید ناخالص داخلی واقعی در امریکا برای سـال‌های ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۶ به‌ترتیب در بازه‌های ۲.۵ تا ۰.۴، ۲.۵ تا ۱.۴ و ۱.۶ تا ۲.۵ درصد پیش‌بینی شده است.

در پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول رشـد اقتصادی جهان از ۳.۵ درصد سـال ۲۰۲۲ به ۳ درصد در سـال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ خواهد رسـید، در حالی که این میزان کمی بالاتر از میزان رشـد اقتصادی پیش‌بینی‌شـده گزارش چشم‌انداز اقتصادی جهان در ماه آوریل سال ۲۰۲۳ است.

صندوق بین‌المللی پول در اکتبر سال ۲۰۲۴ رشد اقتصادی منطقه خاورمیانه و آسیای مرکزی را با ۵.۶ درصد کمتر از سال ۲۰۲۲، حدود ۲ درصـد در نظر گرفت و در سـال ۲۰۲۴ این میـزان را حدود ۳.۴ درصد پیش‌بینی کرده اسـت. میزان رشد تجارت جهانی به‌پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول از ۵.۲ درصد در سـال ۲۰۲۲ به ۲ درصد در سال ۲۰۲۳ تقلیل می‌یابد و این رقم در سال ۲۰۲۴ با اندکی افزایش به ۳.۷ درصد خواهد رسـید، هرچند به کمتر از متوسـط سـال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۹ که معادل ۴.۹ درصد بود، می‌رسد.

باتوجه به افزایش ۳۹ درصدی نرخ نفت در سـال ۲۰۲۲ نسـبت به سال ماقبل و احتمال کاهش ۲۱ درصدی آن در سال ۲۰۲۳ و تغییر در روند عرضه نفت از سـوی کارتل‌های بـزرگ نفتی، احتمال افول فعالیت‌های اقتصادی جهان برای سال ۲۰۲۴ وجود دارد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی دولت روحانی در گفت‌وگو با صمت:

کشور در آستانه تشدید بحران اقتصادی است

معاون وزیر جهاد کشاورزی در دولت روحانی می‌گوید: «وقتی نرخ هر دلار امریکا در عرض چند روز از ۵۰ هزار تومان به نزدیک ۶۰ هزار تومان می‌رسد، یعنی بازار خالی از هرگونه ثباتی است و به تعبیری مشخص‌تر در اوج بی‌ثباتی‌ها قرار گرفته‌ایم. به همین دلیل باور من این است که بانک مرکزی و مسئولانش نشان دادند توان مدیریت این سطح از ناآرامی‌ها را در بازار پول ندارند و بدون هیچ تعارفی باید ناتوانی خود و شکست سیاست‌های‌شان را بپذیرند.»

علی قنبری، نماینده پیشین مجلس و عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس، اظهار می‌کند: «مجلسی که درک درستی از اقتصاد ندارد، در اوج کمبود منابع به‌جای بودجه‌ای انقباضی، رویکرد انبساطی را در پیش گرفته؛ البته برای نهادهای خاص. همان‌طور که گفته شد در بخش حقوق کارمندان به‌شدت انقباضی عمل می‌کند و در زمینه بودجه نهادهای حاکمیتی بسیار انبساطی. به هر حال آثار این اقدامات را سال آینده با تورم بیشتر و کاهش چشمگیرتر ارزش پول ملی خواهیم دید.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ این روزها در بازار ارز شاهد افزایش پی‌درپی نرخ هر دلار امریکا هستیم. ماجرا چیست؟

بارها گفته شده که میزان عرضه و تقاضا نرخ هر کالایی را در بازارها تعیین می‌کند و از کشاکش این دو مولفه است که قیمت‌ها مشخص می‌شود، اما لازمه برقراری چنین سازکاری این است که وضعیت نرمال و عادی برقرار باشد و عوامل دیگری بر بازار اثرگذار نباشند، زیرا در این صورت مولفه‌های موثر بر نرخ هم تغییر خواهد کرد.

چه برای نرخ ارز و چه برای سکه و طلا چنین ماجرایی صدق می‌کند و در شرایط نرمال یکسری عوامل بر بازار موثر هستند و در شرایط غیرنرمال مولفه‌های دیگری وارد عمل می‌شوند و بر وضعیت بازارها اثر می‌گذارند.

در بازار ارز و طلای ایران مدتی است با اختلالات وسیعی مواجهیم. در این بازار عرضه ارز محدود است و جوابگوی تقاضا نیست؛ یعنی تقاضایی که در بازار وجود دارد، بیش از عرضه است که دلیل آن هم تحریم‌های پردامنه و گسترده امریکا است که موجب شده ارزی که وارد اقتصاد ایران می‌شود به‌مراتب کمتر از نیازی باشد که در آن موجود است.

◉ یعنی تحریم‌ها موجب تقاضای مضاعف شدند؟

به‌هرحال هنگامی که از ارزش پول ملی به‌شکل چشمگیری کاسته می‌شود و تورم شدتی بی‌سابقه پیدا می‌کند، با پدیده پول گرم مواجه می‌شویم که طی آن جامعه برای اینکه با کاهش ارزش دارایی‌هایش مواجه نشود، به‌سرعت سراغ این می‌رود که دارایی‌های نقدی خود را تبدیل به کالاهای دیگر کند. این امر بی‌تردید موجب افزایش تقاضا در بازار ارز و طلا هم می‌شود.

از سوی دیگر نباید فراموش کرد که تحریم‌ها مانع اصلی فروش نفت و بازگرداندن ارز حاصل از صادرات به کشور هستند. این گام نخست اعمال تحریم‌ها علیه اقتصاد کشورها است که خود به خود کاهش عرضه را هم به‌دنبال دارد که به افزایش نرخ ارزهای دیگر هم منجر می‌شود.

◉ در حال حاضر کدام محدودیت‌ها بیشترین نقش را در تضعیف ارزش ریال داشته‌اند؟

متاسفانه باید بگویم ما با موانع و محدودیت‌های داخلی و خارجی بسیاری مواجهیم. وضعیت ناگوار فعلی اقتصاد ما محصول یک یا دو مولفه منفی و اثرگذار نیست و عوامل گوناگون و عدیده‌ای دست به‌دست یکدیگر دادند تا کار به این وضعیت برسد.

در شرایط امروز هم نباید تردید کنید که ناآرامی‌های منطقه‌ای که اکنون دیگر از شکل لفاظی رهبران کشورها خارج و تبدیل به تنش‌ها و کشمکش‌های نظامی در منطقه خاورمیانه و شمال افریقا شده، نقشی تاثیرگذار داشته‌اند. این تنش‌های سیاسی-نظامی تاثیرات شگرفی بر کل اقتصادهای منطقه و حتی برخی دیگر از کشورهای جهان داشته است. در هر حال به دو دلیل، یکی اینکه ایران هم گرفتار بخشی از درگیری‌های موجود است و دومی فشار تحریم‌ها، توانایی کمتری در برقراری توازن در بحران‌های اینچنینی داریم.

از یک طرف حوثی‌های یمن در دفاع از مردم غزه فضای ناامنی را در دریای سرخ و تنگه باب‌المندب ایجاد کرده و به‌طور مستقیم موشک‌های خود را به سمت کشتی‌های ایالات متحده و بریتانیا رها می‌کنند و از سوی دیگر نیروهای مقاومت هم در این مدت بیکار نبوده‌اند و بارها مواضع مربوط به امریکایی‌ها را موردحمله قرار داده‌اند. از جمله اینکه در روزهای گذشته شاهد بودیم یک پادگان امریکایی‌ها در منطقه‌ای که گفته می‌شود مرز سوریه و اردن است هم مورد حملات پهپادی قرار گرفته که به کشته شدن حداقل ۳ سرباز امریکایی منجر شده است. مقامات کاخ سفید هم پس از آن به‌طور آشکار ایران را تهدید کرده‌اند.

این صورت کلی وضع موجود و آنچه که در آن کاملا عیان است، نابسامانی‌های گوناگون است. در میان این ناآرامی‌های مختلف و چند لایه، مشاهده می‌کنیم که اقتصاد ایران به‌سرعت از این کشمکش‌ها متاثر شده است.

◉ عملکرد بانک مرکزی که دائم بر تثبیت اقتصادی تاکید دارد را در این روزها چگونه می‌بینید؟

این سطح از افزایش قیمت‌ها نشان می‌دهد سیاست‌های بانک مرکزی در یک سال گذشته توان مقابله با این سطح از نابسامانی‌ها را نداشته است. وقتی نرخ هر دلار امریکا در عرض چند روز از ۵۰ هزار تومان به نزدیک ۶۰ هزار تومان می‌رسد، یعنی بازار خالی از هرگونه ثباتی است و به تعبیری مشخص‌تر در اوج بی‌ثباتی‌ها قرار گرفته‌ایم. به همین دلیل باور من این است که بانک مرکزی و مسئولانش نشان دادند توان مدیریت این سطح از ناآرامی‌ها را در بازار پول ندارند و بدون هیچ تعارفی باید ناتوانی خود و شکست سیاست‌های‌شان را بپذیرند.

◉ شما در زمان جنگ هشت‌ساله فعالیت در بخش‌های اجرایی را آغاز کردید. چقدر می‌توان به مقاومت اقتصاد کشور در مقابل یک شرایط جنگی‌تر یا اوج‌گیری تنش‌های نظامی امیدوار بود؟

واقعیت این است که کشور ما سال‌هاست با موانع ناشی از تحریم‌های ایالات متحده دست‌وپنجه نرم می‌کند که این مهم خود را در تمام شاخص‌های کلان اقتصادی نشان می‌دهد. ما در حال حاضر علاوه بر تحریم با معضلاتی چون «خودتحریمی» هم مواجهیم که کار را دشوارتر کرده است؛ اقداماتی چون نپذیرفتن شرایط پالرمو و نپیوستن به اف‌ای‌تی‌اف مصداق بارزی از خودتحریمی‌های داخلی هستند که سبب شده کشور نتواند برخی موانع را رفع کند.

محدودیت‌هایی که امروز در بخش بانکی مشاهده می‌کنیم یا مشکلاتی که در بخش تکنولوژی دچار آن شده‌ایم نمونه‌ای از تبعات چنین رویکردی است.

در هر حال این شرح حال نشان می‌دهد اقتصاد ایران حتی برای حفظ وضعیت فعلی هم کار آسانی ندارد؛ چه برسد به اینکه فشارها تشدید شوند و حتی به‌شکل تنش‌های نظامی خود را نمایان کنند.

◉ فکر می‌کنید دیپلماسی کشور نتوانسته به رفع مشکلات اقتصادی کمک کند؟

فکر می‌کنم حتی برخی مواقع روند دیپلماسی به تشدید بحران دامن زده است.

جدا از جنگ‌هایی که دشمنان از ابتدای انقلاب علیه کشورمان ترتیب دادند، ما جهت‌گیری‌های خاصی در مسائل لبنان، سوریه و حتی حمله روسیه به اوکراین داشته‌ایم که سبب شده یکسری از محدودیت‌ها تشدید شوند و گاه به وجهه کشور هم آسیب بزنند. اینکه هنوز قیمت‌ها در بازار ایران دچار نوسان می‌شود نشان‌دهنده شکست سیاست‌گذاری در عرصه دیپلماسی و البته اقتصادی است.

◉ فکر می‌کنید اوضاع دشوارتر می‌شود؟

نباید در این شک کرد که کشور در آستانه روزهای دشوارتری قرار دارد.

◉ در میانه این تنش‌ها، مجلس بودجه صداوسیما را ۳ برابر کرد و تنش‌ها میان بهارستان و پاستور تشدید شد. چگونه است که مسئله حقوق کارمندان و مستمری بازنشستگان بی‌اهمیت جلوه می‌کند، اما بودجه نهادی چون صداوسیما (که با انتقادات فراوانی مواجه است) چنین سخاوتمندانه افزایش می‌یابد؟

بدون تعارف این مسائل و نکاتی دیگر از این جنس بیانگر این است که برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی درکی غلط از مسائل و معضلات کشور دارند. چنانچه درک صحیحی در مجلس فعلی بود به‌جای پرداختن به مباحثی که برای مردم ایران

حساسیت‌زا است، به رفع مشکلات می‌پرداختند.

همان‌طور که شما گفتید دغدغه آقایان ساکن بهارستان به‌جای اینکه رفاه عمومی و به‌طور خاص معیشت مزدبگیران کشورمان (چه کارمند، چه کارگر و چه بازنشسته) باشد، شده بودجه نهادهایی که ناکارآمدی‌شان امروز به یک داده موردقبول همه تبدیل شده است.

انتظار می‌رفت مجلسی که درآمد مالیاتی را ۵۰ درصد افزایش می‌دهد و شاهد تورمی نزدیک ۵۰ درصدی است، حقوق کارمندان دولتی و مستمری‌بگیران کشورمان را طوری افزایش دهد که همه مشکلات بر سر آنها آوار نشود، اما باوجود افزایش تنها ۲۰ درصدی حقوق کارمند و مستمری بازنشستگان، بودجه نهادهای خاصی چون صداوسیما و قوه قضاییه را به‌شدت افزایش دادند.

مجلسی که مدعی انقلابی و مردمی بودن است باید در پی افزایش بودجه عمرانی باشد، نه اینکه به افزایش هزینه‌های جاری دست بزند.

اگر واقعا مسئله‌شان اقشار فرودست و مردم زحمتکش ایران است، باید در پی توسعه و تامین حداکثری سلامت عمومی و آموزش همگانی بروند، در حالی که امروز فقیرترین کارمندان دولت در همین دو نهاد مشغول خدمت هستند؛ حوزه‌هایی که از نیازهای ضروری جامعه است.

مجلسی که درک درستی از اقتصاد ندارد، در اوج کمبود منابع به‌جای بودجه‌ای انقباضی، رویکرد انبساطی را در پیش گرفته؛ البته برای نهادهای خاص. همان‌طور که گفته شد در بخش حقوق کارمندان به‌شدت انقباضی عمل می‌کند و در زمینه بودجه نهادهای حاکمیتی بسیار انبساطی. به هر حال آثار این اقدامات را سال آینده با تورم بیشتر و کاهش چشمگیرتر ارزش پول ملی خواهیم دید.

◉ چشم‌اندازی که برای قوه مقننه متصور هستید، روشن است؟

به هیچ وجه. مجلس آینده باتوجه به رویکرد حاکمیت و ردصلاحیت‌های گسترده، از نیروهای توانا و بالنده خالی خواهد بود و پافشاری حاکمیت بر وضعیت یکدست فعلی و خالص‌سازی همه راه‌های امیدوارکننده را بسته است. در این شرایط محتمل‌ترین اتفاق تداوم وضعیت فعلی و تشدید مشکلات است.

شرکت مدیریت منطقه ویژه اقتصادی گرمسار

فراخوان مناقصه

این شرکت در نظر دارد با رعایت قانون برگزاری مناقصات، عملیات موضوعات ذیل را با مشخصات و شرایط مورد نظر از طریق مناقصه به متقاضیان واجد شرایط واگذار نماید:

ردیف	موضوع	نوع مناقصه	مدت انجام کار (ماه)	مبلغ تضمین شرکت در فرایند (ریال)	روش تامین منابع مالی	حداقل شرایط اختصاصی
۱	طراحی و احداث سوله انبار شماره دو گمرک منطقه ویژه اقتصادی گرمسار (حدود ۱۱۰۰ مترمربع)	یک مرحله ای	۷	۳۰،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰	منابع داخلی	ـ داشتن پایه حداقل چهار در رشته ابنیه از سازمان برنامه و بودجه کشور ـ داشتن صلاحیت ایمنی معتبر از وزارت کار
۲	خرید، حمل، نصب و راه اندازی یک دستگاه پکیج تصفیه فاضلاب صنعتی به روش AC+MBBR در منطقه ویژه اقتصادی گرمسار با ظرفیت ۱۵۰ مترمکعب در شبانه روز به همراه یک سال بهره برداری و نگهداری از سیستم (EPC)	دو مرحله ای	۱۶ ماه (۴ماه طراحی و اجرا +۱۲ ماه نگهداری)	۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰		ـ داشتن پایه حداقل پنج در رشته آب یا تاسیسات و تجهیزات از سازمان برنامه و بودجه کشور ـ داشتن صلاحیت ایمنی معتبر از وزارت کار ـ معیارهای ارزیابی فنی مطابق اسناد مناقصه ـ داشتن صلاحیت یا مشارکت نامه رسمی با مشاور در رشته تاسیسات آب و فاضلاب از سازمان برنامه و بودجه (صرفا برای شرکت برنده پس از ابلاغ و قبل از مبادله قرارداد)

نوبت دوم

الف) محل کار: استان سمنان، کیلومتر حدود ۹۰ بزرگراه تهران به گرمسار، منطقه ویژه اقتصادی گرمسار
ب) شرایط عمومی متقاضیان: داشتن شخصیت حقوقی، کد اقتصادی و شناسه ملی و... مطابق اسناد
ج) محل توزیع و تحویل اسناد: سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir
متقاضیان می بایست جهت تحویل اصل ضمانتنامه شرکت در فرایند ارجاع کار به آدرس تهران، خیابان سردار جنگل، نبش کوچه سعیدی نیا پلاک ۲ طبقه پنجم (تلفن: ۴۶۰۴۵۳۱۳ و ۴۶۰۴۵۳۳۴ ـ ۰۲۱) مراجعه فرمایند.
د) مهلت دریافت اسناد مناقصه در سامانه: از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۱ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۱۶
ه) زمان تحویل مدارک مناقصه: مطابق تاریخ های درج شده در سامانه ستاد ایران
و) تاریخ گشایش پاکات: مطابق شرایط و تاریخ‌های درج شده در اسناد و سامانه ستاد ایران
ز) مدت اعتبار پیشنهادات: سه ماه از تاریخ تحویل پاکات می باشد.
لازم به توضیح است کارفرما در رد یا قبول پیشنهادات مطابق مقررات مختار می باشد.
همچنین اطلاعات تکمیلی مناقصه فوق از طریق وب سایت "سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir و www.garmsar-sez.ir/ قابل دسترسی می باشد.
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و گشاییش پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ستاد انجام خواهد شد و الزام است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه : مرکز تماس : ۱۴۵۶ ـ ۰۲۱

شناسه آگهی : ۱۶۵۵۰۰۷
م الف / ۴۲۳۱

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

(آگهی شماره ۱۰۰/۱۱۱-۱۴۰۲)

نام صنعت: صنایع شیمیایی شهدای اصفهان
موضوع مناقصه: خرید کانتینر خودروی ۶ تن
الف) ضمانت شرکت در مناقصه: ضمانت یادشده به یکی از روش‌های زیر قابل ارائه می‌باشد:
ضمانتنامه بانکی یا چک تضمین شده بانکی معادل ۵٪ مبلغ کل پیشنهادی؛ چک صیادی و سفته هر کدام معادل ۵٪ مبلغ پیشنهادی (جمعا به میزان ۱۰٪ مبلغ پیشنهادی)
ب) مهلت دریافت اسناد: تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۱
ج) مهلت ارسال اسناد: تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۳
محل دریافت‌وتحویل اسنادمناقصه: اصفهان- زرین‌شهر- صنایع شیمیایی شهدای اصفهان- معاونت بازرگانی
شماره تماس: ۰۳۱-۵۲۳۲۲۶۰۰ داخلی ۸۳۸۱۴
هزینه آگهی برعهده برنده مناقصه می‌باشد.

صنایع شیمیایی شهدای اصفهان

م الف ۱۶۵۷۲۸۲

همه تالاب‌های ایران زیر خط قرمز هستند

تشنه، چو تالاب‌های ایران

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

تالاب‌ها اکوسیستم‌های باارزشی است که کارکردهای بسیاری در تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی، بستر رویش گیاهان شناور و آبزی، ذخیره آب، ادامه روند چرخه مواد، کنترل سیلاب، حفاظت در برابر توفان، فرسایش بادی، بادشکن و پناهگاهی برای انواع گیاهان و جانوران دارند که نظیر آن را در هیچ‌یک از اکوسیستم‌های روی زمین به‌صورت یکپارچه نمی‌توان یافت، گفتنی است، تالاب‌ها به‌اندازه هر عضو دیگر طبیعت، در سلامت و حفظ تعادل کره زمین دارای نقشی حیاتی هستند. این عرصه‌های طبیعی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین زیستگاه‌های جهان، نقش بسیاری در ویژگی‌های اقلیمی و بوم‌سازگان‌های هر منطقه و تداوم بقای حیات وحش، تامین آب شیرین و حفظ تعادل زیستی دارند، اما خشکسالی و کمبود آب در سال‌های اخیر آثار مخربی بر تنوع زیست‌محیطی تالاب‌ها گذاشته و محیط در این گزارش به آثار نابودی تالاب‌های در کشور پرداخته است.

تیغ کم‌آبی روی گلوی تالاب‌ها

بوم‌شناسان، تمام تالاب‌های ایران را در وضعیت زیر خط قرمز خطر و تهدید معرفی می‌کنند و می‌گویند: وقتی رودخانه زاینده‌رود خشک شده است، نباید انتظار داشت که تالاب گاوخونی شرایط مناسبی داشته باشد. گاوخونی یک قهوه‌خانه بین‌راهی بود برای پرندگان مهاجری که از روسیه و سیبری حرکت می‌کردند و ۲ هزار کیلومتر راه می‌آمدند تا به تالاب برسند. تالاب گاوخونی در مرکز ایران، بهترین مکان برای پرندگان مهاجر بود که در اثر بال زدن‌های پیاپی، درجه حرارت بدن‌شان به بیش از ۴۰ درجه سانتیگراد می‌رسید.

آنها در گاوخونی فرود می‌آمدند تا خنک شوند و ۴،۳ روز استراحت کنند، بعد راهی افریقا می‌شدند؛ اما اکنون تالاب خشک شده و پرندگان مهاجر مجبورند در جست‌وجوی آب همچنان به راه خود ادامه دهند. گفتنی است، وضع همه تالاب‌ها از جمله گاوخونی بسیار نگران‌کننده است، لاشه‌های این پرندگان که در جست‌وجوی آب در منطقه پرواز می‌کرده‌اند، در فواصل مختلف پیدا شده است. این موضوع نشان می‌دهد هر دو هدفی که کنوانسیون رامسر دنبال می‌کرد؛ یعنی حفظ تالاب‌ها و پرندگان مهاجر، در حال از بین رفتن هستند.

فاقد برنامه هستیم

یکی از تالاب‌های مهم کشور که ارزش زیستی مهمی برای اکوسیستم اطراف خود دارد، تالاب بین‌المللی انزلی است. گفتنی است، معضل اصلی این تالاب، رسوب‌گذاری بیش از حد و کاهش میزان عمق آن است که به دلایل گوناگونی چون کاهش سطح تراز آب دریای خزر، کم‌بارشی در منطقه، پسروی آب سفره‌های زیرزمینی، ورورد فاضلاب‌های خانگی و صنعتی از طریق ۹ رودخانه منتهی به تالاب، ورود سموم کشاورزی و گسترش گیاهان مهاجم بر می‌گردد.

اگرچه اطلاعات علمی دقیقی از میزان و حجم رسوبات وارده به تالاب انزلی وجود ندارد، اما برخی رسانه‌ها به‌نقل از سازمان خواربار و کشاورزی سازمان ملل متحد، بار رسوبی وارده به تالاب انزلی را بیش از ۳۸۶ هزار و ۶۰۲ تن اعلام کرده‌اند. به‌گفته کارشناسان و پژوهشگران حوزه تالاب، تالاب انزلی به‌دلیل انباشت رسوبات، از حالت اسفنجی خارج شده و روز به روز توان جذب آب در این تالاب رو به کاهش است، بنابراین وقوع هر نوع سیلاب در بالادست، زنگ خطری برای شهرهای همجوار (انزلی، صومعه‌سرا، رشت و خمام) با این تالاب است. نخستین و مهم‌ترین اقدام برای رفع چالش‌های تالاب در بخش آبخیزداری است. آبخیزداری در حوضه بالادست رودخانه‌های منتهی به تالاب و ساماندهی و تثبیت آن، موجب کنترل رسوبات می‌شود.

تورج صادقی، سرپرست اداره حفاظت و مدیریت زیستگاه‌ها و امور مناطق اداره کل حفاظت محیط‌زیست گیلان در گفت‌وگو با محیط زیست با‌اشاره به وضعیت تالاب انزلی گفت: باتوجه به دستکاری که در طبیعت انجام گرفته و تخریبی که در مراتع و جنگل‌ها داریم و تغییرات اقلیمی که باعث ایجاد باران‌های سیل‌آسا شده است، در حال حاضر بیشتر نقاط کشور در معرض تهدید سیل قرار دارند و یکی از این نقاط می‌تواند تالاب انزلی باشد و این اتفاق دور از ذهن نیست، اما نکته مهم این است که خود تالاب، ظرفیت سیل‌خیزی ندارد و در عمل،اگر سیل هم به‌وقوع بپیوندد، در حوضه آبخیز و رودخانه‌های منتهی به تالاب شکل می‌گیرد، بنابراین برنامه کنترل سیل باید در حوضه آبخیز انجام شود، مثل آبخیزداری و مدیریت آب در رودخانه‌ها که متاسفانه در این ۲ بخش، فاقد برنامه هستیم و اقدامات موثری نمی‌بینیم. دستگاه‌های متولی مانند منابع‌طبیعی و شرکت آب منطقه‌ای، باید با اقدامات موثر احتمال وقوع سیل را کاهش دهند. لازم به ذکر است که در حال حاضر مطالعه‌ای درباره احتمال سیل در تالاب انزلی وجود ندارد.

کمبود منابع مالی، توجیه یا دلیل اصلی

در حالی که دفع غیراصولی فاضلاب و ورود انواع پساب‌های خانگی و آلاینده‌ها، تهدیدی برای حیات تالاب انزلی به‌شمار می‌روند، صادقی در این‌باره گفت: یکی از مهم‌ترین معضلات تالاب انزلی، ورود فاضلاب‌های شهری به آن است و تنها راه‌حل این معضل، احداث تصفیه‌خانه‌های فاضلاب در شهرهای بزرگ و استفاده از تصفیه‌خانه‌های لوکال و با مقیاس کوچک در روستاها است. احداث تصفیه‌خانه چند شهر بزرگ حوضه آبخیز تالاب انزلی مانند رشت، انزلی و صومعه‌سرا شروع شده، اما در حال حاضر پیشرفت خوبی ندارند. باوجود اینکه یکی از مطالبات اداره کل حفاظت محیط‌زیست از شرکت آب و فاضلاب استان، تکمیل و بهره‌برداری این تصفیه‌خانه‌ها است، اما تاکنون نتایج موثری نداشته‌ایم و شرکت مذکور، کمبود منابع مالی را دلیل تکمیل نشدن پروژه‌ها عنوان می‌کند.

صادقی با بیان اینکه لایروبی تالاب انزلی باید اصولی و دانش‌بنیان و نتیجه‌بخش باشد، بیان کرد: وضعیت فعلی تالاب به‌صورت آزمون و خطا پیش می‌رود که تاکنون نتیجه‌ای در بر نداشته است، چراکه باتوجه به وضعیت شکننده تالاب انزلی، هرگونه دستکاری بدون مطالعه و بررسی، می‌تواند وضعیت را بدتر از زمان حال کند. ما هم از پیشنهاد استاندار استقبال می‌کنیم و در صورتی که شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند با مستندات و تحقیقات علمی به سوالاتی که در ذهن متخصصان وکارشناسان محیط‌زیست وجود دارد، پاسخ دهند، این امر اتفاق خواهد افتاد.

وی افزود: در بخش کشاورزی، کاهش استفاده از سموم در دستور کار جهاد کشاورزی قرار داشته و موفقیت این امر، نیاز به مشارکت کشاورزان دارد. با آموزش کشاورزان و فرهنگ‌سازی در میان آنان، می‌توان به اهداف موردنظر دست یافت.

> باتوجه به وضعیت شکننده تالاب انزلی، هرگونه دستکاری بدون مطالعه و بررسی، می‌تواند وضعیت را بدتر از زمان حال کند

درگیری ۵ استان با گردوغبار به‌دلیل خشکی تالاب‌ها

منصور شیشه‌فروش، مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان در گفت‌وگو با ایمنا، با تاکید بر اینکه تالاب گاوخونی با ۴۷هزار هکتار وسعت به‌عنوان یکی از کانون‌های جدی تولید ریزگرد با اثرات زیست‌محیطی، تشدید ریزگردهای آن می‌تواند تا شعاع ۵۰۰ کیلومتری استان‌های دیگر را هم در برگیرد، می‌گوید: طی بازدیدها و بررسی‌ها از تالاب بین‌المللی گاوخونی اکنون ۹۹ درصد این زیستگاه مهم طبیعی به‌طورکامل خشک شده است.

وی با بیان اینکه حفاظت از تالاب با اهداف اولیه حفاظت از تنوع‌زیستی مطرح است، اظهار می‌کند: تنها یک درصد آن رطوبت دارد و لازم است سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور، طرح احیای تالاب بین‌المللی گاوخونی را در دستور کار قرار دهد. این جاذبه و زیستگاه طبیعی بین‌المللی با هدف حفاظت از اکوسیستم، نیازمند طرح جامع احیای تالاب‌ها است.

مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان می‌افزاید: تالاب گاوخونی در سال ۱۹۷۵ تحت‌پوشش تالاب‌های بین‌المللی کنوانسیون رامسر قرار گرفت و از آنجایی که تالاب ارزش بین‌المللی دارد، به‌عنوان پیکره بزرگ منحصر به فرد در تغذیه آب‌های زیرزمینی، کنترل سیلاب، نگهداری مواد غذایی، دارای زیستگاه‌های شناسایی‌شده از جمله تالاب رودخانه تپه شنی، دشت‌های سپید، شورەزار، شنزار، تپه ماهور و کوه آشتیان در مرکز رودخانه نقش دارد.

وی تصریح می‌کند: این تالاب با ۴۷هزار هکتار وسعت، اکنون ۹۹ درصد آن خشک است و چنانچه به یکی از کانون‌های جدی تولید ریزگرد با اثرات زیست‌محیطی تبدیل شود، تشدید ریزگردها و ذرات گردوغبار تالاب می‌تواند ۵ استان قم، تهران، چهارمحال‌وبختیاری، مرکزی و یزد را تحت‌تاثیر بحران فرسایش بادی قرار دهد. مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان اظهار می‌کند: خشک شدن تالاب، تبعات زیستی بسیاری همچون خیزش گردوغبار، کاهش حجم سفره‌های آب زیرزمینی و تشدید بیماری پوستی سالک در منطقه را به‌همراه خواهد داشت.

حوضه‌های آبریز، متولی مشخصی ندارند

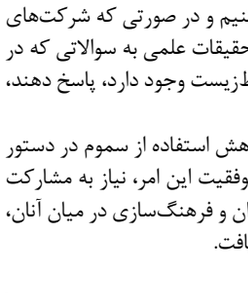
در ادامه حمیدرضا پیروان، دانشیار پژوهشکده تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در گفت‌وگو با محیط با‌اشاره به کیفیت منابع آبی و تاثیر فعالیت انسانی بر آن در کشور، نداشتن شناخت کافی از حوضه‌های هیدرولوژیکی را ناشی از کمبود اطلاعات درست از این عارضه طبیعی و یکی از دلایل اصلی آسیب به آن دانست و گفت: حوضه آبخیز از ارتفاعات و مناطق کوهستانی آغاز می‌شود و در امتداد مسیر به مناطق کوهپایه‌ای و دشتی می‌رسد و در نهایت، به دریا سرریز می‌شود و ما شناخت کافی و جزئی‌تر از مسیرهای عبوری نداریم و تنها کلیت آن را می‌شناسیم.

وی با‌اشاره به مشارکت‌های مردمی و گروه‌های مردم‌نهاد گفت: یکی دیگر از راهکارها برای مهار آلودگی‌ها و کاهش خسارت‌های جانی و مالی، مشارکت مردم و حمایت گروه‌های مردم‌نهاد به‌ویژه در پایین‌دست است.

این پژوهشگر درباره تدوین برنامه‌ریزی مدون به‌منظور تعیین هدایت حوضه‌های آبریز به‌منظور احیای تالاب‌ها گفت: برنامه‌ریزی‌های نهادها و سازمان‌ها ابتدا باید با هماهنگی و در مقیاس‌های بزرگ‌تر تدوین شود، در واقع نیازمند یک مشارکت فرامرزی هستیم. از آنجایی که یک حوضه باید از بالادست تا پایین‌دست هدایت شود، ما برای هر رودخانه با ابعاد و میزان آب‌دهی مشخص، باید یک حریم رودخانه استاندارد تعیین کنیم؛ در حالی که اکنون باتوجه به موارد موجود، این حریم در تصرف مردم است و نسبت به زمین‌ها ادعای مالکیت دارند، بنابراین اصلاح این جریان شاید چندین سال به‌طول بینجامد.

وی افزود: متاسفانه تغییر اقلیم، خشکسالی‌های مداومی را به‌ویژه در مناطق جنوبی کشور به‌وجود آورد که باعث شکنندگی و آسیب‌پذیری محیط شده؛ نظیر چنین معضلاتی در بیشتر کشورها به‌ویژه در منطقه خاورمیانه نیز دیده شده است.

گفتنی است، در مناطق محلی نواحی جنوب‌شرقی کشور نظیر منطقه دشتیاری در گذشته مردم از سازه‌های سنتی برای مهار سیلاب بهره می‌گرفتند؛ سازه‌هایی با عنوان «هوتک یادگار» که آب سیل پشت این سازه‌ها جمع می‌شد که از وقوع سیلاب جلوگیری می‌کرد؛ اما وقتی در اثر تغییرات اقلیمی، خشکسالی‌های مداوم رخ داد، فعالیت کشاورزان هم کاهش یافت و در اثر همین عامل، این سازه‌ها رها شدند و به‌مرور زمان آسیب دیدند. اکنون این سازه‌های سنتی سیل‌گیر در حال ویران شدن است و دیگر تعمیر نمی‌شود.

وی افزود: از دیگر مشکلات ما این است که هماهنگی بین‌نهادی و سازمانی وجود ندارد. از یک‌سو، تصمیم‌گیری درباره حوضه‌های آبریز مناطق در کشور ما تحت‌اختیار وزارت جهاد کشاورزی و از سوی دیگر، مدیریت رودخانه‌ها در اختیار وزارت نیرو است و این ناهماهنگی‌ها باعث به‌وجود آمدن بخشی از این معضلات شده است و هیچ تصمیم‌گیرنده واحدی برای حوضه‌های آبریز در کشور وجود ندارد. وضعیت ایده‌آل این است که در هر حوضه آبخیز باید یک شورای‌عالی آبخیز تشکیل شود تا تمام مسئولان مرتبط در کنار هم، یک تصمیم واحد بگیرند.

> یکی از راهکارها برای مهار آلودگی‌ها و کاهش خسارت‌های جانی و مالی، مشارکت مردم و حمایت گروه‌های مردم‌نهاد به‌ویژه در پایین‌دست است

سخن پایانی

مطابق با آمارهای سال ۲۰۱۸، امروزه بیش از ۲هزار و ۳۰۰ تالاب با مساحت پوششی بیش از ۲۵۰ میلیون هکتار در جهان شناسایی و ثبت شده است که به‌گفته کارشناسان در ۵۰ سال گذشته بیش از ۳۵ درصد تالاب‌های طبیعی در دنیا از بین رفته‌اند و عواملی از جمله آلودگی تالاب‌ها، عدم‌تامین حقابه، کاهش بارش‌ها، این اکوسیستم‌های باارزش را تهدید می‌کنند و هرگونه تلاش شناساندن اهمیت تالاب‌ها می‌تواند گام تاثیرگذاری برای تحقق ارائه خدمات زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی تالاب‌ها و کارکرد تالاب در زمینه کاهش تغییرات اقلیمی باشد، زیرا تولید فرآورده‌های طبیعی مانند چوب، پیت، میوه، گیاهان دارویی، آبزیان، نی، زیستگاه حیات‌وحش، حفاظت از تنوع زیستی، تامین غذا، کنترل سیلاب، تعدیل آب و هوا، تغذیه و تخلیه آب‌های زیرزمینی، تنظیم جریان آب، جلوگیری از نفوذ آب شور و فرسایش خاک، حفظ و نگهداری رسوبات و مواد غذایی و فراهم‌آوری منابع تفرج از مزایای تالاب‌ها است.

یادداشت

جیب همیشه خالی محیط‌زیست

آرش حسینی‌میلانی
کارشناس محیط‌زیست شهری

وقتی صحبت از معضلات بزرگ‌مقیاس زیست‌محیطی می‌شود، نمی‌شود برای حل آن چشم امیدمان تنها به سازمان محیط‌زیست یا نهادهای مربوطه باشد، چراکه یک معضل فرابخشی مهم تنها یک عامل نداشته؛ برای مثال، این میزان از آلودگی هوا ناشی از عوامل گوناگونی است، به‌همین دلیل منطقی به‌نظر نمی‌رسد که حل این مشکل بزرگ تنها به دوش سازمان محیط‌زیست انداخته شود؛ آن هم با بودجه ۰.۰۲ درصدی از بودجه کل کشور. مانند این است که بخواهیم لباس یک نوزاد را بر تن کودک ده‌ساله کنیم. معمولا معضلات فرابخشی زیست‌میحطی که تقریبا کل کشور با آن درگیر است، باید به‌دست چند سازمان و وزارتخانه حل شود و هرکدام باید حل بخشی از این معضل را برعهده بگیرند؛ برای مثال، آلودگی هوا در کلانشهرها ناشی از دلایل گوناگونی است که بودجه‌های اندک سازمان ظرفیت حل آن را ندارد. حداکثر بودجه‌ای که در سال ۱۴۰۱ به سازمان تخصیص داده شد، نزدیک ۲ هزار میلیارد تومان بود که نسبت به حجم معضلات زیست‌محیطی قطره‌ای بیش نیست. طبق برآوردی که مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی برای یک بازه پنج‌ساله انجام داد، به‌منظور حل ۲۰ درصد معضلات محیط‌زیست کشور نیازمند ۲۰۶ هزار میلیارد تومان بودجه هستیم؛ به‌عبارت دقیق‌تر، باتوجه به این رقم باید سالانه ۴۰ هزار میلیارد تومان، تقریبا نیمی از بودجه کشور را به حل معضلات زیست‌محیطی تخصیص داد. باوجود اینکه در سال ۱۴۰۱ رقم بودجه تخصیص‌یافته به سازمان محیط‌زیست افزایش تقریبا ۲ برابری نسبت به سال قبل داشت و میزان آن از هزار و ۲۲۸ میلیارد تومان به ۲هزار و ۱۵۷ میلیارد تومان رسید، باز هم کفاف هزینه‌های حل معضلات گل‌درشت محیط‌زیستی کشور را نداد. اگر نرخ تورم و هزینه‌های همیشگی را کنار بگذاریم، باید دید چند درصد این ارقام در راستای حل مشکلات به سازمان اختصاص می‌یابد. به‌طورمعمول، عددی که اعلام می‌شود؛ با آن رقمی که می‌تواند دست محیط‌زیست را در میدان‌های مبارزه نظیر قاچاق حیات‌وحش بگیرد، متفاوت است. در کل، همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد، بودجه ناکافی معضل همیشگی سازمان محیط‌زیست در راستای حل معضلات مربوطه است. این رقم‌ها چه در زمینه ماموریت‌های عام سازمان که مربوط به موضوعات فرابخشی می‌شود و چه ماموریت‌های خاص که معضلات شهری را در بر می‌گیرد، ناکافی است و تکافوی هزینه‌ها را نمی‌دهد.

اولویت‌های تخصیص بودجه برای حل معضلات محیطی‌زیستی کشور شامل ۲ بخش است. معضلات فرابخشی و زیست‌محیطی شهری که هرکدام در بحث تامین اعتبار از ضروریات سازمان محیط‌زیست و شوراهای شهری به‌شمار می‌روند. موضوعات فرابخشی در مقیاس کشوری اهمیت دارند؛ نظیر نابودی تنوع زیستی در نتیجه خشک شدن تالاب‌ها، نابودی مناطق حفاظت‌شده به‌واسطه شکار غیرمجاز که جزو موضوعات خاص و مهم محیط‌زیست کشور محسوب می‌شود و معمولا با بحران انقراض در ارتباط است. سازمان محیط‌زیست برای رفع معضلات فرابخشی نیاز جدی‌تری به تخصیص بودجه کافی دارد، اما متاسفانه در سال‌های گذشته بودجه کافی برای رفع این دست معضلات تخصیص داده نشد.

باوجود هماهنگی دولت و شوراها مکانیسم لابیگری در مجلس، جوابگوی حل معضلات محیط‌زیستی نبوده است. برای تامین مالی در حوزه‌ای نظیر محیط‌زیست باید از روش‌های دیگری بهره گرفت؛ راهکارهایی حاصل از پیگیری روش‌های عمیق‌تر دارای بهره‌وری بالا است. پیشنهاد می‌شود هر میزان هزینه‌ای که برای پروژه‌ها تخصیص داده می‌شود، با ذکر درجه اهمیت آن برای مردم شفاف‌سازی شود؛ هرچند نمی‌توان انتظار تحقق این فرآیند را داشت. در حقیقت، مسئولان چه در سطح دولت و چه در سطح مجلس و شوراها خوب است با مردم گفت‌وگو و به‌طورمشخص دلیل تخصیص بودجه‌ها به پروژه‌های گوناگون را بیان کنند. برای مثال، مهم‌ترین اولویت در بخش معضلات فرابخشی، نجات دریاچه ارومیه است که باید حقابه آن به هر نحوی تامین شود، همچنین باید فعالیت کشاورزی در زمین‌های اطراف این دریاچه به‌گونه‌ای انجام شود که به‌سمت بهینه‌سازی مصرف آب برود.

باید روشن شود سقف تامین اعتبارات تا چه میزانی است تا بتوان تبادل‌نظر استانداردتری در سطح مدیریتی نسبت به خلأهای موجود داشت. برای مثال، در حوزه محیط‌زیست باید دید رفع این خلأها تا چه میزان با مالیات سبز تامین اعتبار می‌شود؟ یا چه قوانین بالادستی تا چه میزان باید تغییر کند؟ آیا باید سازکار جداگانه‌ای داشت یا خیر؟

مهم‌ترین اقدامی که باید امروز در بخش شهری برای حل معضلات بزرگ محیط‌زیستی پیگیری شود، نوسازی وسایل نقلیه باری در حوزه دیزل نظیر اتوبوس‌های شهری و کامیون‌ها است. در دولت پیشین، برنامه نوسازی گسترده‌ای موردارزیابی قرار گرفت، اما متاسفانه اجرای آن در دولت فعلی شکست خورد، زیرا با مشکلات تامین مالی در سیستم بانکی برخورد کرد. گفتنی است، دیزل‌های سنگین در اغلب شهرها دارای نرخ استهلاک و فرسودگی بالایی است و اگر این روال ادامه داشته باشد، این تجهیزات می‌توانند یک منبع آلودگی مهم در شهرها به‌شمار روند، به‌همین‌دلیل باید از رده خارج و نوسازی شوند.

بهینه‌سازی مصرف آب و کشاورزی، دیگر موضوع مهم در حوزه فرابخشی معضلات محیط‌زیستی شهرها است و باید در تخصیص بودجه و اعتبار نگاه ویژه‌ای به آن داشت، همچنین برای حل معضل پسماند به‌ویژه در شهرهای شمالی نیازمند بودجه بیشتری هستیم، زیرا این مسئله در مناطق خزری به‌شدت دردسرساز شده است و در آینده‌ای نه‌چندان دور شاهد فجایع جبران‌ناپذیری خواهیم بود.

عکس‌ها: آیدا فریدی

بازار سرد پوشاک کودک در خیابان بهار

بسیاری از آنهایی که کودکی‌شان در تهران سپری شده با نام خیابان بهار آشنا هستند. نام این خیابان برای والدین‌شان آشنا و یادآور خاطره‌ای شیرین است. خیابان بهار شمالی در تهران بورس لباس نوزاد و کودک است؛ خیابانی که حالا باتوجه به گران شدن پوشاک کمتر والدینی عزم آن می‌کند؛ خیابانی که تمام پوشـاک و اقلام موردنیاز نوزاد و کودک را می‌توان در فروشگاه‌ها و مراکز خرید و پاساژهای آن یافت.

گزارش تصویری این شـماره صمت روایتی اسـت تصویری از حـال و هوای این روزهای خیابان بهار و بازار کم‌رمق آن.

بازارگردی صمت در خیابان بهار؛ راسته سیسمونی تهران

«بهار» در فصل رکود

عکس‌ها: آیدا فریدی

کیمیا ملکی: **«خیابان سمیه» ساعت ۱۱ صبح؛ هنوز خیلی از مغازه‌ها رغبتی به بالادادن کرکره مغازه خود ندارند و چراغ کسب آنها خاموش است. خیابان پر از تاکسی‌های زردرنگ و موتورهایی است که از کنار ماشین‌ها لایی می‌کشند. از پشت شیشه برخی از مغازه‌ها مانکن‌های کودکانه با آن لبخندهای ژکوندشان خودنمایی می‌کنند؛ ناخودآگاه لبخندی روی لبم می‌آید. قدم‌زنان به سمت مقصد می‌روم. آفتاب زمستانی کمی از سوز سرما کم کرده و خودنمایی می‌کند. در مسیر مقصد، مغازه‌ها تک‌وتوک باز هستند و برخی آستین بالا زده و با یک دستمال و شیشه پاک‌کن به جان شیشه‌های ویترین افتاده‌اند. هرازگاهی نیز بوی ناب اسپند می‌آید و مغازه‌ای که غرق در دود است؛ شاید برای دور از نظر رقیبان ماندن و شروع یک روز پرفروش. «خیابان بهار» مقصد تازه بازارگردی صمت است.**

محله بهار یکی از محله‌های مرکز تهران است که از شرق به خیابان شریعتی، از غرب به خیابان بهار، از شمال به خیابان بهار شیراز و از جنوب به خیابان انقلاب اسلامی منتهی می‌شود. خیابان بهار به دو قسمت جنوبی از خیابان انقلاب تا خیابان طالقانی و شمالی از خیابان طالقانی تا خیابان بهار شیراز تقسیم می‌شود. برج بهار و بورس لباس بچه در خیابان بهار جنوبی واقع است.

در صورتی که قصد خرید حضوری دارید و به‌دنبال بهترین فروشگاه‌های سیسمونی در تهران هستید، بهتر است به خیابان بهار مراجعه کنید. خیابان بهار را می‌توان قدیمی‌ترین بورس سیسمونی نوزاد در تهران دانست. این خیابان نسبت به دیگر مراکز خرید ملزومات کودک، شناخته‌شده‌تر و محصولات آن دارای تنوع بیشتری است، اما این محصولات قیمت‌های بالاتری نیز دارند. پس اگر بودجه شما برای خرید سیسمونی اقتصادی است، بهتر است گزینه خیابان بهار را کنار بگذارید و به سراغ مراکز خرید دیگری بروید.

برای خرید سیسمونی در نخستین مرحله باید بودجه موردنیاز را تهیه کنید. اگر می‌خواهید حداقل هزینه ممکن را برای خرید سیسمونی کنید، باید از برخی خریدهای اضافی صرف‌نظر کنید. پس مهم‌ترین قسمت تهیه لیست سیسمونی است. لیست سیسمونی موردنیاز خود را تهیه و سپس برای خرید اقدام کنید. تهیه لیست به شما کمک می‌کند تا از خریدهای اضافی خودداری کنید. ۴ گروه از اصلی‌ترین لوازمی که باید تهیه کنید، شامل لباس، لوازم بهداشتی و مراقبتی، کالسکه و کریر، تخت و کمد است. در اینجا لازم است اشاره‌ای به یکی از رسوم قدیمی داشته باشیم؛ خرید سیسمونی توسط خانواده دختر. رسمی قدیمی که بسیاری از خانواده‌ها به آن پایبند هستند و تهیه اقلام موردنیاز برای نوزاد تازه به‌دنیا آمده را برعهده می‌گیرند.

اما اکنون با وضعیت بد اقتصادی دیگر شرایط متفاوت شده و بسیاری از عروس و دامادها خودشان سیسمونی نوزادشان را تهیه می‌کنند، زیرا خانواده‌ای که هنوز از بار سنگین تهیه جهیزیه کمر راست نکرده باید به فکر خرید سیسمونی باشد و باتوجه به افزایش شدید قیمت‌ها و چشم‌وهم‌چشمی‌ها بار دیگر کمرشان زیر بار خرید سیسمونی نیز خم می‌شود. البته این روزها کافی است سری به شبکه‌های اجتماعی بزنید تا حسابی شاهد فخرفروشی مادران در انتظار فرزند باشید که پز سیسمونی خریداری‌شده برای نوزادشان را می‌دهند.

هرچند تحمیل این هزینه سنگین به خانواده دختر کار پسندیده‌ای نیست، اما این آداب جدید و فخرفروشی‌ها نیز آثار زیانباری را به جامعه تحمیل خواهد کرد.

کف هزینه سیسمونی، ۴۰ میلیون تومان

وارد یکی از پاساژهای قدیمی خیابان بهار می‌شوم. در ورودی پاساژ ماشین حمل کودک رنگی و کوچکی برای اجاره گذاشته شده بود. در این مرکز خرید مغازه‌های بسیار سیسمونی‌فروشی رخ‌نمایی می‌کنند. به سمت یکی از مغازه‌های بزرگ مرکز خرید رفتم. پس از معرفی خود و هدفم از گزارش‌های بازارگردی گپ‌وگفتی با صاحب مغازه داشتم. اولین سوالم این بود:

- وضعیت بازار سال ۱۴۰۲ را چطور ارزیابی می‌کنید؟

- افتضاح، اصلا کلمه دیگه‌ای ندارم که بتونم جاش بذارم. اوضامون خیلی خرابه. مشتری داریما اما خبری از خریدار نیست. میان یه قیمتی می‌گیرن و میرن.

- به‌نظر شما این بازار بی‌مشتری ناشی از چیست؟

- والا هیچی جز گرونی نیست. مردم پولی ندارن که بخوان بابت انواع و اقسام این وسیله‌ها بدن.

- کالاهای شما داخلی هستند؟

- خیر، داخلی‌هارو با این کیفیت کی می‌گیره خانم؟ البته تک‌وتوک توش کار باکیفیتم پیدا میشه‌ها، اما نه، ما بیشتر جنسامون خارجیه. اصلا همچین کارای تولید داخل نداریم.

- باتوجه به اینکه کالاهای شما خارجی هستند، نوسانات نرخ دلار در سال ۱۴۰۲ چقدر موجب افزایش نرخ شده است؟

- هر خرید با خرید بعدی فرق داره. هر ۲ هفته یه بار یه نرخ جدید می‌دن! قیمت هر هفته خرید با خرید قبلی حدودا ۱۰ تا ۱۵ هزار تومان تفاوت دارد و هر بار به این افزایش نرخ افزوده می‌شود.

- نرخ کالسکه‌ها از چه رقمی شروع می‌شود؟ اصلا می‌توان کالسکه را یکی از اقلام مهم سیسمونی به حساب آورد؟

- قیمت کالسکه از ۵ میلیون تومن شروع میشه و تا ۷۰ میلیونم می‌رسه. صندلی ماشینم که الانا خیلی استفاده میشه، از ۴ میلیون داریم تا ۴۰ میلیون؛ اما نه کالسکه و نه صندلی ماشین هیچ‌کدوم واجب نیس.

- قیمت شیشه شیر از چه رقم‌هایی شروع می‌شود؟

- نرخ شیشه شیر از ۳۰۰ تومن شروع میشه؛ بستگی به سلیقه‌شون و جیب‌شون داره. ببین الان نمی‌تونی زیاد بگی چی خوبه و چقدر؛ همش بستگی به جیب خریدار داره.

- اگر شخصی فقط بخواهد یکسری اقلام ضروری را تهیه کند، باید چقدر هزینه بپردازد؟

- مثلا شامپو که واجبم هستش قیمتش از ۴۰ تومن شروع میشه تا یک میلیون و ۲۰۰ تومن. بستگی به برندی داره که انتخاب می‌کنی. کسی که بخواد با پایین‌ترین هزینه به سیسمونی جمع کنه که توش شیشه‌شیر و پستونک و حوله و شامپو و کرم سوختگی باشه باید ۳۰ تا ۴۰ میلیون هزینه کنه.

- باتوجه به شرایط فعلی بازار چه پیش‌بینی از ۱۴۰۳ دارید؟

- با اوضاعی که امسال داشتیم، سال دیگه بدتر می‌شه که بهتر نمی‌شه.

صاحب مغازه ناامید از وضعیت اقتصادی بازار هر جمله را با نگاهی به اجناس خود به پایان می‌رساند. شاید این گپ‌وگفت دوستانه یادآور جنس‌هایی شد که مدت‌هاست خریداری برای آنها نیست.

وسایل بچه اول برای بچه‌های بعدی نگه داشته می‌شود

سری به یکی دیگر از مغازه‌های مرکز خرید زدم که در انتهای سالن واقع شده بود؛ مغازه‌ای بزرگ که زیبایی پیش‌بندهای آن من را جذب کرد. وارد مغازه شدم. همکار صاحب مغازه مشغول جمع‌آوری برخی از اجناس در گونی بزرگ بود. خود را معرفی کردم و سر صحبت باز شد که فرد مشغول هم هرازگاهی چشم‌های خود را گرد می‌کرد و به سوالات پاسخ می‌داد. سوالاتم را این‌گونه شروع کردم:

- اگر فردی بخواهد یک سیسمونی تمام‌عیار تهیه کند، باید چقدر هزینه کند؟

- با تخت و کمد و کالسکه حدود ۳۰۰ میلیون تومن.

- -کالاهای شما داخلی هستند؟

-خیلی کم؛اصلا کسی که میاد بهار خرید می‌کنه، می‌دونه اینجا خارجی‌فروشن و اونایی میان که دنبال کار خوبن. اگر کار ایرانی بخوان باید برن سمت جمهوری و عبدل‌آباد. در کل قشر متوسط رو به بالا برای خرید سیسمونی میاد بهار.

- قیمت سه‌تیکه‌های تشک، بالشت و پتو که تنوع بسیاری هم دارد و از اقلام ضروری محسوب می‌شود، چند است؟

- از ۸۵۰ هزار تومن شروع میشه و به ۸ میلیون هم می‌رسه. پتو دورپیچ هم داریم که تا یک سال استفاده می‌شه و قیمت کالاهای این دسته از ۹۸۰ تومن شروع میشه.

- وضعیت فروش اجناس خارجی باتوجه به نوسانات نرخ دلار چطور است؟

- قیمت‌ها برای سال ۱۴۰۳ بالا میره و ۲۵ درصد افزایش نرخ رو حتما داریم. مراکز پخش از اول سال تا الان ۶۰ درصد افزایش نرخ داشتن و خیلیاشونم الان که اوضاع دلار خرابه فروش رو بستن، اما داخلیا نه، شاید حدود ۲۰ درصد تو سال ۱۴۰۲گرون شده باشن.

- قیمت وان‌های حمام کودک از چه رقمی شروع می‌شود؟

-نرخ وان‌های ساده از ۸۵۰ تومن شروع میشه، اما وانای پایه‌دار از یک میلیون و ۲۰۰ شروع میشه تا ۴ میلیون.

- وضعیت مشتری‌ها هنگام خرید چطور است؟

- وضعیت خیلی بد شده؛ من انقدر مشتری دارم که میاد میگه تو رو خدا با ما راه بیا، من پارسال جهیزیه دخترمو دادم هنوز قسطش تموم نشده باید سیسمونی بدم. اما خب یکم این رسم‌ورسوم‌ها کم شده و خیلی از مشتری‌های ما کسانی هستن که بچه‌دار نشدن اما هرچند وقت یکبار میان و خرید می‌کنند خرد خرد.

- مشتریان شما معمولا چند فرزند دارند؟

-الان دیگه زمونه عوض شده. اکثرا کسایی میان که یه بچه دارن و حالا دومی تو راهه؛ دیگه تازه‌عروس و دومادا با این وضعیت اقتصادی داغون تن به بچه‌دار شدن نمی‌دن. اونم فکر کردی چه جوری میان خرید؟ بیشتر مشتری‌ها وسیله‌های بچه اول رو نگه داشتن برای دومی؛ از پتو و حوله بگیر تا وان حموم.

-اگر شخصی فقط بخواهد یکسری اقلام ضروری را تهیه کند، چقدر هزینه لازم است؟

- با اقلام کم، اما باکیفیت حدود ۱۵ میلیون آب می‌خوره براشون.

- باتوجه به شرایط فعلی بازار چه پیش‌بینی از بازار ۱۴۰۳ دارید؟

- هر سال بدتر از پارسال. هر سال مردم دستشون تنگ‌تر میشه.

وارد مغازه شدم و خودم را معرفی کردم. دست‌هایش را بالا کرد و با خنده‌ای که بر لب داشت گفت: «بنویس خانم، بنویس بیچاره شدیم از این بازار». تمام مدت مصاحبه خنده از لبانش نمی‌افتاد.

کاش بازار تغییر کند

سری به یکی از لباس‌فروشی‌های بزرگ پاساژ زدم. دختر جوانی مشغول تا کردن لباس‌های نوزاد است که تنوع و زیبایی آنها حسابی در قفسه‌ها دلبری می‌کند. بعد از معرفی خود وارد گپ‌وگفت با این خانم جوان می‌شوم.

- وضعیت بازار در سال ۱۴۰۲ چطور بود؟

- اصلا خوب نبود؛ مشتری هستا، نه که نباشه، اما خب فروش خاصی نداریم.

- شما پوشاک بچه تا چه سنی دارید؟

- از سایز صفر تا یک سال و نیم.

- وضعیت نرخ اجناس چطور بود؟ چقدر دچار افزایش نرخ شد؟

- والا از اول سال تا الان شاید رو هر جنسی از ۱۵۰ تا ۳۰۰ تومن اضافه شده.

- هر چند وقت یک بار تغییر اجناس مغازه و افزایش موجودی دارید؟

- ببین بازار خرابه، مشتری نداریم، اما خب جنسا نمیشه هی جلو چشم باشه؛ جنسی که هی جلو چشم باشه قدیمی محسوب میشه. اگرم فروش نره می‌بریم انبار، اما خب همین هزینه انبار هم خیلی زیاده.

- به‌نظرتون مردم چقدر قادر به تامین هزینه‌های سیسمونی هستند؟

- الان وضع فرق داره. شاید فقط ۲۰ درصد افراد بتونن از پس این خرجا بر بیان؛ همه چی خیلی گرون شده. الان دیگه همین لباس بچه از لباس ادم بزرگ گرون‌تره.

- تا حالا امکان داشته در همین بازار راکد، یک روز فروش خیلی خوبی داشته باشید؟

- آره؛ اما باز هم شرایط خیلی با سال‌های قبل فرق داره. ببین مثلا روزی بوده ۳۰ میلیون فروش داشتیم، اما خب شاید این فقط برای شب عید باشه. در کل بخوای حساب کنی تو اون فروش خوبه هم سود خاصی نداریما.

خانم فروشنده همین‌طور که مشغول تا کردن لباس‌ها بود، در نهایت سری تکان داد و با لبخندی گفت: «چه می‌دونم؛ ایشالا که بازار یه تکونی بخوره».

برای تخت و کمد

مغازه آخری که برای پرس‌وجو از وضعیت بازار آن را انتخاب کردم، در فروش تخت و کمد بچه فعال بود و به‌قول فروشنده کارهای آن شرکتی و وارداتی بود. رنگ‌های ملایم تخت و کمدها و دکوری‌هایی که در کنار آنها قرار داشت حسابی دلتان را می‌برد. صاحب مغازه مشغول خوردن صبحانه بودکه خود را به او معرفی کردم و سر صحبت باز شد.

- وضعیت بازار در سال ۱۴۰۲ چطور بود؟

- والا معلومه دیگه؛ خیلی بد. الان کسی بچه نمیاره خانم. اونی هم که میاره هر وسیله‌ای رو نمی‌تونه بخره. البته مشتری هم داریم که حسابی تو خرید سیسمونی ترکونده، اما تعدادشون خیلی کمه. معمولا نمیان برای نوزاد تخت و کمد بگیرن و از همین تختای کنار تخت مادر استفاده می‌کنن که قیمتش از ۴ میلیون تومن شروع میشه.

- قیمت کارهای شما از چقدر شروع و به چه رقمی ختم می‌شود؟

- از ۱۳ میلیون تا ۸۰ میلیون تومن؛ بستگی داره بودجه طرف چقدر باشه، اما معمولا تو سیسمونی خیلی ساله که بیشتریا تخت و کمد نمی‌گیرن و زیاد واجب نمی‌دونن.

املت خوش‌رنگ و لعابی که هر لحظه بیشتر از قبل به سرد شدن نزدیک می‌شد، مجال صحبت بیشتر را به ما نداد.

سخن پایانی

اغلب خانواده‌هایی که برای خرید سیسمونی به خیابان بهار می‌آیند، چندان مشکل مالی برای تامین وسایل موردنیاز خود ندارد و همین که بچه‌دار شده‌اند نوعی تغییر در روند زندگی آنها است.

اما در شرایط کنونی که بسیاری از افراد به فکر تامین مخارج سنگین زندگی هستند، کسبه خیابان بهار نیز با اجناس لاکچری خود بازاری بی‌مشتری دارند و بسیاری از اجناس آنها خاک می‌خورد.

چهارشنبه
۱۱ بهمن ۱۴۰۲- ۱۹ رجب۱۴۴۵ - ۳۱ ژانویه ۲۰۲۴- شماره ۲۵۰۲-پیاپی ۳۸۲۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

جهان خویشتن

من جهان خویشتنم/ پس تو به دیدارم بیا

نقاش: خاطره دورکی
منتقد: بهداد پنجه زاده

خاطره دورکی دانش آموخته مجسمه‌سازی در حاجت تپه ترکیه و نقاشی از لاوال کبک کانادا. زنی از جهان خویش با ما سخن می‌گوید. به‌راستی چرا این بخش انسان برای ما جذاب و این گفتمان این‌گونه مسری و همگانی شده است. نکته مهم چگونگی بیان هر هنرمند و خاص بودن دنیای اوست نه نحوه ارائه آن، چرا که این نقطه تفاوت اوست. رابطه گسست‌ها و پیوست‌ها در آثار هنرمند پیش رو با خلاصه گویی‌هایش چه پیوندی با هنر به تصویر کشیدن دارد، آبستره‌ها، پرندگان و جهان درونی و دیگر همجنسان چگونه پل‌بندی می‌شوند و نقش زبان که در عالی‌ترین سطحش با آن مواجه هستیم چیست؟ بی‌گمان او مهارت‌ها را آموخته و ارزش پهنه بوم را درک می‌کند و برای همین است که چنین خلاصه و شمرده زمزمه می‌کند جهان خاص خودش را.

کادر افقی، شبه انسان.

تلفیق رویا و واقعیت و نمایش درونی‌ترین لایه‌های روان انسان در قالب واقعیتی جدید در این اثر دیده می‌شود. در عالم رویا روابط عقلانی و منطقی در کار نیست و خیال افسارگسیخته آدمی فضاهای نامربوط را با هم تلفیق می‌کند. لکه‌های رنگی و سطوح در جایی فقط کارکردی بصری دارند و در جای دیگر ماهیت عینی پیدا می‌کنند. رنگ‌ها در ایجاد روابط ساختاری با سطوح مختلف و ارتباط میان فضاهای دوگانه نقش دارند. رنگ‌های خالص متنوع، خاکستری‌های فام‌دار، رنگ‌های تیره و روشن همگی فضایی سرشار از تخیل شاعرانه را در سطح تصویر پدید آورده‌اند. سطوح هماهنگ، خطوط کناره نما، تفکیک و تلفیق سطوح رنگی فضایی دوگانه ایجاد کرده‌اند که می‌توان آن «ایهام» نام گذاشت. عمق کمی در این آثار دیده می‌شود که نگاه بیننده معلق می‌ماند که آیا شکل‌ها بازنمایانه یا کاملا انتزاعی هستند. با ادغام شکل‌های و رنگ‌ها در فضای پس‌زمینه، فضا به‌گونه‌ای ساماندهی شده است که فضای مثبت و نفی درهم تنیده شده‌اند. ایهام و معلق بودن فضا باعث می‌شود که چشم بیننده روی سطوح مختلف حرکت کند و از این حرکت بصری لذت ببرد. بیننده در برخورد نخست با تابلو فقط سطوحی «درهم» و نامفهوم را حس می‌کند که با اندکی تامل موضوع تابلو را درک می‌کند. در این آثار هماهنگی رنگ‌ها، خطوط، شکل‌ها، برای تجسم جهانی خیالی که نشانه‌هایی از عالم واقعیت را در خود دارد دیده می‌شود. در میان سطوح تخت رنگ ناگهان شکلی واقعی دیده می‌شود و در جای دیگر هیچ شکل قابل تشخیصی دیده نمی‌شود. این فضای توهم‌زا و دوگانه گم‌گشتگی انسان معاصر را در فضای پر ایهام پیرامون خود به بهترین شکل نشان می‌دهد.

این بوم کلاغ می‌خواهد/هرچه بیشتر سیاه‌تر پنج کلاغ نشسته در جای‌جای صحنه روی تکه‌های رنگ.

نقاش نقبی به خاطره جمعی خصوصا کودکسالی همه ما است. پنج کلاغ با پنج فیگور، نمایشی توامانی حرکت و سکون و زیبایی و نکته جالبش بدون جهت‌گیری منفی (متاسفانه در ادبیات ایران و جهان از-شعر کلاغ، ادگار آلن پو و شعر عقاب خانلری و نمونه هایش فراوان است!) پیش روی بیننده است. اما نکات فنی، کار با دایره رنگ‌ها و مثلث دیدگانی کلاغ‌ها و تکنیک هوشمندانه خلق پرسپکتیو(بعد) از طریق چیدمان کارکترهایش است. کلاغ کوچک گوشه سمت راست بالا و کلاغ بزرگ‌تر همترازش و رسیدن به کلاغ در نقطه طلایی پایین از دیگر نکات مهم در سه ضلع مثلث دیدگانی می‌باشد. دو کلاغ بال زن که از طریق آنها حرکت در تصویر امکان‌پذیر شده است. اما حرکت دورانی رنگ‌های زمینه و همگونی شان باهم(عمده تان طیف رنگ‌های سرد و یا با گرایش به طیف سرد) در زمینه خاکستری نیز از دیگر نشانه‌های شناخت نقاش(حتی در همین حالت بظاهر آشفته) از قدرت و نقش رنگ است، که کنترل عالی نگاه بیننده و عدم سر درگمی‌اش را رقم می‌زند. نکات فنی در اثر فراوانند همانند تقسیم وزن در سراسر (کاربرد رنگ قرمز که علاوه بر رفت و برگشت نگاه بیننده بین دو کلاغ بالایی تعادل تصویر را هم حفظ کرده است(با توجه به اندازه و جایگیری کلاغ تک افتاده سمت راست) و بنوعی یک مساوی با چهار را اعمال کرده است. ضرباهنگ رنگ آمیزی از طریق نحوه کار برد قلم مو با حرکات نامنظم که قرار است درونیات هنرمند را منتقل کند در هماهنگی با حرکت درونی داخل اثر است. باری این پنج سیاه پوش خواستنی از کودکی همراهی‌مان کرده‌اند با تمام خاطرات مدرسه‌ای‌مان و اینک به مدد رنگ و جوهر پیش روی‌مان حکایت دیگری را بازگو می‌کنند، حکایتی خالص بدون صدا و فقط با نگاه، که شاعر گوید:

و تو به جایی خواهی رفت که کلاغان رفته‌اند/ و تو خواهی دانست آنچه را که کلاغان می‌دانند.

پنجره‌های باز و بسته / رنگ‌ها تنها می‌گذارند/کافه‌های خلوت را.
اثری آبستره بدون اشاره‌ای به هیچ چیز خاصی مگر شکل‌ها و رنگ‌ها.

آزادی و تعادل رنگ‌ها نخستین وجه تمایزی است که به دیده در می‌آید. اثر یک خود بسنده در خدمت به خود می‌باشد. لایه‌ها و صفحاتی پیاپی باز و بسته می‌شوند تا درونیات و حجم قورت داده شده(دهانه شیپوری سمت راست تصویر بزرگ‌ترین فرم در اثر) زمان و مکان توسط هنرمند به جهان امکان قدم بگذارند. چنیش دقیق این لکه‌ها و خطوط و صفحات به دقت آفرینش زندگی و بافته‌ای از تعادل و رهایی است. هنرمند زن است و زایا و زندگی بخش و چه رشک‌برانگیز است چنین امکانی. آبی و زرد رنگ‌های غالب صحنه هستند که در ترکیب‌شان به سبز یادآور علف و گیاه و زندگی می‌رسند. سبزی برخاسته و درآمیخته با آب و آفتاب که درست خلاف آن برودت و سرمایی نخستین دیدار بیننده با اثر است، یادآور رقص زندگی می‌شود. لایه‌دار کردن و عمق و بعد دادن به اثر که نمایش هیچ امر بیرونی و یا به زبان افلاطونی تقلید از هیچ چیزی نیست مگر ژرفای خود هنرمند که از دیگر نکات قابل توجه است. هر چند در اثر ردپایی از خط نگاری به‌ظاهر بازیگوشانه است اما نقش پنهان بر قراری توازن در بخش هایی بر عهده همین خط‌ها است. هر امر فرمی چه رنگ و چه شکل و خط و دیگر عناصر در نهایت در خدمت خویش هستند و دیگر مفاهیمی برخاسته از ذهن بیننده به خاطره و پیشینه شخصی‌اش از آن مقوبه بر می‌گردد. باری بیاییم همراه هنرمند زیر باران و آفتاب بیرون بدویم و با همه توان فریاد بزنیم:

ببارید رنگ‌ها ببارید رنگ‌ها / تا متولد شود دوباره
جهان در بهت محض/ بروی بام‌ها و بوم‌های سپید.

هفت انسان(زن) با فیگورهای تقریبا یک شکل و مبهم.

نقاشی با طرح انتزاعی انسان گفت‌وگوی خود را با بیننده آغاز می‌کند. اثر به کل انسان نظر دارد، بدن‌های دفرمه و برهنه و سرهایی که در ابرها سیر می‌کند. تمامی عناصر تقریبا واقعی و بازتابی هستند البته در روابط غیر واقعی و تقریبا سورئال و سرگردان بین جایگاه واقعی و زمینی شان با سیر در آسمان است. اثر بین بودن و فرم دیگر شدن و سرگردانی که بازتابی از چرخش‌ها و گردش‌های زیستی هنرمند: کیستم، کجایم و نمایش شتاب‌آلود رفت و آمدهایش بین دیر و زود شدن‌ها و یافتن زمانی برای آسودگی و سر مستی خویش است. هم آغوشی رنگ‌های سرد و گرم، سنگینی هستی در یک‌سوم افقی پایین و تضادش با سبکسری دوسوم بالا می‌تواند اشاره‌ای به بالا روندگی تفکر و مباحث اینچنینی و همچنین حسرت و سوختن زنی که در فرصت‌های کم شمارش دود می‌شود باشد. هفت زن یا شبه زن و با سرهایی که آرام بخار می‌شوند همانند کتری که رو اجاق می‌سوزد! سر سلطان بدن و محل تفکر به‌راستی چه شده است که پادشاهان چنین محو می‌شوند. بی‌حوصلگی و تنش بین کارکترها و موقعیت زیستی انسان شتاب‌زده و هر لحظه در موقعیت تازه بودن و به تبعش شخصیتی تازه با پاسخ‌های متناسب با آن شخصیت‌اش(مادر نسبت به فرزند، معلم نسبت به شاگرد، مسافر نسبت به راننده، زن نسبت به همسر و هنرمند نسبت به جامعه) که هر لحظه تعویض می‌شود و گاه همزمان به ارائه همه آنان می‌پردازد.

باری اثر را با نگاهی به اعداد آنهم زمانی که با عدد هفت پیوند دارد. هفت آسمان، اژدهای هفت سر، هفت هنر و هفت شهر عشق و انسانی که همچنان در پی کمال خویش در زمین و آسمان سرگردان است. باری هارمونی ابرهای آسمان بالای سر هم به کارکترها آرامش می‌بخشد و هم به بیننده حتی اگر فقط و فقط نظاره‌گر باشد. سر به آسمان بخشیدن/تن به زمین/ و نگاهی که با خود خواهد برد/ در آسمانی بی‌کرانه.

اثری آبستره، استفاده از رنگ‌ها به‌صورت خطوط منحنی، تنها شکل هندسی قابل تشخیص بیضی بزرگی در پایین تصویر.

بیضی: ابدیت، زنانگی، جهان، جادو، معما همه مفاهیمی هستند که بهمراه این شکل به ذهن سرریز می‌شود و اتفاقا چه هماهنگی جالبی بین هنرمند و این مفاهیم برقرار است. حال با توجه به جایگیری بیضی در قاعده اثر می‌توان پنج کلمه بالا(ابدیت، زنانگی، جهان، جادو، معما) را به همراه نو رنگ‌گذاری در نظر گرفت. رهایی رنگ‌ها و تداخل‌شان با هم و سریدنشان در همدیگر علاوه بر نوعی سرخوشی و تحرک به رقص‌های محلی جنوبی نزدیک است که می‌تواند حکایت سرگشتگی و شلوغی شاد جهان زیستی هنرمند نیز باشد. اما ضربات گاه ملایم گاه پرشتاب قلم مو چیزی هماهنگ بین ضربان دست و ذهن است که نجوای درون را همانند حضور در مراسم زار آن را به بیرون پرتاب کرده است. شتک‌های رنگی و ولوله سرسام‌آور شبه پرندگان نزدیک به لبه‌های بالای اثر و اشکال اتفاقی(پرایدولیا) هنوز ما را در این چمنزار رنگارنگ به قدم زدن وا می‌دارد بی‌آنکه احساس سرخوشیمان اندکی فرو نشیند. گرایش رنگ‌های سرد و همجواری با رنگ‌های گرم هارمونی حسی متناسبی با سایر رفتارهای فرمی هنرمند دارد. تعادل و تناسب مفهوم بین قسمت بالا و پرندگان فرضی با بیضی پایین به مثابه نقطه اتکای اثر و فضای سیال بین این دو و اتفاقات ذهنی مخاطب آتمسفریست که این بالن سرشار از انرژی را برای همیشه در آسمان نگه می‌دارد و ما پرندگانی خواهیم بود که هرگاه خواستیم بالی بیاسایم حتما نقطه فرودمان چنین جایی خواهد بود، کافیست کمی بال خیال بگشاییم و بیاد آریم: نخست رنگ بود آنگاه که چشم نبود.

سخن پایانی

آب دریا را اگر نتوان کشید/ هم به قدر تشنگی باید چشید. جهان زنانه و بازتابش در هنر نه ساده است و نه یک نفر به تنهایی قادر به انجام همه آن است. اما هر کسی می‌تواند به اندازه توان و شخصیتش به آن بپردازد. مهم‌ترین نکته در این آثار نبود تصاویر واقعی از شخصیت‌ها و گرایش به آبستره شاهد هستیم در عین اینکه هنرمند در آثار واقع گرایی‌اش بیشتر کارکترهایش زن‌ها و موقعیت شان است. انرژی و هارمونی شتابدار در زمینه‌های آثار چه رئال و چه آبسترکت از نیروی رهانشده درونی هنرمند حکایت دارد که باید نگاه روانکاوانه‌ای هم همراه کرد که کمی خوانش آثار سخت‌تر و جدی‌تر می‌کند.

این سختی را به شیرینی روشن شدن بخش تاریک خریداریم.باشد که این رود روان بماند.

یادداشت

چرا این همه پرخاش؟

ناصر بزرگمهر
nbozorgmehr@yahoo.com
به نام او که هرچه بخواهد همان می‌شود

بارها به کسانی که دوست‌شان دارم، گفته‌ام که چرا با صدای بلند و پرخاش‌کنان حرف می‌زنید؟

می‌فهمم که خبرهای تلخ، زندگی‌های سخت، فاصله‌های گسسته، آدم‌ها را، آماده جنگ‌وجدل کرده است.

اما نمی‌فهمم که چرا زندگی را با بی‌ادبی توأم کرده‌ایم؟

چرا فحش می‌دهیم؟
چرا دشنام می‌دهیم؟
چرا اتهام می‌زنیم؟
چرا اخم می‌کنیم؟
چرا اینقدر پرتوقع هستیم؟
چرا خودمان را در آینه نمی‌بینیم؟
چرا فکر می‌کنیم فقط کارها و رفتار ما درست است؟

گاهی به دیگران فرصت دوباره و چندباره برای تصحیح کلام و نوشتار و رفتارشان داده‌ام و آنها باز هم نفهمیده‌اند و من متحیر مانده و سکوت کرده‌ام.

بعضی‌ها گفته‌اند که سکوت شما را درک نکرده‌اند و باعث گستاخی‌های بعدی آنها شده است.

در حالی که من معتقدم، در برابر نادانی و خصوصا کسی که خودش را به نادانی زده، باید سکوت کرد. شأن انسان بالاتر از آن است که خودش را با هر کس و ناکسی در بیندازد. هرگز نمی‌توان کسی را که خودش را به خواب زده از خواب نادانی بیدار کرد.

می‌گویند استادی در کلاس درس از شاگردانش پرسید: می‌دانید چرا ما وقتی عصبانی هستیم «داد» می‌زنیم؟

چرا مردم هنگامی که خشمگین هستند، صدای‌شان را بلند می‌کنند و سر هم داد می‌کشند؟

شاگردی گفت: چون در آن لحظه، افراد آرامش و خونسردی خود را از دست می‌دهند.

استاد پرسید: اینکه هنگام خشم، آرامش خود را از دست می‌دهیم، درست است، اما چرا باوجود اینکه طرف مقابل کنار ما و نزدیک ما قرار دارد، فریاد می‌زنیم؟ آیا نمی‌توان با صدای آرام و ملایم صحبت کرد؟

شاگردان هر کدام پاسخ‌هایی که فکر می‌کردند درست است را ارائه می‌دادند.

اما پاسخ‌های هیچ کدام استاد را راضی نکرد.

سرانجام استاد چنین توضیح داد: ما به این دلیل داد و فریاد می‌کنیم که هنگامی که دو نفر از دست یکدیگر عصبانی هستند، قلب‌های‌شان از یکدیگر فاصله می‌گیرد و آنها برای اینکه این فاصله را جبران کنند مجبورند، داد یا فریاد بزنند.

هرچه میزان عصبانیت و خشم بیشتر باشد، این فاصله بیشتر می‌شود و آنها باید با صدای بلندتر فریاد بزنند.

بعد از این نکته استاد گفت: هنگامی که دو نفر عاشق همدیگر هستند، این مسئله برعکس است؛ آنها دائم در حال زمزمه کردن و آرام صحبت کردن هستند.

در این میان چه اتفاقی افتاده است که آنها سر هم داد نمی‌زنند، بلکه خیلی به آرامی با هم صحبت می‌کنند؟

دلیل روشن است، چون قلب‌های‌شان خیلی به هم نزدیک است، به‌دلیل نزدیکی و کمی فاصله قلب‌های‌شان، نیازی به داد زدن ندارند.

استاد به شاگردان خیره شد و ادامه داد: می‌دانید، هنگامی که عشق افراد به یکدیگر بیشتر می‌شود، چه اتفاقی می‌افتد؟

آن دو نفر، حتی حرف معمولی هم با هم نمی‌زنند و فقط در گوش هم نجوا می‌کنند و همین باعث بیشتر شدن عشق آنها به یکدیگر می‌شود و در نهایت، حتی از نجوا کردن هم بی‌نیاز می‌شوند و فقط به یکدیگر نگاه می‌کنند. این هنگامی است که دیگر هیچ فاصله‌ای بین قلب‌های آنها باقی نمانده است.

تنها علت فریاد زدن وجود فاصله‌ها میان قلب انسان‌ها است. فاصله از هر اندازه و نوع که باشد انسان را مجبور می‌کند برای برقراری ارتباط و صحبت با یکدیگر فریاد بزنند.

چیزی که امروز در جامعه شاهد آن هستیم، ایجاد فاصله است. فاصله‌های عجیب و غریب، فاصله لواسان تا بلوچستان، فاصله دارا و ندار، فاصله راست و دروغ، فاصله دانایی و نادانی، فاصله طبقاتی، فاصله ثروت‌های بادآورده، فاصله پراید و بنز، فاصله زباله‌گردی و بستنی با طلا، فاصله کودک بی‌شناسنامه و آقازاده‌ها، فاصله مدیریتی، فاصله عقل و دانش، فاصله سواد، فاصله قضاوت کردن و قضاوت شدن، فاصله برادری و برابری، فاصله من و تو، فاصله فرزندی، فاصله دوستی، فاصله رفاقت، فاصله عشق که حرف اول و آخر زندگی است.

امیدوارم روزی برسد که قلب تمامی انسان‌ها به یکدیگر نزدیک شده و فاصله‌ها از بین رفته باشد و به هم در بدترین شرایط احترام بگذاریم و تلاش کنیم که در عین اختلاف‌نظر در یک موضوع، از هرگونه برچسب زدن، تندی کردن، فحاشی، اتهام زدن و هرگونه بی‌ادبی کلامی و نوشتاری و رفتاری دوری کنیم و اخلاق را سرلوحه کار و زندگی خود قرار دهیم.